

Hannu Jukola

Kukko rohkaisee nuoria aikuisia

Uskonpuhdistus-kampanja sai Kirkon Kukko -tunnustuksen, jonka pastori Timo Pöyhönen otti vastaan Kirkkopäivillä.

➤ SIVU 3

Hannu Jukola

"Me olemme Jumalan rukkanen"

ELY:n pääsihteeri Antero Rasilainen on yksi Tampereelle kesäjuhlia rakentavista ahkeriijista.

➤ SIVU 4

Hannu Jukola

Ympäristö kiinnostaa myös seurakunnissa

Seurakuntakiinteistöjen jätteiden lajittelussa on vielä korjattavaa, huomaa ympäristödiplomin uusimista valmisteleva Timo Lampila.

➤ SIVU 8

Virkistävää kesää!

Lue Tampereen seurakuntien kesätapahtumista tästä lehdestä.

Kesäliitteen löydät sivuilta 9-12 ja tapahtumat seurakunnittain sivuilta 14-17.

Hannu Jukola

Hyviä tekoja tamperelaisille

REILUT PARI VIIKKOA sitten yhteinen kirkkovaltuusto käsitteli toimintakertomusta ja vuoden 2010 tilinpäätöstä. Taloudessa päästiin lähelle nollatulosta. Tilinpäätös oli alijäämäinen, mutta vain 86 081 euron verran.

Näyttää siltä, että säästötoimista huolimatta seurakuntalaisia on palveltu lähes entiseen tapaan. Työtä on tehty innokkaasti epätavallisesta vuodesta huolimatta.

Toimintakertomuksesta ilmenee, että diakonia-avustuksiin ja asumisen turvaamiseen käytettiin yhteensä 30 944 euroa. Määrä lisääntyi edellisvuodesta 6 500 euroa.

Ilman tamperelaisia seurakunnat eivät olisi voineet auttaa kaikkia apua tarvitsevia. Esimerkiksi *Aamulehden* Moron kanssa järjestetyt peräkonttikirppikset tuottivat yli 20 000 euroa. Ruoka-apua saatiin myös Suurella Sydämellä -verkko-kaupasta 5 000 euroa, sekä *Aamulehden* konsertista, kauppoista ja EU:lta.

Myös toisenlaista apua on annettu. Musta Lammas sai lahjoituksia jälleen kerran niin paljon, että Lampaassa vietettiin joulua aatosta toiseen joulupäivään, hyvän ruuan ja yhdessäolon merkeissä.

Yhteisen nuorisotyön toiminnan laajuutta voi vain ihmetellä. Vuoden aikana järjestettiin jumalanpalveluksia ja messuja yli 800 kertaa eri puolilla kaupunkia, leireillä, retkillä, kouluissa ja kirkoissa. Leirivuorokausia oli noin 42 000. Aikamoinen palvelu tamperelaisille perheille.

Nuoret aikuiset panivat syksyllä pystyyn Uskonpuhdistuskampanjan. Kolmessa illassa kävi yhteensä noin 2000 nuorta.

Seurakuntatyö on usein kahdenkeskistä ja näkymätöntä. Kuka mittaa perheneuvojan kanssa käydyin keskustelun hyödyn? Sen tietää vain asiakas itse. Sairaalasienhoitajan tapaaminen jää papin ja potilaan keskeiseksi, kuten vastaavat kohtaamiset yleensäkin.

Tarve menee aina edellä

SEURAKUNTIEN TYÖ ON yhä edelleen virkamieskeskeistä. Näin kesän kynnyksellä eivät virkamiesten kädet kuitenkaan riitä vastaamaan niihin moniin avunpyyntöihin, joita seurakunnilta odotetaan. Erityisesti monet vanhuksat tarvitsevat apua. Seurakunnissakin monet rutiinit katkeavat, ja vanhuksat pelkäävät jäävänsä yksin tai neljän seinän sisälle.

Mummon Kammarin on alkuvuodesta tullut liki 150 uutta vapaaehtoista. Heitä on koulutettu heti myös tehtäviinsä. Ulkoiluttajia tarvitaan enemmän kuin Kammarilla on tarjolla.

Aleksanterin kirkossa toimiva Avoin kirkko on kesälläkin auki arkisin kello 12–18. Sieltä löytyy aina puhekaveri, jolle voi kertoa omista vaikeistakin asioista. Avoimessa kirkossa kaikilla on vaihtolovelvollisuus. Sieltä saa myös tietoa tapahtumista, joihin voi osallistua. Keskiviikkoisin kello 12 on varsin Lounasmusiikki.

Lämmintä kesää teille, Kirkkosanomien lukijat!

MYÖS ME VIESTINNÄSSÄ olemme joutuneet säästämään, ja seuraava lehti ilmestyy vasta elokuussa. Tietoa seurakuntien toiminnasta saatte muista lehdistä sekä verkosta osoitteesta www.tampereenseurakunnat.fi.

Marja Rautanen

Tampereen Kirkkosanomien toimitus toivottaa hyvää kesää!

Seuraava lehti ilmestyy 17.8.

Lue kesän tapahtumista:

www.tampereenseurakunnat.fi/juttugalleria

ja varmista kesän menot:

www.tampereenseurakunnat.fi/kesa

Lukijapostia

Työurien pidentäminen vaatii rohkeutta

”Työurat saatava pitemmiksi, Työpahoinvoinnin hinta kohonnut megamittoihin, Työelämä ei ole mikään elinkautinen”. Työelämä puhuttaa ja työurien pidentämiseen liittyvät kysymykset ovat yksi tärkeimmistä seuraavan hallituksen päätöksistä.

Avire-Kuntoutus teetti marraskuussa 2010 kyselytutkimuksen selvittääkseen työnantajien ja työntekijöiden mielipiteitä työurien pidentämisestä. Vastaajat olivat vahvasti yhtä mieltä siitä, että parhaat keinot työurien pidentämiseksi ovat kannustava johtaminen, työkykyä ylläpitävä kuntoutus ja työtehtävien uudelleen järjestely.

Hyvinvoiva työntekijä tietää, mitä häneltä odotetaan. Hänelle on johdon kanssa asetetut tavoitteet, joita mitataan. Työntekijöiden on myös haluttava huolehtia itsestään. Terveiden ja työkyvyn seurannassa työnantajan lisäksi työterveyshuollon on oltava valppaana, jotta ongelmiin päästään mahdollisimman varhain.

Pitkäjänteisessä työkyvyn ylläpidon tukemisessa kuntoutuspalveluiden tarjoajat toimivat työterveyshuollon täydentäjinä. Kun työterveyshuollot, kuntoutuspalveluiden tarjoajat ja yritykset tiivistävät yhteistyötään, syntyy uusi työhyvinvoinnin johtamisen malli, johon kuuluvat yhteiset tavoitteet ja mittarit. Mitä parempaa yhteistyötä, sitä enemmän tuloksia.

Suomessa on lähes 250 000 työntöntä ja yli 160 000 työkyvyttömyyseläkkeellä olevaa työikäistä. Panostamalla näiden ihmisten työelämään paluuta tukevaan kuntoutukseen saisimme varmasti kymmeniä tuhansia tekijöitä takaisin työelämään. Työttömien ja pitkään

sairauden vuoksi työelämästä pois olleiden kuntouttaminen ei yksin riitä saamaan yli 400 000 hengen joukkoa takaisin töihin. Heille tarvitaan työpaikkoja.

Haastankin työnantajat miettimään, oletteko todella valmiita palkkaamaan yhä vanhempia, pitkäaikaistyöttömiä ja sairauksista toipuvia työntekijöitä yritykseenne?

Olemme niin suuren ongelman edessä, että kaikkien osapuolten on tarkasteltava omaa toimintaansa ja tarvittaessa muutettava sitä. Rajustikin. Mutta ei kai kukaan luullutkaan, että suuria ongelmia ratkaistaan pienillä teoilla.

Kimmo Karvonen

toimitusjohtaja

Avire-Kuntoutus Oy

Virsilaulu

Tällä palstalla 20.4. nimimerkki Musiikin ystävä valitti siitä, että kuunnellessa radiosta jumalanpalveluksia seurakunnan laulu hukkuu esilaulajien ääneen. Ja me, mieheni sekä radiojumalanpalveluksia kuuntelevat ystävämme, olemme puolestamme iloinneet, koska toiveemme ja pyyntömme oli vihdoin alkanut toteutua: mikrofoni- ja oli järjestetty siten, että esilaulajien välittämät sanat kuuluivat nyt selvänä.

Kirkkomusiikin monipuolisuus, myös yksinlaulu, viehättivät meitä. Kyllähän me tuttujen laulujen sanat olimme erottaneet, mutta outojen sanoja vain sieltä täältä. Yhteislaulu urkujen säestyksellä luo kyllä tunnelmaa, muuttaahan se kotonaan arjen pyhäpäiväksi, mutta odotamme vielä enemmän.

Saarnat Raamatun sisällön ja uusien näkökulmien avaajana kiinnostavat. Virsien sisältö sanoineen täydentää niitä, yhteislaulun puurouttaessa sanat.

Vielä asia, joka on huomioitava: paljon kuunnellaan jumalanpalve-

luksia myös sairastuoteella. Siellä sanojen merkitys vielä korostuu. Kun tutut sävelet jäävät soimaan korvaan, palauttavat ne samalla uudelleen ja uudelleen kuul-tuja rohkaisevia ja lohduttavia sanoja ahdistuneen potilaan mieleen.

Kompromissina pyydämme, että kanttori jatkossa laulaisi sopivan lähellä mikrofonian edes jumalanpalvelusten muuttamat viimeiset virret. Antakaa siis meidän kaikkien kuulla virsienkin sanat selkein!

Musiikin ystäviä mekin

Radioinnissa kultaista keskittietä

Meille ei ole viime aikoina tullut palautetta jumalanpalvelusten radioinnista. Tuomiokirkon uuden äänentoiston rakentamisen aikaan saimme paljonkin palautetta, mutta äänentoiston tehneen yrityksen kanssa testailimme ja säädimme äänentoiston radiointiin sopivaksi. Säätojen jälkeen emme ole palautetta saaneet, eli onnistuimme löytämään tasolle kultaisen keskittien.

Täällä meidän päässä emme pysty säättämään kirkon mikrofonien keskinäisiä tasojia, koska ääni tulee meille puhelinlinjaa pitkin yhteen äänikanavaan. Lähetysvuorolaisemme kyllä tarkkailee äänentasoja, mutta yhden kanavan säädöllä voi säätää vain kokonaisäänen voimakkuutta.

Kirkossa äänentasoja säätää automaattimikseri. Myös kuoron ja orkesterin sijainnilla kirkossa on tietysti merkitystä äänien tasoihin. Molemmat palautteet koskevat jumalanpalveluksia, joissa musiikkitarjonta on ollut poikkeava, ei siis ihan normaali jumalanpalvelus.

Myy Ojanpää

äänisuunnittelija

Radio Moreeni

Kirjoita yleisönosastoon! Mielipide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: toimitus@tampereenkirkkosanomien.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomien, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Kukaan ei tiedä, koska lähtö tulee. Siksi kuolema pitäisi ottaa huomioon ja siitä pitäisi uskaltaa puhua. Se on kuitenkin arka aihe. Jotenkin pelätään, että jos siitä puhuu, se on tulossa, vaikka eihän puhumalla voi kuoleman aikatauluun vaikuttaa.

Rovasti **Martti Pitkänen**

Sana 19.5.

➤ Jeesus nosti framille sen, mikä oli muille arvotonta. Olen varma, että tänä päivänä hän tarjoaisi meille dykkattua ruokaa.

Kuvataiteilija, kierrätystekstiilien suunnittelija **Goa von Zweybergk**

Näkyvä nainen 3/2011

➤ Monet partiolaiset eivät ole tyyppillisiä seurakuntanuoria, vaan heillä on vahva kansankirkollinen näkemys. Uskon, että he sitäkin kautta toisivat kirkkoon uusia tuulia.

Suomen Partiolaisten puheenjohtaja

Heidi Jokinen

Kotimaa 19.5.

➤ Mitä enemmän pyörittelen uskon ja uskonnon teemaan liittyviä asioita, sitä varmemmaksi tulen tästä: uskon tai uskonnon tehtävänä on opettaa ihmistä olemaan oikein suhteessa ihmisiin ja muuhun Luojan luomaan. Huomaan kysyvänä, että jos uskonto opettaa kärsivän ihmisen ohittamista, kaksinaismoralis-

mia, rikosten salaamista ja julkisvun kiillottamista, niin mitä sellaisella uskonnolla tekee. Ja vastaavani, että kovin, kovin vähän.

Fil.maist., toimittaja **Topi Linjama**

blogissaan 16.5. ("Kertomus Jerikon tieltä"), www.kotimaa24.fi

➤ Jumala ei jaottele, kenelle luonon kauneutta tarjoilee ja kenelle ei. Kaikki rajaukset silläkin puolella ovat ihmisten toisilleen ja itselleen tekemiä. Jostain olennaisesta kertoo meille tämä.

Oppilaitospappi **Kimmo Nieminen**

blogissaan 17.5.

("Uutta vihreää kaikille")

www.parikalaa.ne

Tampereen ja muiden Pirkanmaan seurakuntien yhteisen Uskonpuhdistus-kampanjan tapahtumia järjestettiin viime vuonna sekä Keskustorilla että Aleksanterin kirkossa. Nuorten aikuisten motiivintikkampanja palkittiin Kirkon Kukko 2011 -tunnustuksella. Kirkkopalvelut ry myönsi palkinnon Lahden Kirkkopäivillä toukokuussa.

Nuoret aikuiset rakentavat yhteisöä

Nuorten aikuisten kirkko on avoin ja yhteisöllinen seurakunta, jossa seurakuntalaiset pääsevät toteuttamaan itseään. Yhteisössä jokainen voi olla oma itsensä ja elää todeksi uskoa arjessa.

Näin määrittelevät Petri Harkko, Lauri Myllylä, Atte Aitkoski ja Outi Stüber, joukko nuoria aikuisia, jotka ovat mukana Tampereen seurakuntien nuorten aikuisten Uusi verso -toiminnassa.

– Näkyni on, että seurakunta on yhteisöllinen paikka, jonne ei oikeastaan pitäisi rakentaa erillisiä leirejä eri-ikäisille ihmisille. Nuorten aikuisten toimintaa kuitenkin tarvitaan, jotta evankeliumi pystytään tarjoilemaan nuorille aikuisille heitä kiinnostavalla tavalla, miettii Petri Harkko, joka on ollut viitisen vuotta mukana nuorten aikuisten toiminnassa. Opiskeluaikoinaan hän kuului kristillisten opiskelijoiden Pilke-yhdistykseen.

Harkko toivoo, että juuri Tampereella lisättäisiin voimavaroja nuorten aikuisten toimintaan.

– Tyypillinen kirkosta eroaja on isossa kaupungissa asuva nuori aikuinen mies. Tässä on haaste, johon pitäisi kiireesti tarttua. Toivon, että ihmiset löytäisivät syyn kuulua kirkkoon, mutta toisaalta pitää olla itselleen rehellinen. Miksi kuulla, jos ei tunne saavansa mitään?

Nuorten aikuisten kirkosta eroamisella on Harkon mukaan pitkäaikaiset vaikutukset seurakuntien toimintaan.

– Siksi päättäjien tulisi nähdä pidemmälle kuin yhden tai kolmen vuoden päähän. Toimintaan olisi panostettava voimakkaasti, vaikka seurakuntien talous onkin tiukalla.

Tampereen nuorten aikuisten pastori Timo Pöyhönen vahvistaa, että nuorten aikuisten työtä tehdään pienellä budjetilla. Juustohöylä leikkasi parin viime vuoden aikana noin 30 prosenttia määrärahasta.

– Se on iso leikkaus siihen nähden, että noin neljäsosa Tampereen seurakuntien jäsenistä kuuluu ikäluokkaan nuoret aikuiset.

Työtä tehdään noin 50 000 euron budjetilla. Yhden työntekijän

palkka ei sisälly tähän määrärahaan. Lisäksi apua saadaan paikallisseurakunnista, joissa nuorten aikuisten työtä tekee muiden töiden ohella seitsemän työntekijää.

Kukko rohkaisee nuoria aikuisia

Niukoista resursseista huolimatta Tampereella on tehty hyvää työtä nuorten aikuisten parissa. Siitä on osoituksena Tampereen ja muiden Pirkanmaan seurakuntien yhteinen Uskonpuhdistus-kampanja, joka palkittiin Kirkon Kukko 2011 -tunnustuksella. Kirkkopalvelut-yhdistys myönsi palkinnon Lahden Kirkkopäivillä.

Kampanja tarjosi toisenlaisia näköaloja ja julkisuuskuvia kirkosta syksyllä 2010, jolloin mediassa kirkkoa käsiteltiin enimmäkseen kielteisessä ja suvaitsemattomassa valossa.

Pöyhönen arvioi, että Uskonpuhdistus-tilaisuuksiin osallistui noin 2000 ihmistä. Kampanja sai myös paljon huomiota mediassa, vaikka päätavoite olikin vahvistaa ja motivoida nuoria aikuisia heidän omassa verkostossaan.

– Hyviä ituja on varmasti lähtenyt itämään. Kampanjan vaikutukset tuntuvat vasta pitemmällä aikavälillä, miettii Outi Stüber.

Timo Pöyhönen ja Atte Aitkoski esittelivät Kirkon Kukko -palkintoa Varikkomessussa.

– Yhtymässä vallitsee melkoisen huoleton tunnelma siihen nähden, että kirkko elää sen pahinta kriisiä. Viisi vuotta on tuhlattu voimia rakenteiden pohtimiseen, sen sijaan, että mietittäisiin, miten nuorten aikuisten kirkosta eroaminen saataisiin pysäytettyä, arvostelee Pöyhönen.

Pöyhönen toivoo, että palkinto valaisi uskoa nuorten aikuisten työtä kohtaan myös Tampereen seurakuntien omien luottamushenkilöiden ja työntekijöiden parissa.

– Syksy tuo uutta toimintaa

Syksy tuo uutta toimintaa

Uusi verso -toiminnan syksy näyttää vireältä. Luvassa on uusi nuorten aikuisten messu Linnanmaan seurakuntakeskuksessa.

– Kaikki uudet ihmiset ovat tervetulleita mukaan tekemään messua ja rakentamaan yhteisöä Linnanmaalle, kutsuu Pöyhönen.

Muut nuorten aikuisten messut, eli Varikko, Voimala, Toinen messu, Iltamessu sekä Uudenkylän seurakuntakodin iltamessu jatkavat entiseen tapaan opiskelijatyön ja solutoiminnan ohella.

Uskonpuhdistus-kampanja jatkuu valmennustapahtumalla, joka järjestetään 8.–9. lokakuuta Ikäalisten kylpylässä sekä valtakunnallisella nuorten aikuisten toimintaa käsittelevällä seminaarilla toukokuussa 2012 Tampereella.

Timo Pöyhösen haaveena on perustaa vapaaehtoisten valmennuskeskus Tampereelle.

– Seurakunnan vapaaehtoisten työtä tulee tukea ja lisätä. Koulutuskeskus aloittaa ensi syksynä, mutta varmaan menee pari vuotta ennen kuin toiminta laajenee täysipainoiseksi.

Uusi verso aikoo olla mukana myös Nuorten vaikuttamisverkoston NAVI:n kirkolliskokousvaalikampanjassa, joka avattiin Kirkkopäivillä. Tavoitteena on saada nuorten aikuisten edustajien määrää kasvamaan kirkolliskokouksessa. Vaalit ovat 12. helmikuuta 2012.

Kirsi Airikka

Kastettujen määrä kasvoi Tampereella

Tampereelaisista vauvoista kastettiin viime vuonna yhteensä 73,8 prosenttia. Vuonna 2009 vastaava luku oli 72,5 prosenttia. Lisäystä oli myös määrällisesti: kaikkiaan kastettiin 549 lasta.

Parhaillaan seurakunnissa työestetään kastekokonaisuutta vanhemmille, kummeille ja isovanhemmille. Hankkeen tavoitteena on antaa perheille kristil-

lisen kasvatuksen eväitä.

Tavoitteena on myös antaa kummeille kummivalmennusta ja perustaa kummipankki.

Nykyisin kummien saaminen ei ole aina helppoa. Siksi on mahdollista, että lapsella on vain yksi kummi. Tämä lupa on kuitenkin pyydettyä oman seurakunnan kirkkoherralta.

Lähetyksen määrärahat käsiteltäviksi kesäkuussa

Tampereen lähetyksen ja kansainvälisen diakonian määrärahoja käsitellään yhteisessä kirkkoneuvostossa 16. kesäkuuta.

Tampereen seurakuntayhtymä antaa vuosittain kolme prosenttia arvioituista verotuloista eri lähetyksjärjestölle ja kansainväliseen diakoniaan. Tämän vuoden summa on 1 044 000 euroa.

Asia oli ensimmäisen keran yhteisessä kirkkoneuvostossa maaliskuun lopussa. Tuolloin yhteinen kirkkoneuvosto päätti, että Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen ja Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen kanssa asiakokonaisuudesta keskustellaan vielä lähemmin, ennen kuin asia päätetään niiden osalta.

Kevään aikana käydyissä keskusteluissa on käsitelty talousarviotuen ja sen raportoinnin kehittämistä, suhtautumista kirkon lähetystrategiaan, piispuu-

teen liittyviä kysymyksiä sekä naispappeuteen liittyviä asioita ja seksuaalivähemmistöjen kohtaamisen kysymyksiä.

Keskusteluissa tähdennettiin, että mikäli rahat jäädytetään, siitä kärsivät lähetykskentillä olevat lähetit ja paikalliset asukkaat. Toisaalta korostettiin, että näiden kahden liikkeen toiminnassa on painotuksia – kuten suhde naispappeuteen tai homoseksuaalien asemaan – joihin ei suuri osa seurakuntalaisista ja suomalaisista voi liittyä.

Tampereen seurakuntien säästötarve on kolme miljoonaa euroa kolmen seuraavan vuoden aikana. Ensi vuonna aiotaan säästää noin 800 000 euroa. Seurakuntayhtymän rakenneratkaisun viipyminen hidastaa säästön purevuutta. Keinoja hiotaan tarkemmin kesän aikana.

Seuraa uutisia: www.tampereenseurakunnat.fi/uutiset2011

Herätys!

Mitä eväitä tarjosi luottamus-henkilöstartti?

Kirkon luottamushenkilöiden suur-tapahtuma, luottamushenkilöstartti, järjestettiin Lahden Kirkkopäivien yhteydessä toukokuussa. Mitä startti antoi, ensimmäisen kauden edustaja Tampereen seurakuntien kirkkovaltuustossa ja Viinikan seurakuntaneuvostossa, yhteyspäällikkö Kirsi Koski?

– Piispa Irja Askola haastoi meidät kaikki hyvien asioiden kertomisen ketjuun. Yleisistä tilaisuuksista kuuntelin Arvot tekemme takana -aiheesta professori **Kirsti Lonkaa** ja filosofi **Jukka Relanderia**, jotka olivat päivän loistavin anti.

Mitä muuta kirkkopäivistä jäi mieleen?

– Sunnuntaina osallistuin jumalanpalvelukseen Ristinkirkossa. Ehkä päällimmäiseksi jäi niin arkkipiispan kuin piispojenkin puheista se, että kirkkoon mahtuu hyvin erilaisia ihmisiä, joilla jokaisella on paikkansa.

Miten luottamustoimet ovat alkaneet sujua?

– Työntäyteiseltä on tuntunut. Olen hämmästynyt siitä eripurasta, jota niin paljon liittyy seurakuntien yhdistämiseen. Tuntuu siltä kuin keskustelu olisi taas alkutekijöissään.

Mitkä ovat mielestäsi tämän vuoden tärkeimpiä käsiteltäviä asioita kirkkovaltuustossa ja seurakuntaneuvostossa?

– Kyllä se on tämä seurakuntien yhdistämisasia. Tavalla tai toisella meidän on pystyttävä aiheessa edistymään. Ajattelen jotenkin niin, että seurakunnissa toiminta on ihmisten keskinäistä kanssakäymistä eikä sitä olla viemässä pois. Nyt pitäisi keskittyä faktapohjaisesti hallinnon kehittämiseen ja siihen hakea mielekästä ratkaisua.

Mitä kesäsuunnitelmia sinulla on?

– Suunnitelma on siinä, ettei tehdä liiaksi suunnitelmia vaan rauhoitutaan ja nautitaan Suomen kesästä. Meillä on mökki saarella länsirannikolla ja se vetää puoleensa varmasti, samoin kuin lapsuudenmaisemat Lammilla.

Asta Kettunen

Kristiina Erelä neuvottelee paikallisista hankkeista vastaavan pastori Santos Catumbelan kanssa Huambossa Angolassa.

Jumalan rukukset rakentavat kesäjuhlaa

– Juhlan tavoite on evankeliumin levittäminen, jotta ihmiset saisivat löytää elävän Jumalan.

Näin kuvailee Evankelisen lähetysyhdistyksen eli ELY:n pääsihteeri **Antero Rasilainen** elokuussa Tampereella järjestettäviä Evankelisia kesäjuhlia.

ELY on reilut kolme vuotta vanha valtakunnallinen järjestö, joka toimii evankelis-luterilaisessa kirkossa yhteistyössä seurakuntien kanssa. Yhdistyksen kotipaikka on Tampere, ja 6.–7. elokuuta pidettäviä juhlia onkin järjestämässä myös Tuomiokirkkoseurakunta.

Vahvinta yhdistyksen toimintaa aluetta Pirkanmaan seudun lisäksi ovat Pohjanmaa, Uusimaa ja Kymenlaakso.

– Yhdistyksessä on jäseniä noin 600, mutta kesäjuhlat kokoavat toivottavasti enemmän väkeä.

Perustamisen jälkeen on jo ehditty järjestää kesäjuhlat Ilmajoella, Kauhajoella ja Hyvinkäällä.

Kaksi teemaa

– Kesäjuhlilla on kaksi keskeistä teemaa: Siionin kanteleen lauluisa kuuluva iloinen sävy ja Jumalan Sanan hoidossa oleminen. Yhdistyksen toiminnan keskeinen kohderyhmä on lapset ja nuoret perheet, joka huomioidaan myös juhlien ohjelmassa.

– Armo – "kelpaat tällaisena" kutsuu kaikkia yhteiseen kesäjuhlaan, Rasilainen kuvaa.

Juhlapaikkana on Tuomiokirkko. Sen lisäksi ohjelmaa on Johanneksen koululla (lastenohjelma ja näyttelyt) sekä Finlaysonin kirkossa.

– Ohjelmaa on "vauvasta vauriin". Lapsille on SuomiTV:stä tuttu Aarrearkku-tiimi, on koko perheen yhteinen tapahtuma Laula kanssani, on seuroja, Raamattutunteja, konsertteja ja yhdessäoloa.

Raamattuopetusta antavat Perheniemen Evankelisen opiston rehtori **Petri Välimäki** ja piispa **Matti Repo**. Puhujavieraita on tulossa sekä Suomen Lähetysseurasta että radiolähetysjärjestö Sanansaattajista. Jumalanpalveluksen toimittaa tuomiorovasti **Olli Hallikainen**.

Juhlilla esiintyy myös Tuomiokirkkoseurakunnan nimikkolähetit, arkkitehti **Kristiina Erelä**, joka toimii Angolassa, Namibiassa ja Botswanassa.

Erelä on ollut Angolassa Suomen Lähetysseuran työntekijänä vuodesta 2003. Afrikkaan hän matkusti ensimmäisen kerran kuusivuotiaana, kun perhe lähti lähetystyöhön Keniaan.

– Afrikkalainen elämännäkö, ihmisten ystävällisyys, tropiikin tuoksut ja värit ovat osa sielunmaisemaani. Toisaalta äärimmäinen köyhyys, sairastaminen ja jopa kuoleminen tulivat lähelle. Mieleen jäi halu palata Afrikkaan tekemään työtä oikeudenmukaisemman maailman hyväksi.

Eteen on tullut myös arkkitehdin taitoja vaativia tehtäviä, kuten seurakunnan työkeskuksen suunnittelu Xangongoon. Toukokuussa hän osallistui myös Onandjokwen sairaalan peruskorjauksen ohjausryhmän kokoukseen. Kunnostus on Tampereen Hiippakunnan Martinus-säätiön hanke, jota Lähetysseura toteuttaa. Sairaalan kaksi osastoa on juuri valmistunut.

Lisää Erelän kuulumisia: www.tampereenkirkkosanomat.fi

Yhteiset juhlat

– Meillä järjestäjillä on tunne, että ollaan tekemässä yhteisiä juhlia. Käytännön järjestelyissä ovat mukana paikalliset vastuunkantajat, muiden muassa **Valto Käkelä** ja **Maria Pitkäranta**, kertoo Antero Rasilainen.

Ohjelmavastuussa ovat heidän lisäkseen muun muassa kanttori **Tuomas Laatu**, urkuri **Matti Hannula**, nuorisomuusikko **Matti Mäkinen** ja pastori **Jussi Laine**.

Talkooväen löytäminen on ollut suurin haaste, ja vapaaehtoisia kaivataan yhä erityisesti ensiaputehtäviin. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä lähetysseurasta **Sanna Krameriin**, p. 050 574 4920, (03) 219 0520 sanna.kramer@evl.fi

Kiitosjuhla on vuorossa 15.8. kello 18.30 Messukylän kirkossa. Seuraa ohjelman muotoutumista ja lue lisää: www.evangeliset.net Katso myös: www.aarrearkku.fi

Asta Kettunen

Evankelisilla kesäjuhlilla on odotettavissa ilon levittämistä. Juhlatoimikuntaan kuuluvat Sanna Kramer ja aluesihteeri Sirpa Keski-Antila näyttävät mallia.

Mukana menossa

Mari Tiensuu

Viisivuotias Eemil tykkää Finlaysonin kirkon takaosan lasten alttarin eläinhahmoista. Vanhemmat Elina ja Pasi Toivokoski olivat mukana poikansa päiväkerhon kevätkuuhlassa.

Suven viettoon Finlaysonin kirkosta

Tuomiokirkkoseurakunnan 4–6-vuotiailla kerholaisilla on takanaan hieno vuosi. Kolme kertaa viikossa kokoontuneen Näsin kerhon 13 lapsen porukka oli oppinut tuntemaan toisensa hyvin leikkien, laulaen, kädentaitoja kartuttaen, alttarin äärellä hiljentyen, pohtien ja keskustellen.

Kerhovuosi sai arvoisensa kevätkuuhlan kauniissa tilaisuudessa Finlaysonin kirkon lasten katedraalissa. Siinä lapset olivat päättäjinä, kun he lauloivat monta laulua, tanssivat ja esittivät luomiskertomuksen. Viisivuotias **Eemil Toivokoskea** ei jännittänyt monipuolinen esiintyminen.

– Laulut olivat kivoja, poika tuumasi.

Eturivissä istuneiden vanhempien **Elina** ja **Pasi Toivokosken** mielestä esiintyminen menikin loistavasti.

– Eemil mietti kotona paljon laulujen sanoja. Siksi meille ei tullutkaan nyt tilaisuudessa yllätyksenä, mitä kappaleita esitettiin, pariskunta hymyili.

Mukavinta Finlaysonin kirkossa Eemilin mielestä ovat eläinhahmot. Niihin poika on tykästynyt

jo aiemminkin kirkolla käydessä, kun perhe on osallistunut pääsiäisen ja joulunajan tilaisuuksiin.

Lasten katedraalin ovet ovat auki kävijöille ja leikkijöille kesälläkin. Kirkko on avoinna arkisin kello 10–18 ja pyhinä kello 12–18. Kesälauantait on varattu kirkkolaisille toimituksille. Kirkossa kuullaan elävää musiikkia joka päivä. Juhannuksen aikaan luvassa on konsertteja ja yhteislaulutilaisuuksia.

Nuorisomuusikot, oppaat ja lastenohjaajat ovat kävijöiden palveluksessa. Pyhisin kello 15 lastenohjaajat pitävät lasten ehdoilla pienimuotoisen hartaus-tilaisuuden, kirkkovartin. Lisäksi kirkossa muistetaan 5 vuotta täyttäviä pienellä lahjalla juhla-vartin yhteydessä, joka järjestetään 28.6. alkaen sunnuntaista perjantaihin läpi kesän kello 17.

– Lasten katedraali on ainutlaatuinen paikka. Lapsetkin ovat oppineet, että tämä on se kirkko, jossa saa leikkiä. Täällä lapsi saa olla lapsi, lastenohjaaja **Teija Miettinen** iloitsee.

Mari Tiensuu

Yhteisvastuukeräys tuottanut jo yli 86 000 euroa

Tampereen seurakunnissa on kerätty tähän mennessä Yhteisvastuukeräykseen yli 86 000 euroa. Vuoden 2011 Yhteisvastuukeräyksellä kitketään nuorten yksinäisyyttä Suomessa ja Mosambikissa. Seurakunnissa on järjestet-

ty pitkin kevättä erilaisia keräykseen liittyviä tapahtumia. Itse keräys kuitenkin jatkuu vuoden loppuun. Viime vuonna seurakunnat saivat kerättyä koko vuoden aikana Yhteisvastuukeräykseen noin 138 000 euroa.

Uskonnon huippuosaaia myös Pirkanmaalla

Suomen Uskonnonopettajain liitto palkitsee ylioppilaskirjoitusten uskonnon ainereaalissa parhaiten vastanneet abiturientit. Tänä lukuvuonna uskonnon reaalikokeessa yli 40 pistettä saa-

vutti yhteensä yhdeksän oppilasta, heidän joukossaan **Topias Tanskanen** Tampereen yhteiskoulun lukiosta ja **Mikke Tavast** Pirkkalan yhteiskoulusta.

Myyrät mellastavat hautausmailla

Myyrät ovat tänä keväänä syöneet innokkaasti perennoja Tampereen hautausmailla, kertovat seurakuntapuutarhuri **Eila Salminen** ja hautaustoimen päällikkö **Jyrki Lehtonen**.

Kalevankankaalla hämmennystä ovat aiheuttaneet myös jä-

nikset, jotka ovat innolla rouskuttelleet istutuksia.

– Kukkalaitteet saavat kyytiä, kun varikset nostelevat leikkokukkia maljakoista. Joskus asialla ovat myös ilkeillä tekijät, Lehtonen kertoo.

Helluntaina Hengen toivottiin vaikuttavan myös naimaonneen

Helluntai on joulun ja pääsiäisen ohella kirkko-vuoden kohokohtia – vaikkei se välttämättä pyhäpäivän juhlinnassa näy. Apostolien teoissa (Apt. 2: 1–13) kerrotaan ”ensimmäisestä helluntaista”, Pyhän Hengen vuodattamisen päivästä. Kertomuksessa merkittävää on, että jokainen sai kuulla pelastussanomaa omalla äidinkielellään. Synti erotti ihmiset Jumalasta ja toisistaan, mutta Jeesuksen pelastusteko teki yhteydestä taas mahdollisen. Pyhä Henki tekee uskovista yhden ruumiin – siksi myös kirkon on palveltava kaikkia ihmisiä erottelematta. Pyhään Henkeen liitettäviä vertauskuvia ovat kyyhkynen, tulen liekki ja punainen väri. Kyyhkynen liittyy myös kas-

Keramiikka-taiteilija Seppo Lindbomin tekemä rukouslintu

teeseen siten, että Jeesuksen kastamisen yhteydessä nähtiin kyyhkynen laskeutuvan taivaasta. Tulen liekki taas kuvaa Hengen puhdistavaa vaikutusta ja liittyy Johannes Kastajan puhumaan tulella kastamiseen. ”Hengen tuli” paloi myös apostoleissa uskon rohkeutena helluntain jälkeen. Pyhän Hengen liekistä muistuttavat myös ortodoksisten kirkkojen ”sipulitornit”. Punaiseen väriin liittyy Hengen synnyttämä lähimmäisenrakkaus ja lämpö ihmisten kesken. Rakkaus on ensimmäinen Hengen lahjoista. Sen ja keväisen ajankohdan vuoksi helluntaihin on liitetty myös toiveita maallisen rakkauden edistämistä. Tuttu lause suomalaisesta kansanperinteestä kuuluu ”Jollei heilaa helluntaina, niin ei koko kesänä.” Helluntain juhlamenoihin kuului muun muassa helluntaisauna, jossa nostatettiin naimaonnea neitoa kylvetämällä ja lausumalla: ”Nouse lempi liehumahan, kun nia kapuamahan.” Pohjois-Suomessa tunnetaan naimattomien naisten sanonta: ”En joutunut joululle, enkä päässyt pääsiäiselle, vaan kyllä hellun helluntaille.” Heila kainalossa heiluvat taas saattoivat kehua: ”Heilani on kuin helluntai.”

Sanat ja symbolit

TÄLLÄ PALSTALLA TUTUSTUTAAN kristilliseen symboliikkaan kirkkovuoden mukana kulkien.

HENGELLISET VUODENAJAT

Kesä on täällä! Takana oleva talvi oli niin totinen talvi, että usko kevään tuloon oli välillä lopahtaa. Kesä merkitsee useimmille iloista tunnelmaa, lämpöä, valoa ja leppoisaa lomaa – monen suosikkivuoden-aika siis. Virsikirjassa talvi tunnetaan myös ahdistavana: ”Jos raskas onkin talven ahdistus, niin väkevä on kevään vapaus.” (Virsi 576:4) Taivasta ku-

vaillaan paikkana, jossa talvea ja syksyä ei ole: ”Annathan taivaassasi sen suven autuaan (...) Ei siellä syksy uhkaa, ei sinne talvi saa.” (574:4) Talven jälkeen tuleva kevät merkitsee ylösnousemusta ja uuden elämän alkua. Ylösnousemus on keväisin aivan silminnähtävää, kun mustasta mullasta puskee esiin uutta vihreää elämää. Uskonnoellisessa kielel-

sä kuulee joskus puhuttavan ”Hengen keväästä”. Sillä tarkoitetaan hengellisten herätyksen aikaa. Virsissä ja mielikuissa kevät on aikaa, jolloin uudistutaan ja ”noustaan”pirteämpään olotilaan niin fyysisesti kuin hengellisestikin: ”Nyt talven alta, siskot, veljet, kevääseen nousekaa kirkkaaseen, kun Kristus särki haudan teljet, julisti rauhaa omilleen.” (94:2)

Lasten suusta

Aamubussissa pieni poika kääntyi isänsä puoleen ja alkoi innokkaasti selittää:
– Eilen oli kova uskonen...

Tulevat pyhät

2.6. Korotettu Herra: Helatorstai

Helatorstai on kirkkovuoden vaikeimpia pyhiä. On vaikea muistaa, miksi tuota pyhää oikein vietetään. Helatorstaista saa kiinni sen toisen nimen avulla: Kristuksen taivaaseenastumisen päivä. Uskontunnustuksessa sanomme uskovamme päivän tapahtumiin: ”astui ylös taivaisiin.” Tosin vaikka helatorstain tapahtumat tietää, ei sen aihetta silti ole helppo ymmärtää. Helatorstai – pieni pyhä keskellä viikkoa - saa ihmisen hämmästelemään Jumalan ihmettä ja suunnitelmien suuruutta. (Joh. 17: 24–26)

5.6. Pyhän Hengen odotus

”Jos jonkun on jano, tulkoon minun luokseni ja juokoon! Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään kumpuavat elävän veden virrat”, kertoo evankeliumi (Joh. 7: 37–39) Jeesuksen huutaneen. Jeesus siis kertoo, että kun ihminen on saanut vettä omaan janoonsa, hän pystyy virvoittamaan myös muita. Pyhää Henkeä ei siis annostella desilitramitalla henkilökohtaiseen pikku janoon. Henkeä saa kokonaisen lähteellisen ja samalla tehtävän; auttaa muita janoisia.

11.6. Tule Pyhä Henki: Helluntaiaatto

Helluntaiaattoon huipentuu helatorstaina alkanut Pyhän Hengen odotus. Päivän evankeliumissa (Joh. 14: 8–17) Filippus pyytää, että saisi nähdä Jumalan. Niin tyyppillistä! Kautta ihmiskunnan historian Jumalan näkeminen on ollut unelmista suurin: sitten uskoisin, ymmärtäisin, eläisin täydemmin. Jeesuspa sanoo, että Isä on näkyvissä hänessä. Isän voi nähdä ihmisyydessä, heikkoudessa ja kärsimyksessä, sillä siellä Hän on läsnä, ei vain kirkkaudessa ja kunniaassa.

12.6. Pyhän Hengen vuodattaminen: Helluntaipäivä

Helluntain suuri lupaus on Jeesuksen sanoma siitä, ettei hän jätä seuraajiaan orvoiksi. (Joh. 14: 15–21) Vaikka Jeesuksen taival maanpäällä käsinkosketeltavan ihmisen muodossa on lopuillaan, hän lupaa silti olla paikalla ”toisen Puolustajan” muodossa. Pyhä Henki on Jeesuksen ääni maailmassa, joka kutsuu, antaa uskon ja johdattaa oikeaa polkua.

Helmi

Yhä minä katselin yöllisiä näkyjä ja näin, miten taivaan pilvien keskellä tuli eräs, näöltään kuin ihminen. Hän saapui Ikiaikaisen luo. Hänet saatettiin Ikiaikaisen eteen, ja hänelle annettiin valta, kunnia ja kuninkuus, kaikkien kansojen, kansakuntien ja kielten tuli palvella häntä. Hänen valtansa on ikuinen valta, joka ei katoa, eikä hänen kuninkuutensa koskaan häviä. (Dan. 7: 13–14)

Kevein mielin lähetystyöhön

Iloisia etiopialaisia tyttöjä torilla.

Uteliaisuus kokea ja nähdä uutta taitaa olla yksi elämäni polkuja selittävä tekijä. Mutta riittääkö uteliaisuus syyksi lähteä lähetystyöhön? Päätimme puolisoni Vesan kanssa toissatalvena hakeutua Suomen Lähetysseuran ulkomaantyöhön johtavaan koulutukseen, joka alkoi viime syksynä. Koulutus on ollut mielenkiintoista ja on ollut hienoa jakaa tunteja kurssilaisten kanssa. Tänä keväänä olen pohtinut, olenko lähdössä liian kepein perustein. Työssäni Lähetysseuran tiedottajana olen nähnyt, että lähetystyöntekijät ovat värikästä joukkoa. Omaa persoonallisuutta ei tarvitse sovittaa muottiin. Mutta entä se kutsumus? Jak-sanko vastoinikäymisten keskellä, jos en ole aivan varma siitä, että Jumala on kutsunut meidät?

Näissä kipuiluissa auttaa elämäkokemus, joka on opettanut luottamusta. Epäonnistuminenkin voi Jumalan käsissä muuttua siunaukseksi. Emme voi olla varmoja, että kaikki menee hyvin, mutta voimme olla varmoja, että Hän on kanssamme. Voimme luottaa myös siihen, että meidät valinneet ihmiset ovat toimineet johdatuksessa ja että lähettävien seurakuntien rukous ja tuki kantavat meitä. Lähetystyöhön ei toki lähdetä vain uteliaisuutta tyydyttämään. Tarkoitus on palvella omalla ammattitaidolla ja lahjoilla sikäläistä kirkkoa; olla osana sitä ketjua, jossa Jumalan rakkaus virtaa sanoina ja tekoina. Etiopia järisytti sisintäni viisi ja puoli vuotta sitten, kun sain Tampereen seurakuntayhtymän lähettämänä tutustua maahan hiukan. En koskaan toipu-

nut tuosta matkasta, ja tapaamani ihmiset jäivät elämään sisimpääni. Ei siksi, että he olisivat köyhiä ja kurjia, vaan siksi, että meitä yhdistää ihmisyyys ja näen heissä Kristuksen. He ovat Jumalan rakkaita lapsia, kuten mekin, heillä on unelmia, kuten meillä, ja heillä on oikeus kokea Jumalan hyvyys. Lähetystyöntekijän kutsumus on sama kuin jokaisella kristityllä: seurata Jeesusta ja rakastaa ihmisiä, joita hän tiellemme antaa. Jeesus lupaa, että hänen kuormansa on keveä.

Sari Lehtelä

Sari ja Vesa Lehtelä siunataan lähetystyöhön Etiopiaan Lähetysjuhlissa 12.6. kello 13 Porin Karhuhallissa. Tuile mukaan!

Ota onkeesi

Puolalainen kitaravirtuoosi esiintyy Tuomiokirkossa

Puolalainen kitaravirtuoosi Marcin Dylla konsertoi tiistaina 14. kesäkuuta kello 19 Tuomiokirkossa. Konsertti kuuluu Tampere Guitar Festivalin ohjelmaan ja se järjestetään yhteistyössä Tuomiokirkkoseurakunnan kanssa.

Marcin Dyllan musiikillista lahjakkuutta on ylistetty laajalti sekä yleisön että kriitikoiden keskuudessa. Vuosina 1997–2007 Dylla voitti 19 kertaa ensimmäisen palkinnon

arvostetuissa eurooppalaisissa ja yhdysvaltalaisissa kitarakilpailuissa.

Dylla kiertää aktiivisesti eurooppalaisia musiikkifestivaaleja ja tekee yhteistyötä useiden huipumuusikoiden ja eurooppalaisten orkesterien kanssa. Tämän lisäksi hän on esittänyt sooloresitaaleja esimerkiksi Wienissä, Pietarissa, Buffalossa ja Madridissa.

Muusikko on julkaissut viisi levyä, jotka sisältävät sävellyksiä ki-

taramusiikin klassikoista aina uuteen kitararepertuaariin.

Tampere Guitar Festival on kasvanut tapahtumamäärältään Pohjois-Euroopan suurimmaksi kitarafestivaaliksi. Festivaaliviikon aikana 10.–17. kesäkuuta Tampereella järjestetään useita konsertteja, mestarikursseja, kitaraleiri, seminaareja, työpajoja ja Tampere Guitar Show.

Liput: 15 euroa
www.tampereguitarfestival.com

Puolalainen kitaravirtuoosi Marcin Dylla esiintyy Tampere Guitar Festivalin konsertissa tiistaina 14. kesäkuuta kello 19 Tuomiokirkossa.

Kuva: Tampere Guitar Festival

Johannes Kastaja Teatterikesässä

Tampereen Teatterikesässä nähtävä esitys *Noli me tangere – Älä kosketa minua* on komedia tyrannin ja Jumalan kohtaamisesta. Johannes Kastaja on kuningas Herodeen vankina, kun Pontius Pilatus saapuu keisari Tiberiuksen lähettämänä tutkimaan Juudean valankoussiliikettä.

Jännittynyt tilanne synnyttää tunnelmia, jotka liikkuvat unenomaisesta lyirisyydestä puhtaan farssiin. Tarinassa kietoutuvat yhteen niin **Oscar Wilden** kuin **Shakespeareinkin** innoittamat ai-nekset.

Konserttitarjotin

Lasten katedraalin nuoret kesämuusikot ilahduttavat musiikillaan tänäkin kesänä päivittäin Finlaysonin kirkossa. Arkisin musikantit ovat paikalla kello 10–18, pyhinä kello 12–18. Poikkeuksena ovat lauantai-iltapäivät, jotka on varattu kirkollisille toimituksille. Kuvassa ovat vuoden 2009 kesämuusikot.

Katso Tampereen seurakuntien kesäkonsertit tämän lehden kesäliitteestä sivulta 12 tai verkosta www.tampereenseurakunnat.fi/kesa.

Hannu Järvelä

Aurinkolaulut soivat Sastamalassa

Luutun tekninen virtuoosi Hopkinson Smith esiintyy tiistaina 26. heinäkuuta Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa Sastamalassa. Hän tulkitsee barokkikitaralla espanjalaista barokkimusiikkia. Smith on Vanhan Musiikin Päivien tunnetuin esiintyjä, mutta harvinainen vieras Suomessa.

Sastamala Gregorianan kuudesta konsertista viisi järjestetään Sastamalan Pyhän Marian kirkossa. Tänä vuonna kuullaan Espanjan, Portugalin ja Latinalaisen Amerikan säveliä.

16. festivaalikerta polkaistaan käyntiin taivaallisen kauniilla espanjalaisella renessanssimusiikil-

Sastamala Gregorianan kutsuma Hopkinson Smith asuu nykyään Baselissa Sveitsissä. Soitinarsenaaliin kuuluvat eritoten luuttu, mutta myös erilaiset kitarat, vihuela ja theorbo eli barokkiluuttu.

la. Harpisti, laulaja **Arianna Savallin** ja hänen avomiehensä laulaja-viulisti **Petter Johansenin** keralta esiintyy Baselista tuleva La Morra. Yhtye vierailee festivaalilla kolmatta kertaa.

Sunnuntaina harpisti **Andrew Lawrence-King** ja vokaaliyhtye Utopia Helsingistä luovat meksikolaisen fiestan. Luvassa on latinalaisamerikkalaisia rytmejä ja vivahteita niin intiaaneilta ja kuin afrikkalaisiltakin.

Myöhemmin samana iltana **Evelyn Tubb**, **Michael Fields** ja **Michal Gondko** esittävät kitaran Beethoveniksi kutsutun **Fernando Sorin** käsialaa. Sor kuuluu säveltäjiin, joiden ansiosta kitaraa alettiin arvostaa konserttisoittimena.

Festivaali soi aurinkoisia lauluja. Portugalin johtava vanhan musiikin yhtye Os Músicos do Tejo esittää kansallismusiikkiaan fadoa maanantaina. Konserttisarjan viimeinen on kansainvälisen mestarikurssin esitys.

Sastamala Gregoriana
Aurinkolauluja 23.–29.7.
Liput 30/25/20/15 €, www.lippupalvelu.fi ja tuntia ennen konsertin alkua kirkon ovelta.
Lisätietoja www.sastamalagregoriana.fi

Birgitan teatteri esittää Viulunsoittaja katolla -musikaalia

Birgitan teatteri esittää Lempäälän Merunlahden kesäteatterissa kesällä **Steinin** ja **Bockin** musiikaalin *Viulunsoittaja katolla*.

Päärooleissa nähdään **Keijo Kuivanen** Nokialta ja **Kristiina Hakovirta** Tampereelta. Kuivainen tunnetaan muun muassa laulu-yhtyeestä Näsboys sekä roolityöstään Nokian kesäteatterin Zorbaksena. Kristiina Hakovirta on Tampereen Työväen Teatterin upeääninen näyttelijä.

Viulunsoittaja katolla on yksi esitetyimmistä musikaaleista maailmassa. Birgitan teatterin esityk-

sessä nousee kantavaksi teemaksi tänäkin päivänä koko maailmaa koskettava aihe: ihmiset joutuvat jättämään rakkaan kotiseutunsa, kotinsa, ystävänsä ja tuttavansa ja juurtumaan uuteen ympäristöön.

Näytökset 3.7.–14.8., ti, ke, to klo 19, su klo 16
Ennakkoesitykset 29.6. ja 30.6.
Merunlahden kesäteatteri, os. Koipitaipaleentie 150, Lempäälä
Lipunmyynti: ohjelma@birgitanteatteri.net
tai p. 010 281 0909

Kuvajaisia on katsaus seurakuntien taiteeseen

Tampereen seurakuntien taidelokkoelmaa esitellään yleisölle kesänäyttelyssä, jossa on mukana 36 teosta. Kuvajaisia-näyttely on nimetty samannimisen, **Sauli Iso-Lähteen** mään taideteoksen mukaan.

– Teoksessa on kuvattu purjeitten kuvajaisia veteen. Kirkollisessa perinteessä laiva on vertauskuva seurakunnasta eli kirkosta, jota Kristus ohjaa, kertoo Tampereen seurakuntayhtymän kuvataide-toimikunnan puheenjohtaja **Liisa Rintala**.

Hänen lisäksi näyttelytyöryhmän jäseniä ovat **Barbro Cedercreutz**, **Tapio Suominen** ja **Paula Munne-Ojala**.

Näyttelyyn valitut teokset edustavat pitkän ajan läpileikkausta seurakuntayhtymän omistamaan taiteeseen. Vanhimmat työt ovat 1800–1900 -luvun vaihteesta, uusin työ vuodelta 2005.

Galleria Saskian näyttely koostuu pääasiassa öljymaalauksista, grafiikasta ja veistoksista. Mukana

on myös yksi tekstiilitaide-teos, taiteilija **Ulla Pohjolan Pyhiinvaeltajan päiväkirja**.

Barbro Cedercreutz on tyytyväinen kesänäyttelyn toteutumiseen.

– Toimikunnan tavoitteena on saada seurakuntien omistamaa taidetta yleisön nähtäville. Suunnitelmissa on myös järjestää kierroksia, joissa esiteltäisiin julkisissa tiloissa olevia taideteoksia.

Jyrki Siukosen avaimista tehty teos Clavis Universalis sijaitsee Seurakuntien talon toisessa kerroksessa.

Kuvataidetoimikunta järjestää myös kutsunäyttelyitä Seurakuntien talon toisessa kerroksessa. Mukana on ollut esimerkiksi Tampereen taiteilijaseuran jäsenen näyttelyitä.

Taide vaatii asiantuntemusta

Seurakuntayhtymän kuvataidetoimikunta on ollut olemassa jo noin 40 vuotta. Se vastaa seurakuntien taidehankinnoista ja arvoesineistä. Seurakunnilla on kirkoissa ja seurakuntatiloissa kaikkiaan 559 taideteosta.

– Osaamista tarvitaan, koska toimikunnalla on monia tärkeitä tehtäviä. On hienoa, että ryhmässä on mukana asiantuntevia ja innostuneita jäseniä, iloitsee **Liisa Rintala**, joka itse toimii Hiekan taidemuseon johtajana.

Hän työskentelee vanhan taitteen parissa, mutta seuraa harrastukseen nykytaidetta.

Barbro Cedercreutz on taidehis-

Johannes Kastajasta
nähdään näytelmä
Teatterikesässä.

Prospero-sarjaan kuuluvan näytelmän esittää ranskalainen Théâtre National de Bretagne. Esityskielenä on ranska, tekstitys suomeksi. Prospero on kuuden teatterikaupungin hanke, jota EU tukee Kulttuuri-ohjelmastaan. Tampereen yliopiston Tutkivan teatterityön keskus on yhteistyön suomalainen osapuoli.

Esitykset:
Sorin Sirkus, Ahlmanintie 63
pe 5.8. ja la 6.8. klo 19, su 7.8.
klo 13. Liput 29/25 €, sisältää bussikuljetuksen Tullin aukiolta Sorin Sirkukselle, varaukset: prospero@uta.fi / p. 040 190 9842.

Lisätietoja ja Teatterikesän ohjelmisto: www.teatterikesa.fi

Onko Taidemuseon juhlanäyttely totta?

80-vuotias Tampereen taidemuseo juhlii näyttelyllä, jossa koelman taideteoksia lähestytään täysin uudella tavalla. Juhlasekoitus koostuu vanhasta ja uudesta taiteesta sekä tosista ja keksityistä tarinoista.

Näyttelyn on käsikirjoittanut Finlandia-palkittu tamperelaiskirjailija **Johanna Sinisalo**. Häntä kiinnosti ajatus, miten tutut museon koelman teokset muuttuvat katsojan mielessä, jos niihin yhdistää keksityn taustan. Kirjailija loi Tampereen taidemuseolle ja koko Tampereen kaupungille osittain keksityn historian ja tulevaisuuden, joka avautuu kertomuksena sali salilta.

Sinisalo tiivistää näyttelyn idean: ”Taideteokset ovat aitoja, mutta historia väärennettyä. Tämä luo tilanteen, jossa yleisöllä on mahdollisuus taideteosten äärellä eläytyä, ihmetellä, ällistyä ja vaikkapa vähän provosoituaakin, ja ennen kaikkea esittää kysymys ”onko totta?”.

Onko totta? Tampereen taidemuseon 80-vuotisjuhlanäyttely 20.5.–28.8. Yleisöopastus sunnuntaisin klo 15. Tampereen taidemuseo avoinna ti–su klo 10–18, liput 6/2 € Puutarhakatu 34

Raimo Heino: Maali.

Kuamanipulaatio: Jari Kivistö

Hannu Jukola

Tampereen seurakuntien taidekokoelmaa esittelevässä kesänäyttelyssä on mukana yksi tekstiilitaideteos, taustalla oleva Ulla Pohjolan Pyhiinvaeltajan päiväkirja, joka kuuluu sekä Liisa Rintalan (vas.) että Barbro Cedercreutzin suosikkeihin. Rintala ja Cedercreutz huomaavat, että näyttelyyn lähtevä Kuutti Lavosen Therpsikhore on vietävä uudelleen kehystettäväksi.

torian tuntijana toiminut edustajana Bukowskin antiikki- ja taidehuutokaupoissa.

Muita ammattilaisia ovat Tampereen taidemuseon kokoelmapäällikkö Tapio Suominen, taiteilija **Kirsti Melartin**, arkkitehti **Samuli Alppi** ja seurakuntien arkisoihteeri Paula Munne-Ojala, joka toimii toimikunnan sihteerinä. Lisäksi jäseniä ovat seurakuntien viestintäpäällikkö **Marja Rautanen**, Härmälän kirkkoherra **Antero Eskolin** sekä luottamushenkilöitä edustavat **Hellä Asumaniemi** ja **Lassi Saressalo**.

Kuvataidetoimikunta huolehtii arvoesineiden entisöinnistä ja neuvoo yksiköitä teosten vaalimisessa ja käsittelyssä. Se on järjestänyt myös luentosarjoja kirkkotaitteen historiasta ja kirkkoarkkitehtuurista.

– Uttaa taidetta ei hankita vain ostamisen vuoksi, vaan ensiksi mietitään, sopisiko tilaan joku koelman teos. Totta kai on otettava huomioon, että taidemäärärahat ovat pienentyneet seurakuntien säästötoimien takia, lisää Rintala.

Rintalan ja Cedercreutzin mielestä seurakuntien taidekokoelma on monipuolinen ja laadukas. Kokoelmassa on runsaasti grafiikkaa ja monien taiteilijoiden töitä.

Laatu on tärkein valintakriteeri teoksia hankittaessa.

– Yhteisten verovarojen käyttöä on mietittävä tarkasti. Siksi töitä ti-

lataan ja ostetaan vain ammattitaiteilijoilta, pohtii Rintala.

Taide jakaa mielipiteitä

Rintalan ja Cedercreutzin mukaan kuvataidetoimikunnalla on ollut viime vuosina monia mielenkiintoisia hankkeita. He mainitsevat muun muassa taiteilija **Vesa Varrelan** lasityöt Hatanpään kappelissa, **Teija-Tuulia Aholan** kirkkojen profileista koostuvan videoteoksen Seurakuntien talon aulassa ja **Petri Nuutisen** valokuvataideteoksen Tampereen ensimmäisestä tuomiorovastista **Waldemar Wallista** (1847–1925).

Taide herättää ihmisissä paljon tunteita ja jakaa mielipiteitä. Siitä on osoituksena esimerkiksi Messukylän hautausmaan laajennusosan keskeneräinen taidehanke.

Kuvataidetoimikunta järjesti vuonna 2005 suunnittelukilpailun, jonka voitti taiteilija **Martti Aihan Pietä**-veistos. Messukylän seurakuntaneuvosto ei kuitenkaan koskaan hyväksynyt kuvataidetoimikunnan ehdokasta.

– Aina ei asioissa löydy yksimielisyyttä, sillä eri ihmiset näkevät taiteessa eri asioita. Taide pakottaa meitä aina myös katsomaan itseämme, miettii Liisa Rintala.

Hauska hanke kuvataidetoimikunnalle on ollut taiteilija **Aino Louhen** avaruusaiheinen seinämaalaus Seurakuntien talon Kapernaum-kerhohuoneessa. Huoneen käyttäjiä ilahduttavat taivaansinisellä seinälle maalatut lampaat, tähdet ja komeetat.

Kirsi Airikka

Kuvajaisia-näyttely Galleria Saskiassa 19.7.–7.8.2011, Pirkankatu 6. Avoinna joka päivä klo 12–18. Vapaa pääsy.

Hannu Jukola

Kuvajaisia-näyttely on nimetty samannimisen Sauli Iso-Lähteenmäen taideteoksen mukaan. Taulu ilahduttaa kävijöitä Ilkon kurssikeskuksessa.

Radio, tv ja netti

Radio tuo jumalanpalveluksen kotiin

Tampereen tuomiokirkon jumalanpalvelus lähetetään suorana lähetksenä sunnuntaisin kello 10 Radio Moreenissa taajuudella 98,4 MHz.

Kesän viimeinen radiojumalanpalvelus lähetetään sunnuntaina 19. kesäkuuta, minkä jälkeen Radio Moreeni jää kesätaulle. Radiojumalanpalvelukset jatkuvat jälleen sunnuntaina 7. elokuuta.

Dokumentti naisten auttamisesta Nepalissa

Helatorstaina 2. kesäkuuta kello 15.55 lähetetään MTV3:ssa Insano Productionin tuottama dokumentti *Nainen kerrallaan*, joka kertoo Naisten Pankin työn tuloksista Nepalissa.

Avustusjärjestöjen aloittamat kyläpankit auttavat maaseudun pienituloisia viljelijänaisia liiketoiminnan aloittamisessa ja suunnittelussa. Dokumentti on kuvattu Bhardeun kylässä Lalitpurin maakunnassa Nepalissa tänä keväänä.

Naisten Pankki kerää lahjoituksia kehitysmaiden naisten yrittäjyyden ja toimeentulon kehittämiseksi kestäväen kehityksen periaattein. Vapaaehtoisyyhteisön voimavarana ovat aktiiviset vapaaehtoiset, lukuisat osakkaat ja lahjoittajat. Rahastoa hallinnoi Kirkon Ulkomaanapu.

Dokumentti on saanut Kirkon mediasäätiön tuotantotukea 19 000 euroa vuonna 2010.

Piispat heittivät veivinsä – Katso video!

MM-jääkiekon historian ehkä kaunein maali, suomalaishyökkääjä **Mikael Granlundin** uskomaton ”ilmaveivi” puhutti myös Lahden Kirkkopäivillä.

Kotimaa24:n pyynnöstä kaksi piispaa, **Matti Repo** ja **Wille Riekkinen**, ja kirkkohallituksen kansliapäällikkö **Jukka Keskitalo** näyttivät Lahden Kauppatorilla oman versionsa Granlundin ihmemaalista.

Katso video: <http://www.kotimaa24.fi/uutiset/kotimaa/5175-piispat-heittivat-veivinsa>

Dei Festival kokoaa kansaa Pietarsaareen

Kristillinen radiokanava Radio Dei järjestää neljättä kertaa Dei Festivalin, jossa suomigospelin kärkinimet valtaavat lavan.

Esiintyjälistalta löytyy muun muassa **Jukka Tolonen**, joka on juuri julkaissut levyllisen gospelmusiikkia. Hänen lisäksi päivän aikana lavalla nähdään **Nina Åström**, **Jukka Leppilampi** sekä Kaemo, Egoemi, Fog, **Lars Edberg**, Merci & GX Band.

Dei Festival järjestetään Pietarsaarella FantaSea Parkissa, perjantaina 22. heinäkuuta kello 14–23.

Radio Dei välittää suoraa lähetystä paikan päältä. Radio Dein taajuudet ovat Tampereella 97,2 ja 87,5 MHz.

Tampereen sävel soi myös kirkoissa

Kuoro- ja yhtyelaulufestivaali Tampereen Sävel saapuu jälleen Tampereelle kesäkuussa. Festivaali koostuu kuorokatselmuksesta, yhtyelaulukilpailusta, konserteista sekä erilaisista kursseista, joihin yli 1700 laulajaa Suomesta ja maailmalta osallistuu.

Myös Tampereen kirkoissa kuullaan kuoromusiikkia Tampereen Sävelen aikaan. Viron Filharmoninen Kamarikuoro konsertoi perjantaina 10. kesäkuuta kello 20 Tuomiokirkossa. Kuoron johtajana toimii **Daniel Reuss**.

Sunnuntaina 12.6. kolme kuoroa osallistuu jumalanpalveluksiin Kalevan kirkossa ja Tuomiokirkossa. Tuomiokirkon jumalanpalveluksessa laulaa tsekkiläinen nuorisokuoro Puellae et Pueri, johtajinaan **Josef Zajicek** ja **Karen Dostal**.

Kalevan kirkossa kuullaan kuoroja Suomesta ja Venäjältä. Helsingin Työväen Naiskuoero ELEGIAN ohjelmistoon kuuluu hengellisen, kansanmusiikin ja klassisen lisäksi myös kuorolle sävellettyä musiikkia. Johtajana on jo 18 vuotta toiminut musiikin maisteri **Sari Alakulppi**.

Toisena kuorona kuultava Fortis, 30-henkinen sekakuoro, saapuu Pietarista. Kolme vuotta sitten perustettua kuoroa johtaa **Ekaterina Andreeva**.

Kuule Sävel! -ilmaiskonserttisarja tuo yli 30 lauluesitystä ravintoloihin, ostoskeskukseen, toreille, puistoihin sekä vanhainkoteihin.

Tampereen Sävel 8.–12.6.2011
www.tamperemusicfestivals.fi/vocal

Luomakunnan sunnuntai kruunaa Vihreän viikon

Kansainvälinen Vihreä viikko 2011 järjestetään Tampereella perinteiseen tapaan kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Ajankohdan määrää maailman ympäristöpäivä, joka tänä vuonna osuu sunnuntaille 5. kesäkuuta.

Viikon ajatuksena on tuoda luonto- ja ympäristöasiat esiin. Tapahtuma on kuitenkin haluttu pitää melko pienenä, kertoo Tampereen kaupungin ympäristösuunnittelija **Katri Laihosalo**, joka on myös

Tampereen seurakuntien ympäristötoimikunnan jäsen.

Ympäristöpäivän teemana on tällä kertaa ”metsät – luonto palveluksessasi” ja vihreän viikon ”materiaalitehokkuus – käytä vähemmän, elä paremmin”.

Osan paikallisista tapahtumista järjestävät kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö ja muut yksiköt. Yhdistyksiä ja muita toimijoita on mukana vaihtelevasti. Tänä vuonna uutena tuli mukaan Lastenkulttuurikeskus Rulla. Sen sijaan muutama viime vuonna mukana ollut taho jättäytyi nyt sivuun.

– Myös yrityksiä on ollut mukana, Laihosalo muistuttaa.

Alkuun päästään metsätapahtumilla

Tampereen Vihreä viikko alkaa tällä kertaa ympäristöpäivän metsätapahtumalla, johon kuuluvat Sou-

konvuoren luonnonsuojelualueen vihkiäiset ja opastetut retket. Matkat tarjoaa Tampereen joukkoliikenne. Bussi lähtee Hämeenkadulta Sokoksen edestä kello 12.30, paluu on kello 16.

Rulla viettää Näpsä-käsityöskoulun Metsän merkit -näyttelyn päätöspäivänä kello 11–16 metsäpäivää. Näyttelyn teokset on tuotettu kokonaan luonnonmateriaaleista.

Päivän aikana Rullassa voi osallistua Luontokoulu Korennon työpajaan ja sukeltaa metsän äänimaisemaan kulttuuriosuuskunta Uulun interaktiivisessa konsertissa.

Päivän ohjelmaan kuuluu myös vegaanipiknik Koskipuistossa kello 14–17.

Viikko jatkuu materiaalitehokkuuteen kannustavalla tapahtumalla Tammelantorilla maanantaina 6.6. kello 15.30–19. Se kokoaa yhteen ympäristöjärjestöjä, yrittäjiä ja taiteilijoita. Ihmiset saavat tuoda paikalle turhaa ja ottaa mukaansa tarvitsemaansa.

Pirkanmaan jätehuollon Repe & Romu ottaa vastaan kodin ongelmajätteet, metalliromut ja sähkölaitteet, Julia Prusin näyttely tutustuttaa kierrätystaiteeseen, Vastedes esittelee Ekona-matkaopasta, Siisteysagentit esittelevät kaupunkipyöriä ja jakavat rintanappeja, Vegaaniliitto maistatuttaa soijarouhepyöryköitä, Naisten Pankki tuo esiin tuotteitaan ja Pirkanmaan Metsäkeskus Metso-kartoitusta.

– Perennojen vaihtopiste on aina ollut suosittu, Laihosalo mainitsee.

Hautausmaan puista Luomakunnan messuun

Tampereen yliopiston Ekokampuksen järjestämät esitelmät ja kampuskävely ovat vuorossa keskiviikkona 8.6. kello 13–15. Kaupunkiluonnosta pääarakennuksen salissa A06 alustaa tutkija **Eveliina Asikainen** ja kaupunkiviljelystä **Kristo Mela**.

Kalevankankaalla on tarjolla Hautausmaan puut -kierros, jolle lähdetään pääportilta kello 15. Työnjohtaja **Aija Putkonen** kertoo puuston hoidosta ja tutustuttaa puulajeihin. Osallistujat saavat puukartan, johon voi myös tutustua nettissä. Kierroksen tarjoaa seurakuntien ympäristötoimikunta.

Päivän tapahtumiin kuuluu il-

Näpsän käsityöiden teemana on Metsä. Näyttely on auki Rullassa vielä 5.6.

taretki Kintulammen retkeilyalueelle, jonne matkatessa kerrotaan myös **Johan Tastin** nimikko-sääksenpesästä Teiskon Pulesjärvellä seurakuntien maalla. **Lasse Kosonen** opastaa Vattulan aarnimetsässä ja **Sini Miettinen** kertoo luontoarvojen suojelusta.

Viikon ohjelmassa ovat myös työpajat Rullassa, matka Gaijan Luomukylään Ähtärisissä, yrttiretket lähiluontoon Kaukajärvellä ja Ylöjärvellä, Sorsapuiston kesäkarnevaali sekä lähiluontoretki Nokialla Savikaisten puronnotkon alueella.

Viikon päättää sunnuntaina 12.6. kello 18 Messukylän kirkkosessa messu, jonka teemana on Luomakunnan sunnuntai. Siitä puhuvat pastorit **Touko Hakala** ja **Ilmari Karjalainen** sekä kesäteologi **Alexi Majuri**. Musiikkina on Kansanlaulumessu, jota tahdittaa kanttori **Anssi Pyykkönen**.

Messun jälkeen on tarjottavaa kirkkopuistossa, jossa nuotiokahveja ja räiskälepaistosta vastaa partiomies **Risto Kivistö** ja apuna hääää talkooporukka Miestiimi.

Mukaan suositellaan mukia ja lämmintä vaatetta. Tapahtuman järjestävät Messukylän seurakunta ja seurakuntien ympäristötoimikunta.

Lisätietoja viikosta saa osoitteesta www.tampere.fi/vihreaviikko, keskustan bussikatosten mainoksista tai Katri Laihosalta, p. 050 521 5164. Viikko löytyy myös Facebookista nimellä ”Vihreä viikko Tampere”.

Asta Kettunen

Keskustan sekajäteastioista löytyy paljon kierrätyskelpoista jätettä. Timo Lampila ja Katri Laihosalo kannustavat kierrättämään ja osallistumaan työhön ympäristön hyväksi. Lampila kaipaa seurakuntiin myös kriittistä metsäkeskustelua ja jälkipolville jätettävän maan ajattelemista.

Ympäristöasiat

Ympäristödiplomin uusimista Tampereen seurakunnissa valmistelee Tampereen yliopistossa ympäristöpolitiikkaa opiskeleva **Timo Lampila**. Aikaisempaa kokemusta seurakuntatyöstä hänellä on Kuusamosta.

– Tampereella minut yllätti seurakuntayhtymän koko ja kiinteistöjen määrä. Yhtymän hajanaisuus on yksi haaste, koska melkein jokaisessa osiossa on jotain johonkin toiseen kohtaan viittaavaa.

Lampila on huomannut työntekijöiden kiinnostuksen ympäristöasioihin ja kierrättämiseen.

– Johto ja työntekijät ovat suhtautuneet tähän työhön hyvin ja toivottaneet tervetulleeksi, hän kiittelee.

Alkukevään Lampila teki töitä vain perjantaisin, ja aika kului kokonaisuutta hahmottaen ja diplomikäsikirjan vaatimuksiin tutustuen. Vähitellen on käynyt selville, että käsikirja sisältää turhan paljon päällekkäisyyksiä.

Työn pohjana on **Heidi Salosen** noin vuosi sitten tekemä selvitys, jossa kartoitettiin suurimpia epäkohtia. Esimerkiksi leirikeskusten ympäristöselvityksestä puuttuivat jätehuoltoselvitys ja energiakatselmus. Kat-

Virkistävää kesää!

Tampereen seurakuntien kesätapahtumia

Retriitti – lepoa ja aikaa hiljaisuudessa

Retriitit sisältävät yhteisiä rukoushetkiä ja yksinkertaisia ehtoollispalveluksia. Jokaisella on oma huone. Osallistujat sitoutuvat keskinäiseen hiljaisuuteen. Paikka Metsäkestilän hiljaisuuden talo, entinen Juhtimäen koulu, lisätietoja: www.tampereenseurakunnat.fi/retriitit

Hiljainen helatorstai 2.6., ohj. Liisa Parviainen ja Tytti Jauhiainen. Hinta 30 €. Ilm. p. 040 5562 032

Henkilökohtaisesti ohjattu retriitti 15–19.6., ohj. Marjatta Malmberg ja Liisa Erkiö. Hinta täysihoitoineen 180 €. Ilm. p. 050 53 93 175

parillisilla viikoilla

Hiljaisuuden retriitti 19–21.8., ohj. Liisa Erkiö ja Marja Hankela. Hinta täysihoitoineen 90 €. Ilm. p. 050 5232 104

Juhannuksena

Tuomasmessu ja juhannusjuhla Ilkossa juhannusaattona 24.6. klo 13 alkaen, Tuomasmessu klo 16, kokko n. klo 18

Juhannuksenviettoa vihreän ja valoisan kesän keskellä, yhdessä oleillen, pelaillen, saunoen ja uiden, luontoon tutustuen ja rukoukseen hiljentyen. Tarjolla on lähtyjä ilmaiseksi ja muuta syötävää edulliseen hintaan.

Voit tulla myös omin eväin. Ilkon kurssikeskus, Ilkontie 8–10, Kangasala (bussi 70, kimpapakyytejä takaisin)

Juhannusjuhla 24.6. klo 18.30 Hervannan kirkolla, juhla alkaa lipunnostolla, kokko

Gaddin juhannus juhannuspäivän jumalanpalvelus 25.6. klo 10 Epilässä, Gaddin kappelin luona, puretun kirkon paikalla

saarna Riitta Laankoski, liturgia Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Tarja Laitinen

Ehtoollisjumalanpalvelus su 26.6. klo 10 Tesoman kirkossa sekä iltamessu klo 18 Lielahden kirkossa

Luomakunnan pyhyys Lasten Katedraalissa

Konsertti ja yhteislaulutilaisuudet nuorten kesämuusikoiden toteuttamana Finlaysonin kirkossa:

24.6. klo 17, myös lipunnosto

25.6. klo 12–17 tasatunnein

Hautausmaa-opastukset

Kaikki kierrokset alkavat klo 18 ja päättyvät klo 19.45 alkavaan iltahartauteen, paitsi Aleksanterin kirkossa hartaus klo 18 ja hautausmaaopastus sen jälkeen.

Kalevankangas

Torstaisin 16.6.–1.9. Myös sunnuntaina 17.7., 24.7. ja 31.7. Kierros alkaa hautausmaan pääportilta Hautausmaankadulta. Lisäksi Vihreän viikon teemakierros Kalevankankaan hautausmaalla 8.6. klo 15.

Lamminpää

Torstaisin parillisilla viikoilla 16.6.–25.8. Kierros alkaa hautausmaan portilta.

Pyynikin kirkkopuisto

Keskiviikkoisin 15.6.–24.8. Kierros alkaa Aleksanterin kirkon edestä.

Vatialan hautausmaa

Keskiviikkoisin parillisilla viikoilla 15.6.–24.8. Kierros alkaa Vatialan kappelin edestä.

Messukylän hautausmaat

Keskiviikkoisin parittomilla viikoilla 22.6.–31.8. Kierros alkaa Messukylän vanhalta kirkolta.

Luojan lähellä piha- ja kesäkirkoissa

Aitolahden pihakirkot

21.7. klo 18.30 Talviolla, Tervakiventie 177

10.8. klo 18.30 Niemellä, Pyydystäjänkatu 8

Harjun pihakirkot

8.6. klo 19 Raiskionkatu 1

9.6. klo 13 Vaakonkatu 15

16.6. klo 14.30 Pisan palveluskeskus, Simolankatu 4

22.6. klo 12 Kotipirtti, Käräjätörmä 12

22.6. klo 14.30 Lintuviitakoti, Äyräpäänkatu 10

6.7. klo 19 Kurpitsatalo, Isolähteenkatu 2

7.7. klo 14 Fanny- ja Ottokoti, Kornetinkatu 1

13.7. klo 19 Lielahden kirkon kota ja piha, vanhan virsikirjan laulajaiset

14.7. klo 13 Kotipirtti, Käräjätörmä 12

14.7. klo 14 Viertolakoti, Vallerinkuja 4

20.7. klo 13 hoivakoti Villa Aalto, Lentävänniemenkatu 15

21.7. klo 14.30 Pisan palvelukeskus, Simolankatu 4

27.7. klo 19 Kylmäkosket, Ryydynkatu 4

3.8. klo 19 Saarenkärjenkatu 15

5.8. klo 13 Kotipirtti, Käräjätörmä 12

10.8. klo 19 Kraatarinkatu 5

17.8. klo 18 Lielahden kirkko, laulattaa ja lapsettaa, Jukka Salmisen konsertti

17.8. klo 19 Anttosilla, Raivaajantie 3

18.8. klo 14.30 Pisan palvelukeskus, Simolankatu 4

Hervannan pihakirkot

13.7. ja 3.8. klo 17.30

Hervannan kirkon sisäpihalla, sateen sattuessa kirkkosalissa

Messukylän kesäkirkot

7.6. klo 18 Ylisenkatu 6

8.6. klo 18 Pekankadun aukio

15.6. kello 15 Lahdensivun koti, Jaakonmäenkatu 5

16.6. kello 18 Hannulankatu 1

22.6. klo 13 Kaukaharju

22.6. klo 13.30 Laidunkatu 5 G

29.6. klo 14 Varsankatu 1

30.6. klo 18 Turtolakoti

12.7. klo 18 Haihara

15.7. klo 18.30 Kupintie 21, Aitoniemi, Kohtaamispaikan kesäkirkko Paajasilla

27.7. klo 14 Jankanraitti 23, Vire Koti Elämänpuu

10.8. klo 13.30

Kourutaltankatu 3 B

16.8. klo 18 Kaukajärven seurakuntakoti

17.8. klo 18 Irjalan makasiini

Messukylän kivikirkon messu

Messukylän vanhassa kirkossa sunnuntaisin klo 18, Kivikirkontie 2

kesän viimeinen messu 28.8. ehtoollinen, kirkkokahvit

Pyynikin pihaseurat

8.6. klo 14.30 Peurankallion palvelutalo, Peurankallionkatu 10

Viinikan pihakirkot

10.8. klo 18 Nekalan siirtolapuutarha
juhannuspäivänä 26.6. klo 18 Nekalan siirtolapuutarha
6.7. klo 18 Pehkosella, Nekalantie 12
13.7. klo 18 Muotialan palvelutalo, Muotialantie 23
20.7. klo 18 Taatalan palvelukoti, Sulkavuorenkatu 6
27.7. klo 18 Nekalan srk-talo
2.8. klo 18 Nekalan srk-talo
15.6. klo 18 Viinikan kirkko

Hiljenny tiekirkoissa ja kappeleissa

Aleksanterin kirkko
tiekirkko avoinna 1.6.–31.8. klo 11–18, Pyynikin kirkkopuisto
Avoin kirkko ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla päivystävä seurakuntalainen. Klo 16–18 pappi tavattavissa, rukoushetki ma–pe klo 17, ehtoollishartaus to klo 17. Lapsille ja nuorille ohjattua toimintaa ma ja ke klo 13–15.

Lasten katedraali – Finlaysonin kirkko
15.5.–31.8. pyhinä klo 12–18, arkena klo 10–18, Puuvillatehtaankatu 2
Lue lisää kohdasta ohjelmaa lapsille ja perheille. ruotsinkielinen messu su klo 10.30–11.30

Viinikan kirkko

13.6.–12.8. ma–pe klo 11–18, Kaartotie 1 kahvila palvelee srk-salissa, myytävänä lähetystyön hyväksi Veisun pajojen ja Nekalan työpajan tuotteita, mm. kodintekstiilejä, T-paitoja, farkkukasseja, silkkihuiveja, puutöitä, kortteja

Viikinsaaren kappeli

Viikinsaaren kesäinen hiljentymispaikka, ekumeeninen Pyhäjärven kappeli palvelee tamperelaisia ja turisteja saaren aukiolopäivinä 27.5.–14.8. avoinna: ti–la klo 11–18 su klo 13–18 heinäkuussa myös ma klo 11–18

Ohjelmaa lapsille ja perheille

Varhaiskasvatuksen kesälaulajaiset ti 14.6. ja ke 15.6.
Lastenlauluja klo 10 ja klo 14 Aleksanterin kirkon pääportaiden edessä aukiolla (sateella Aleksanterin kirkko tai kirkon krypta).

Lasten katedraali – Finlaysonin kirkko
Puuvillatehtaankatu 2, 15.5.–31.8. pyhinä klo 12–18, arkena klo 10–18, poikkeuksena lauantai-iltapäivät, jotka on varattu kirkollisille toimituksille
Nuoret kesämuusikot soittavat päivittäin monenlaisin instrumentein. Kielitaitoiset

oppaat kertovat kirkon tarinan, lastenohjaajat toteuttavat hartaushetkiä ja ovat keskustelukumppaneina tarpeen mukaan. Oman rukouksensa voi jättää alttarin rukousmaljaan rukoushelmien/-kivien myötä.

Lasten kirkkohetket ja kerronta-alttarit toteuttavat kesän teemaa Aika pyhä. Tilaisuudet: Pyhisin klo 15 kirkkovartti

Juhannuksena "Luomakunnan pyhyys"
Konsertti ja yhteislaulutilaisuudet nuorten kesämuusikoiden toteuttamana
juhannusaattona 24.6. klo 17, myös lipunnosto
juhannuspäivänä 25.6. klo 12–17 tasatunnein

5-vuotiaiden juhlavartti 28.6. alkaen klo 17 su–pe 31.8. asti, pieni synttärilahja

Elo- ja sadonkorjuujuhla su 28.8.
Menneiden sukupolvien kylvölle on rakennettu tämän päivän toimintaa tasatunnein klo 12–17 kirkossa ja pihalla. Ohjelmassa mm. kauppaileikkia lähetysneittyiden lankapuodissa, mamssellin koulu, kädentyön paja, kiitoskellojen soitto.

Kännykän kanssa Lasten kirkkoreitille
Puuvillatehtaan lida-tyttö toimii oppaana mobiilireittipalvelussa, joka kulkee Väinö Linnan aukiolta Amurin työläismuseokortteliin läpi

historiallisen Tampereen. Reitti on noin 1,5 km ja rauhallisesti kävelen tunnin pituinen. Iidan asennuspaketin voit ladata osoitteesta: www.citynomadi.fi/iida. Sivuilla on tarkat ohjeet.

Lasten Raamattuviikko 2011
Merirosvomatka Linnainmaan seurakuntakeskuksessa 1.–5.8. klo 17–19.30
Toiminnallinen raamattuseikkailu alakoululaisille ja koulunsa aloittaville. Tarun ja Kallen elämä mullistuu, kun he muuttavat asumaan setänsä luo merirosvolaivalle. Ilmoittautuminen 15.7. mennessä: ilmoittautuminen@raamattuviikko.fi
Lue lisää: www.raamattuviikko.fi

SYKE-leiri
Perheet mukaan SYKE-leirille 20.–25.7. Partaharjulle. Katso lisää kohdasta kesäpuuhaa koululaisille ja nuorille.

Ekaluokkalaisten koulutielle siunaaminen
Kouluun lähtevien ekaluokkalaisten siunaaminen 9.8. klo 18 Tampereen kirkoissa. Katso lisätietoja tapahtumatiiedoista sivuilta 14–17.

Kesäpuuhaa koululaisille ja nuorille

Kesällä puuhataan kaikkea kivaa, retkiä, leirejä, nuorteniltoja ja rippileirejä! Joillakin retkillä ja leireillä on vielä tilaa, katso

www.trevlut.net ja soita nuorisotoimistoon p. (03) 219 0377 arkisin klo 8.30–15.45

Kesäkerhot 7.6.–1.7.
Yli 7-vuotiaille tytöille ja pojille arkisin klo 10–13:
• Hallilan seurakuntakoti, Männikönkatu 2
• Linnainmaan seurakuntakeskus, Korpikodinkatu 2
• Multisillan seurakuntakoti, Multisillankatu 2
• Pelipuiston seurakuntakoti, Teekkarinkatu 17
• Raholan kerhohuone, Jurvalankatu 4
• Vehmaisten seurakuntakoti, Kauppilaisenkatu 26
Kerhot alkavat tiistaina 7.6. ja jatkuvat perjantaihin 1.7. asti. Juhannusaattona ei ole kerhoja. Ei ennakoilmoittautumista. Kerhot ovat maksuttomia. Omat eväät. Tiedustelut nuorisotoimistosta p. (03) 219 0377

SYKE-leiri 20.–25.7.
Tule mukaan ja koe kesän upein leirielämys! Valtakunnallinen telttaleiri Partaharjun leirimaastossa joka neljäs vuosi 10–15 -vuotiaille. Tampereen seurakunnat järjestää perheleirin. Vanhempien mukana leirille voi osallistua myös alle 10-vuotiaita. Hinta aikuisilta 100 € ja lapsilta (alle 18 v.) 60 € (sisaralennus toisesta lapsesta alkaen -30 €) sisältäen kuljetukset, ruokailut ja ohjelman. Majoitus omilla teltoilla.

Lisätietoa ja ilm.: Kaapo,
jussi.kosonen@evl.fi,
http://syke.ptk.fi ja www.isalapsi.fi

Kesäretki Viikinsaareen ke 15.6.
futista, pelejä, grillausta, uimista
ja hartaus
Laiva lähtee Laukontorilta klo 16
ja takaisin Viikinsaaresta
klo 20.30. Meno–paluu
maksetaan itse:
4–17 v. 5 €, opisk. 8 €, aik. 10 €.
Liput Laukontorin lippukioskista.
Ilm.: www.harjunnuolet.fi tai
sanna.paappanen@evl.fi

Nuorteniltoja
MeNuorten nuortenillat torstaisin
klo 18–22 Takahuhdin Pappilassa
Keskiviikkoisin kesä-Glooriat
klo 18–20 Kyttälässä.
Tule tapaamaan uusia
riparikavereitasi tai hengailemaan
muuten vaan!
Lue muiden seurakuntien
kesätoiminnasta netistä nuorten
omilta sivuilta tai www.trevlut.net
-linkkien kautta.

**Kesälomakauden päätösparty
la 6.8.** messu klo 18
Tuomiokirkossa, mukana
Houseband
n. klo 19.30 Glooriassa Kyttälässä
ohjelmaa, tarjoilua,
G-poweredin konsertti ym.
järj. keskustan seurakuntien
nuorisotyö ja ELY

Ristirock la 3.9.
Tampere-Areena klo 14:
Katajainen kansa, Sotahuuto,
Tommi Kalenius, Tera
messu Kalevan kirkossa klo 17.30

Tampere-Areena klo 20:
GodFM, KLS, Idän ihmeet (levyn
julkaisu), HB
Liput: konsertit erikseen 13 €,
koko päivä 20 €
Tiedustelut ja ryhmävaraukset
p. (03) 219 0377
www.ristirock.net

Saunailtoja

**Miesten saunailta 9.6. ja
14.7.** klo 17–21 Luhtaanrannan
leirikeskuksessa. Tied. Touko
Hakala, p. 050 327 6302

**Kohtaamispaikan kesäilta 21.6.
ja 21.7.** klo 18 Luhtaanrannan
leirikeskuksessa. Omat eväät ja
makkarat, talo tarjoaa mehut.
Saunat naisille klo 18–19.30 ja
miehille klo 19.30–21

Saunaillat Teiskossa
paikkana Luontoäidin Aitta,
Viitapohjan vanha koulu,
Siltasavontie 19, sauna- ja
iltapalamaksu 10 €
Naisten saunailta 16.6.
klo 18., tied. Pirjo Torikka
p. 050 563 3724
Miesten saunailta 27.7. klo 18,
tied. Tero Matilainen 25.7. alkaen,
p. 050 522 8381

Muita kesätapahtumia

Hautojenhoitopäivän hartaus
Teiskon kirkossa
la 11.6. klo 11 Teiskon kirkossa,
Teiskon kirkkotie 114, kirkon
parkkipaikalla kukkamyyntiä ja
Marttojen kahvio

Anna ja Arvo -kesäkahvila
Voionmaankatu 44 A, kerhohuone
ti 21.6. klo 13–14.30, retki
Koivupuistoon, ilmoittautuminen:
Marja Koivisto, p. 040 061 1020
muut kokoontumiset: 28.6., 5.7.,
12.7., 19.7., 26.7., 2.8.
klo 13–14.30

Mustan Lampaan kesä
28.6. Retki Viikinsaareen,
grillausta, saareen tutustumista
10.9. päivän retki Suomi–Ruotsi
-maaotteluun
Ilm. Mustan Lampaan
henkilökunnalle. Päiväkeskus
Musta Lammas on tukipiste
syrräytyneille, asunnottomille,
päihde- ja mielenterveysongelmien
kanssa kamppaileville ihmisille.
Os. Pellavatehtaankatu 17 G,
avoinna ma–to klo 7.30–13 ja
pe 7.30–11.30

Avioliittoleiri
28.6–2.7.2011 Karkun
evankelinen opisto, Sastamala
Aiheena suhteeseen ja perhe-
elämään sävyjä tuovat tunteet.
Täysihoitohinta 430 €/pari, sis.
kurssimaksun. Lapset 1–2 v.
90 €, 3–15 v. 140 €, sis.
lastenhoitomaksun. Hinnat omin
liinavaattein. Ilm. 10.6. mennessä:
Anneli Rautakorpi: p. 03 223 1771
tai anneli.rautakorpi@sana.fi

Annukka Laineen ja Tatsuo
Hoshikan taidenäyttely
Mamsselin ja pehtoorin elämän
matkassa lähellä ja kaukana
-näyttely Haiharan kartanossa,
Haiharankatu 30, näyttely esillä
heinäkuun, avajaiset pe 1.7.
klo 18, rukoushetki, Olavi Heino,
Messukylän seurakunnan
historiikki, Kalevi Ylijoki, musiikkia,
tarjoilua

Kesäkerho eläkeikäisille
6.–27.7. klo 13, kokoontuminen
Kalevan kirkon ala-aulassa,
sateella salissa 1. Varaa mukaan
kahviraha ja bussikortti. Kävely- ja
tutustumisretkiä lähialueille.

Jutilan seurakuntapiirin
huutokauppa-myyjäiset
pe 15.7. klo 18, Salminiemientie
24, myytävänä kotileivonnaisia,
käsitöitä ja vihtoja, kirpputori,
kahvitarjoilu, arpajaiset

Kuvajaisia-aidenäyttely
Tampereen ev.lut.
seurakuntayhtymän
taidekokoelmanäyttely 20.7.–7.8.,
Galleria Saskia, Pirkankatu 6.
Avoinna ma–su klo 12–18
Lue lisää näyttelystä s. 6-7

Kukkaisviikon motoristimessu
su 24.7. klo 17 Keskustori
MotoRistimessua edeltää
moottoripyörien kokoontuminen
Tampereen linja-autoasemalle,
yhteisajo kohti Keskustoria klo 16.
Musiikkia Pispala Bill -orkesteri
sekä Jaakko Löytty ja Tammerfors
Tre -orkesteri

Kansanlaulu-Tuomasmessu
Tapahtumien yönä
to 4.8. klo 19 Aleksanterin
kirkossa, laulut Anna-Mari
Kaskinen ja Kaija Eerola. Tuttujen
kansanlaulujen sävelin, mutta
uusin sanoin hiljennytään
rukoukseen ja ylistetään Jumalaa.
Messun rakenne noudattaa
Tuomasmessua. Musiikki:
lauluyhtye Mix´ette vahvistettuna
kitaralla, haitarilla, bassolla ja
lyömäsoittimilla. Messun jälkeen
teejatkat kirkon kryptassa.

Evangeliset kesäjuhlat 6.–7.8.
järj. Tuomiokirkkoseurakunta ja
Evankelinen lähetyisyhdistys
– ELY ry. Lue lisää sivulta 4.

Lyhtyjen ilta Pispalassa
ke 24.8. Pispalan kirkolla klo 20

Teiskon Lähetysohjelmat
su 28.8. klo 10 Teiskon kirkossa,
Teiskon kirkkotie 114. Messu
kello 10, sen jälkeen seurakunta-
piirien valmistama lounas Teiskon
seurakuntakodissa, vieraana
lähetyksen hiippakuntasihteeri
Riitta Sandberg.

Lyhtyjen ilta Härmälässä
ti 30.8. klo 18 Härmälän kirkon
pihamaalla. Mukaan piknik-korit ja
viltit. Illan hämärtyessä vietetään
lyhtyjen loisteessa musiikillinen
ilta. Klo 20 ehtoollishetki kirkossa

Katso myös: www.
tampereenseurakunnat.fi/kesa

Musiikkia

Lounasmusiikkia Aleksanterin kirkossa

keskiiviikkoisin klo 12

1.6. Riikka Viljakainen, urut

8.6. Lauluyhtye Kalla

15.6. Juha Salmesvuori, bassobaritoni, Jarkko Yli-Annala, urut

22.6. Riikka Viljakainen, urut

29.6. Timo Vanhamäki, viulu,

Liisa Honkanen, harppu,

Katri Vesanen, urut

6.7. Senni Valtonen, kantele

13.7. Anssi Pyykkönen, urut

20.7. Liisa Ahlberg, urut

27.7. Hayo Boerema (Hollanti), urut

3.8. Vox Audiens,

joht. Aija-Leena Ranta

10.8. Riitta Savilahti ja

Annamaija Koskinen, viulu,

Riikka Viljakainen, urut/cembalo

17.8. Juha Yli-Knuuttila, tenori,

Riikka Viljakainen, piano

24.8. Pétur Sakari, urut

31.8. Annaleena Planman, huilu,

Tuula Tikkala, sello,

Eeva-Kaisa Todorov, urut

Kesäkonserdit Teiskon kirkossa

to 2.6. klo 18 Laulun siivin -konsertti, Teiskon Mieslaulajat, johtaa Jussi Tamminen, Teiskottaret, johtaa Anna Stina Nyman, Saija Siuko, laulu, Satu Turunen, piano

su 3.7. klo 19 Suomen Työväen Musiikkiliiton puhallinleirin opettajien konsertti

pe 15.7. klo 19 Laulun juhlaa -konsertti, Cynthia Makris, sopraano, Raimo Sirkiä, tenori, Maija Weitz, piano. Ohjelma 5 €
Su 14.8. klo 18 Hiljaa – Mika Piiparisen 100-vuotisjuhlakonsertti, Raita Karpo, laulu, Jouni Somero, piano, Anna-Claudia Somero, huilu. Ohjelma 5 €

Teiskon kirkko sijaitsee osoitteessa Teiskon kirkkotie 114.

Vologdan kamarimusiikki-orkesterin konsertti

pe 10.6. klo 18 Hervannan kirkossa, Lindforsinkatu 7 Ohjelma 5 €, vapaa pääsy, kahvitarjoilu
järj. Tampereen Venäläinen klubi ry ja Hervannan srk

Puistokonsertti Lamminpäässä

to 16.6. klo 18-19 Saarikorventien ja Murronkorventien välisessä puistossa. Tampereen Kotkien puhallin-orkesteri, aluepappi Teuvo Suurnäkki. Sateen sattuessa tilaisuus on Rauhanportilla, Rauhantie 21.

Ristirock

la 3.9. katso s. 11

Tampereen vanhin kirkko soi kesällä

Vain kesäkäytössä olevassa idyllisessä Messukylän vanhassa kirkossa kuullaan jälleen kiinnostava kesä-konserttisarja kuutena kesälauantaina kello 20.

Kesän erityislaatuisin konsertti lienee **Pekko Käpin** johdatus muun muassa Agricolan ja muun muinaisen suomalaisen musiikin maailmoihin. Aikaan siis kun tätä ikivanhaa kirkkoa vasta suunniteltiin ja kun se oli vielä uusi.

Kirkossa ei ole urkuja ja pianoa. Sarjassa kuullaankin muun muassa cembaloa, jouhikkoja, kitaroita, harppua, huiluja, rumpuja ja helistimiä. Tänä kesänä koetaan myös harvinainen poikkeus, kun oopperalaulaja **Juha Koskelan** konserttiin 2. heinäkuuta tuodaan oikea piano.

– Kesäsarjan useat taiteilijat ovat alallaan hyvin ansioituneita. Mukana on sekä tohtorin tutkintoa valmistelevia että vuoden levyn julkaisseita ja myös kansainvälisiä kilpailuja voittaneita taiteilijoita, kertoo sarjan koonnut kanttori **Heikki Hinsa** Messukylän seurakunnasta.

Wanha Kivikirkko Soi 2011

la 18.6. Ajatuksen reunalla, kitaristi Dmitri Timoshenko (Viro)

la 2.7. Musiikin siivin, baritoni Juha Koskela (Saksa), Kari Kropsu piano

la 16.7. Rosenkrantz – Ruusun ääni, mezzosopraano Sanna Mansikkaniemi, Minna Kangas, barokkiviulu, Ilpo Laspas, cembalo

la 30.7. Kuninkaiden kamareissa, keskiaikaisen musiikin yhtye Milargo

la 13.8. Oksia ja puita ja kuolleitten luita (Agricola), jouhikko, alttojouhikko, laulaja Pekko Käppi

la 27.8. Ora pro nobis – Rukoile puolestamme, huilisti Sami Junnonen, Petri Kumela, kitara, Tampereen huiluklubi
Konsertteihin vapaa pääsy, ohjelma 5 € ovelta.
Lisätietoja: www.tampereenseurakunnat.fi/messukyla

Konsertit alkavat kello 20 Messukylän vanhassa kirkossa, Kivikirkontie 2.

Dmitri Timoshenko

Kesän Kivikirkko Soi -sarjan avaa soolokonsertillaan nuori lahjakas kitaristi Dmitri Timoshenko Virossa.

Kesäyön tunnelmaa Kalevan kirkossa

Kalevan kirkon perinteisessä Yökonsertti-sarjassa kuullaan neljä konserttia, jotka sijoittuvat keskikesän neljään peräkkäiseen keskiviikon myöhäisiltiin.

– Ensimmäisestä Yökonsertti-kesästä on kulunut aikaa jo 24 vuotta. Tervetuloa jälleen Kale-

van kirkon upeaan kesäyön tunnelmaan, kertoo Kalevan seurakunnan kanttori **Eliina Lepistö**.

Konsertit alkavat kello 22 ja kestävät noin tunnin. Ohjelmia myydään 10 euron hintaan kirkon ovelta ennen konsertin alkua.

Kalevan kirkon yökonsertit
20.7. Aulikki Eerola, sopraano ja Pertti Eerola, urut ja piano
27.7. Kalevi Kiviniemi, urut
3.8. Heikki Rainio, tenori ja Eliina Lepistö, urut
10.8. Pétur Sakari, urut

Tuomiokirkossa jo 40. urkukesä

Kesäillan urkumusiikkia -konserttisarja viettää 40-vuotisjuhlansa tänä kesänä. Konserttisarja alkaa puolalaisen **Bogdan Narlochin** urkukonsertilla sunnuntaina 5. kesäkuuta klo 19.30. Konsertissa kuullaan muun muassa **Johann Sebastian Bachin Preludi** ja fuuga e-molli sekä **Regerin** ja **Griegin** urkumusiikkia.

Kesäkuun toisena sunnuntaina 12.6. vieraaksi saapuu helsinkiläinen, Kotkan kansainvälisessä urkukilpailussa palkittu **Katri Vesanen**. Hänen soittaa muun muassa **Buxtehudea** ja **Mendelssohnia** sekä **Lajos Schmidthauerin** mielenkiintoisen urkuteoksen *Myrsky Balatonilla*.

Upeaa urkumusiikkia eri maista ja aikakausilta on luovassa kesän jokaisena sunnuntai-iltana aina elokuun loppuun saakka. Tänä kesänä sarjassa

kuullaan jälleen erityisen paljon suomalaisia huippu-urkureita, mutta myös kansainvälisiä urkureita löytyy.

Tuomiokirkon kanttori **Matti Hannula** päättää kesän konserttisarjan 28. elokuuta ja silloin kuullaan **Bachin** komean urkumusiikin lisäksi **Walteria**, **Widoria**, **Lisztia** sekä **Väinö Raition** *Umbra beata* (*Autas varjo*).

Kesäillan urkumusiikkia
Tuomiokirkossa sunnuntaisin kello 19.30

5.6. Bogdan Narloch, Puola
12.6. Katri Vesanen, Helsinki
19.6. Marko Kupari, Jämsä
26.6. Birgitta Forsman, Turku
3.7. Anu Pulkkinen, Kuopio
10.7. Gianluca Libertucci, Italia
17.7. Riyehee Hong, USA
24.7. Olivier Eisenmann, Sveitsi

Puolalainen Bogdan Narloch aloittaa Kesäillan urkumusiikkia -konserttisarjan sunnuntaina 5. kesäkuuta kello 19.30 Tuomiokirkossa.

31.7. Ursula Gram, Ruotsi
7.8. Steffen Walther, Saksa
14.8. Daniel Zaretsky, Venäjä
21.8. Markku Mäkinen, Helsinki
28.8. klo 19.30 Matti Hannula, Tampere
Konsertteihin on vapaa pääsy, ohjelman hinta on 10 euroa.

Soiva konserttilahja Kalevasta Unkariin

Joukko Kalevan seurakunnan edustajia tekee ystävyysseurakuntamatkan 16.–21. kesäkuuta Unkariin.

– Pieni Sárszentlörincin seurakunta saa erilaisen tuliaislahjan, konsertin, kertoo kanttori **Kari Nousiainen**, joka toimii säestäjänä. Solistina laulaa sopraano **Auli Aaltonen** ja eläkkeelle jäänyt kirkkoherra **Pekka**

Paakkanen soittaa viulua.

Tamperelaisilla on mahdollisuus kuulla tämä Unkari-konsertti sunnuntaina 5. kesäkuuta kello 18 Kalevan kirkossa.

Ohjelmassa on muun muassa **Oskar Merikannon**, **Mika Piiparisen**, **Armas Maasalon**, **Yrjö Kilpisen**, **Charles-Camille Saint-Saënsin** ja **Heinrich Marschnerin** laulusävellyksiä. Viuluteokset ovat **Georg Friedrich Händelin** ja **Francesco Maria Veracinin** teoksia.

Kari Nousiainen (vas.), Auli Aaltonen ja Pekka Paakkanen vievät soivan konserttilahjan Unkariin. Konsertti on kuultavissa 5. kesäkuuta kello 18 Kalevan kirkossa.

Uusi hautaustapa perustuu jäädyttämiseen

Perinteisen arkkuhautauksen ja tuhkauksen rinnalle on kehitetty uusi ympäristöystävällisempi hautaustapa, jossa ruumis jäädytetään ja kuivataan tomuksi. Ruotsalainen biologi **Susanne Wiigh-Masak** on kehittänyt uuden hautaustavan, joka perustuu jäädyttämiseen. Hänen patentoimassaan menetelmässä promessoinnissa ruumis upotetaan neljännestuniksi nestetyyppeen (–197 astetta). Tällöin ruumis haurastuu ja hajoaa karkeaksi tomuksi, kun sitä tärisytetään pöydällä. Seuraavaksi jäännöksistä haihdutetaan tyhjiökammiossa vesi, jota ihmisen ruumiissa on 70–75 prosenttia. Lopuksi tomusta poistetaan magneetilla metallikapaleet, kuten hammaspaikat. Tomu muistuttaa murukahvia ja on väriltään vaaleanpunaista ja hajutonta. Jäännökset haudataan hajoavassa arkussa matalaan kuoppaan, missä ne maatuvat 6–12 kuukaudessa. Kehon sisältämä hiili jää tomuun sen sijaan, että se vapautuisi ilmaan kehään ruumiin polttamisessa. Orgaaniset aineet sitoutuvat maaperään. Haudalle voidaan istuttaa puu tai muu kasvi, joka käyttää ruumiin kivennäisaineet hyväkseen. Näin ihmisellä on mahdollisuus tulla osaksi ekologista kiertokulkua. Wiigh-Masak on valinnut omaksi muistokasvikseen valkoisen alppiruusun. Erona muihin hautausmenetelmiin on se, että arkkuhautaukses-

Kalevankankaan hautausmaan kasvihuoneita ei viijellä enää juhannuksen jälkeen. Ensi keväänä kukat tilataan ulkopuolelta tarjousten perusteella, kertoo hautaus-toimen päällikkö Jyrki Lehtonen. Kasvihuoneista luopumista vauhdittaa niiden huono kunto, josta kertoo myös yhden kasvihuoneen romahtaminen talven lumien alla. Sen puukaaret olivat niin lahoja, että lumimäärä painoi sen kasaan. Alun perin kasvihuoneita on ollut yhdeksän, nyt niistä on vielä pystyssä seitsemän. Ensi syksynä puretaan huonoimmat, ja loputkin alueen jatkokäytön selvittyä. Vielä toistaiseksi kasvihuoneilta välitetään leikkokukkia kirkkoihin ja seurakuntataloihin.

sa ruumis ei maadu yhtä hyvin, koska arkku estää hajoamista ja se haudataan liian syvälle. Polttohautauksessa puolestaan vapautuu haitallisia aineita, kuten raskasmetalleja ja hiilidioksidia. Promessointi on ekologinen hautaustapa verrattuna arkkuhautaukseen, joka on kallista ja vaatii pal-

jon maapinta-alaa ja toisaalta polttohautaukseen, joka saastuttaa ilmaa. Promessoinnin hinta on arvioitu samansuuruiseksi tuhkauksen kanssa, joka on noin kolmasosa arkkuhautauksesta. Ruotsin luterilainen kirkko on hyväksynyt uuden hautausmenetelmän vuonna 2006, ja ensimmäi-

nen sitä käyttävä laitos, promatorio, aiotaan avata Jönköpingissä. Se pystyy käsittelemään 1500 vainajaa vuodessa. Keksinnölle on haettu patenttia 35 maassa. **Tampereella tuhkataan enemmistö vainajista** Tampereella kuoli viime vuonna 1807 henkilöä, joista tuhkattiin 73 prosenttia. – Tuhkausten osuus nousee joka vuosi Tampereella, kuten muissakin suurissa kaupungeissa, missä hautausmailla on vähän tilaa. Maaseudulla suositaan vielä arkkuhautautsa. Tuhkaus on hinnaltaan edullisempi kuin arkkuhautaus, hautaus-toimen päällikkö **Jyrki Lehtonen** kertoo. Tuhka voidaan haudata hautaan, urnaholviin tai muistolehtoon. Tampereella on seitsemän hautausmaata: Lamminpää, Kalevankangas, Aitolahti, Teisko, Vatiala ja Messukylässä kaksi. Krematorioita on Lamminpäässä ja Kalevankankaalla, ja vuonna 2012 Vatialaan tulee uusi krematorio. Tampereella tehdään myös lähikuntien vainajien tuhkauksia. – Tuhkauksessa hammaspaikkojen amalgaami höyrystyy ja elohopea leviää kauas ympäristöön. Uuteen Vatialan krematorioon tulee suodatinlaite, jolla hiukkaspäästöt kerätään talteen, Lehtonen toteaa. **Tilasta pulaa hautausmailla** – Hautojen koskemattomuusaika on 30 vuotta. Siinä ajassa arkkuun haudattukin ruumis ehtii maata. Maaperän laatu vaikuttaa maatumisaikaan, savessa ruumis häviää hitaammin. Jos arkussa on käytetty tavallista muovia tai tekokuituja, ne

eivät häviä. Muovin pitää olla biohajoavaa. Myös tuhkaurnan on oltava maatuvaa ainetta, kuten puuta, polttamatonta savea tai ohutta metallia, Lehtonen sanoo. Monilla Tampereen hautausmailla on rajoituksia arkkupaikkojen saannissa tilanpuutteen takia. Hautapaikkoja palautuu jonkin verran hallinta-ajan päättymisen tai haudan hoitamattomuuden perusteella. Arkkuhautaus vaatii tilaa metri kertaa kaksi ja puoli metriä. Samaa hautaan voidaan haudata kaksi arkkua päällekkäin. Uurnahautauksessa neliömetrin tilaan mahtuu yhdeksän urnaa muistolehdoissa. **Uuteen hautaustapaan ei ole opillista estettä** Sopisiko promessointi-hautaus Suomeen? – Kyllä varmaan sopisi, mutta se vaatii paljon aikaa, että uusi tapa hyväksytään, Lehtonen arvelee. – Promessointi sopii mielestäni hyvin Suomessa käytettäväksi hautaustavaksi. Kirkon opista nousuvia esteitä ei ole. Kirkkomme katkismuksen mukaan ruumiimme hajoaa, mutta sielu odottaa ylösnousemuksen päivää, jolloin elävät ja kuolleet kootaan Jumalan eteen tuomiolle. Silloin saamme uuden, kuolemattoman ruumiin, jonka esikuva on Jeesuksen ylösnousemusruumis, pohtii tuomiorovasti **Olli Hallikainen**. – Kuolemassa siis ajallinen ruumis lakastuu kukan lailla ja palaamme maan tomuun. Tämä tapahtuu niin tuhkauksessa, promessoinnissa kuin arkkuhautauksessa.

Pirjo Lääperi

Ympäristön saralla tapahtuu

Tampereen seurakuntien ympäristötoimikunta järjestää kaikille seurakuntalaisille tarkoitetun retkiviikon Rajalan leirikeskukseen syyskuun puolivälissä. Jo touko-kesäkuun vaihteeseen on suunnitteilla istutuspäivä Nekalan seurakuntatalolle. Tampereella ECO2-hankkeen Ilmastosankarit-kampanja hakee eniten pyöräilevää Kilometrikisa-joukkuetta. Työnantajien sarjassa etsitään eniten työmatkapyöräilyyn kannustanutta työpaikkaa. Kisat jatkuvat 30.9. asti. Lisätietoa: www.kilometrikisa.fi Kaupungin ympäristölinjaukset ovat valmisteilla ja tulevat päätet-

täviksi syksyllä. Tarkoitus on muun muassa parantaa ympäristönsuojelun huomioimista päätöksenteossa, vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja lisätä luonnonsuojelualueita. Mansen Metso -hankkeella karitoidetaan ja valitaan suojeltavat kohteet kaupungin omistamien 7500 metsähehtaarin alueelta. Kuluva vuosi onkin YK:n kansainvälinen metsien vuosi: www.wwf.fi/metsat ja www.wwf.fi/metsavuosi. Ilmankos on Tampereen seudun ilmastomuutoksen hillinnän ja yhteisöllisyyden projekti: www.ilmankos.fi. Uusi tapa osallistua kierrätykseen ja hyväntekeväisyyteen yh-

tä aikaa on Tasauksen Ompeluseura. Sen kilpailutyöt ovat nähtävillä Facebookissa ”Ompeluseura – uusi tuleminen” -sivulla. Seinälle voi yhä lähettää kierrätysideoita. Riistaeläintieteen dosentti ja kristillisen luonnonsuojelujärjestön A Rochan Suomen osaston puheenjohtaja **Lennart Saari** esittelee luonnonsuojelun kristillisiä perusteita tuoreessa kirjassaan *Haa-*
voitettu planeetta. Sen on kustantanut Uusi Tie.

Asta Kettunen

Tampereen seurakuntien ympäristötoimikunta palkitsi tulevaisuuden toivosta parhaiten viestivän lyhytelokuvan Nuukuusviikolla toukokuussa. Palkinnon sai Keski-Suomessa sijaitsevan Toivakan 4H:n näytelmäkerhon jätteiden vähentämiseen kannustava elokuva. Tunnustukselle hurrasivat Lotta Rantanen, Sade Mäkinen, Anniina Ilmonen, Inga-Liisa Heinström, Katja Kontio ja Sini Pölkki sekä kuvasta puuttuva Karla Karmala. Hukkapätkä-kisassa menestyivät myös Tammerkosken koulun 8 F- luokan Ekotarina ja 8C -luokan Hukkahiiri.

kiinnostavat seurakunnissa

selmukset on nyt liikennettä lukuun ottamatta tehty, joten epäkohtia päästään pian korjaamaan. Korjattavaa on esimerkiksi jätehuollossa, jätteiden lajittelussa ja biojäteastoiden paikoissa. Myös esimerkiksi ympäristökasvatuksessa on vielä tehtävää. – Välitöntä luonnonsuojelua, kuten metsän suojelua, on vaikea toteuttaa ja sen onnistuminen riippuu talousnäkömistä, mutta on hienoa, että sekin on mukana diplomissa. Käsikirjassa esimerkkejä tästä ovat petolintujen pesäpuut ja luontoarvojen inventointi.

Alustavan aikataulun mukaan kesällä laaditaan toimenpidesuunnitelma, joka viedään syksyllä käyntitöön. Diplomin haku on vuorossa ensi vuoden alussa, ja tarkastajien on tarkoitus päästä työhönsä tammi-kuussa. – Vielä on isoja kuntoon laitettavia asioita, jotka varmasti menevät syksylle, kuten teknisiä jätehuoltoratkaisuja ja ympäristökasvatussuunnitelman tekeminen. Esimerkiksi Isosaaressa on tarkoitus korjata käymäläjätteiden sijoituspaikka. Leiripaikkojen ratkaisuja hanka-

loittaa päätöksen puuttuminen siitä, mitkä niistä säilyvät seurakuntien omistuksessa. **Luonnon edessä oltava nöyränä** Timo Lampila oli mukana Lahden kirkkopäivillä, missä arkipiispa **Kari Mäkinen** muistutti nöyryydestä luonnon edessä. – Toivottavasti kohtuus konkretisoituu. Paras mahdollinen sanoma on: pois törsäyksestä, Lampila pohtii. Kesällä häntä odottavat työnjoh-

tajan työt kokemäkeläisellä hernepellolla. Luonnonsuojeluliiton luonto-haastekisa kunnille ja seurakunnille on edelleen voimassa. Sen tämän vuoden teema on metsät ja suot luonnon hiilivarastoina. Suojelualueeksi voitaisiinkin harkita esimerkiksi Särkijärven rannan tuntumassa sijaitsevaa tonttia. Tampereelle on myös suunnitteilla seminaari seurakuntien metsistä ja metsänhoidosta. Kirkon kymmenen vuotta vanha ympäristödiplomi uudistuu ensi vuonna. Uusi käsikirja oli tarkoi-

tus julkaista jo Kirkkopäivillä Lahdessa, mutta tämä viivästyi, koska neuvottelut seurakuntien saamisesta mukaan energiatehokkuusluokitukseen ovat kesken. Uudessa käsikirjassa ympäristökasvatus on aiempaa laajemmin esillä. Uutta ympäristödiplomia varten julkaistaan laskuri, jonka perusteella seurakunnat voivat mitata ja seurata tuottamaansa hiilijalanjälkeä.

Asta Kettunen

Tapahtumat kutsuvat Vilusen kartanopihaan

SININAUHA-KODIN pihamaale Riipuksenkadulle rakennetaan kesäksi neljää kesätapahtumaa. Niistä ensimmäinen on 28. kesäkuuta kello 17–20 pidettävä lasten ja nuorten tapahtuma. Heinäkuun alkupuolelle taas rakennetaan pääsääntöisesti gospel-musiikkiin keskittävää musiikkitapahtumaa.

– Pohjimmaisena aja-

tuksena on, että pyrimme tutustuttamaan yhdistyksiä ja järjestöjä Kaukajärven toiseksi hienoimman kartanon pihamaahan Haiharan jälkeen, kertoo tapahtumakoordinaattori **Franz Lindström**.

Hän antaa tapahtumista lisätietoa: p. 046 582 9452, ransu9@gmail.com.

Sinkut kesäretkeilevät Haiharaan ja Raumalle

PERJANTAI-ILTA 22.7. kutsuu yksin eläviä kartanotunnelmaan ja taiteen pariin. Tampereen seurakuntien yhteiskunnallisen työn sinkkutoiminnan järjestämä yhteinen iltapäivä alkaa tapaamisella Haiharan kuistilla kello 15. Siitä siirrytään tutustumaan kartanon ympäristöön sekä **Annukka Laineen** ja **Tatsuo Hoshikan** taiteeseen. Laine ohjaa näyttelyyn kello 16.

Paikalle pääsee bussilla

numero 15. www.tampere.fi/kulttuurijamuseot/kulttuuripalvelut/haihara.html

Sinkkujen kesäpäiviä vietetään Luhtaanrannassa 23.6., 17.7. 24.7., 3.8., 11.8. ja 21.8. kello 13–21. Ilmoittautumista ei tarvita, ja iltoja vietetään nyyttikesteinä. Paikkana on Tampereen seurakuntien leirikeskus Niihamassa (Luhtaanrannantie 62).

Kesäretki Raumalle on tarjolla perjantaina 29.7. 35

eurolla. Paikan päällä tutustutaan Pyhän Ristin kirkkoon, kaupunkiin ja lähiympäristöön, Vanhaan Raumaan ja pitsiviikkojen ohjelmaan sekä nautitaan lounas Villa Tallbon pitsihuvilaravintolassa meren rannalla.

Paluumatkalla pysähdetään Eurajoen Kristillisellä opistolla ja pronssikautisella hautaröykkiöalueella Lapin Kivikylässä.

Matkaa johtavat **Sari Pel-**

Saarnavuoro

Pyhä Henki lujittaa yhteyttä

MISTÄ TEKSTISTÄ SAARNAAT?

Evankeliumiteksti (Joh. 7:37–39) liittyy helluntaita edeltävään pyhään, jonka teemana on Pyhän Hengen lahjan odottaminen rukoillen. Katkelma on Jeesuksen puheesta juutalaisessa lehtimajajuhlissa, jossa hän kutsuu uskovia luokseen. Tekstissä on viittaus moniin Vanhan testamentin teksteihin, ja siinä puhutaan myös Pyhästä Hengestä.

LÖYSITKÖ TEKSTIIN UUDEN NÄKÖKULMAN?

Olen niin nuori sekä iältäni että teologina, että on mahdollista löytää jotakin uutta jokaisella kerralla, kun Raamatun avaan.

MITÄ HALUAT SAARNASSASI VIESTIÄ?

Pyhä Henki annetaan seurakunnan ja taivaaseen astuneen Herran yhteyden lujittajaksi. Sen kautta saamme myös osallisuuden Kristuksen lahjoittamasta pelastuksesta ja vakuutuksen siitä, että kristityt todella ovat Jumalan lapsia. Elävän veden virrat kumpuavat Jeesuksesta, ja Hänen seuraajansa pääsevät osalliseksi siitä. Ihmisen ei tule itse saada virtaa liikkeelle, vaan pikemminkin vain liittyä osaksi sitä. Tässä ihmisen tarvitsee yhteyttä sekä Jumalan että toisten uskovien kanssa. Pyhän Hengen tehtävänä on toimia yhteyden rakentajana ja lujittajana. Siksi helluntaina saatava lahja on korvaamaton, ja sen vastaanottamiseen tulee valmistautua rukoillen ja kristittyjen keskinäistä yhteyttä korostaen.

OLIKO TEKSTISSÄ JOTAIN VAIKEAA?

Johanneksen evankeliumi on evankeliumeista monitulkintaisinta tekstiä. Tekstin liittäminen tähänhetkeen kirkkovuoden aikaan kuitenkin helpotti sen työstämistä.

MIKSI KANNATTAA TULLA KIRKKOON KUULEMAAN SAARNAASI?

Tämä pyhä edeltää helluntaita ja on siksi hyvä hetki tulla kirkkoon virittämään itsensä helluntain tunnelmiin. Saarna on ensimmäiseni aikuisille, ja se on varmasti ainakin nuorekkaasta näkövinkkelistä kirjoitettu. Lisäksi Messukylän vanha kirkko on upea!

MINKÄ KIRJAN OLET LUKENUT VIIMEKSI?

Luen parhaillaan toista kertaa John Eldredgen kirjaa Sydän eläväksi. Siinä keskeisenä teemana on hengellinen sodankäynti. Kirja avaa näkemystä muun muassa siihen, miten suhdetta Jumalaan voi rakentaa ja ylläpitää, ja siihen, mitä todella tarkoittaa Jumalan tahdon mukaan eläminen.

Hannu Jukola

Tii Syrjänen aloittaa Messukylän seurakunnan kesäteologina 3. kesäkuuta ja saarnaa Kivikirkon messussa sunnuntaina 5.6. kello 18 Messukylän vanhassa kirkossa.

Katso lisää kesämenoja liitteestä sivuilta 9-12!

Katso muu tapahtumatarjonta
www.tampereenseurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut

Aitolahden kirkossa klo 10
Helatorstain messu 2.6. Mauri Nieminen, Maiju Häyrynen
5.6. Juha Vuorio, Maiju Häyrynen
12.6. Juha Vuorio, Miia Moilanen
19.6. Juha Vuorio, Maiju Häyrynen
Juhannuspäivän messu 25.6. klo 11 Aitolahden vanhassa kirkossa. Johanna Porkola, kanttori Senni Valttonen
26.6. Terttu Haikka, kanttori Tuija Mattila
3.7. Juha Vuorio, Maiju Häyrynen
10.7. konfirmaatiomessu. Johanna Porkola, Maiju Häyrynen
17.7. kesäasukkaiden kirkkopyhä Aitolahden vanhassa kirkossa. Juha Vuorio, Miia Moilanen, Partiolippukunta Tampereen Kotkien Weteraanisoittajat, Marttojen myyjäiset, kirkkokahvit lähetystyölle
24.7. Johanna Porkola, Miia Moilanen
31.7. Mauri Nieminen, Miia Moilanen
7.8. Johanna Porkola, Miia Moilanen
14.8. Mauri Nieminen, Miia Moilanen

Muut tapahtumat
Kouluun lähtevien siunaaminen 9.8. klo 18 Aitolahden kirkossa. Johanna Porkola, Miia Moilanen

Eläkeläisten retkipäivä 15.6. klo 10–16.30 Ilkon kurssikeskuksessa. Retki yhdessä Aitolahden ja Teiskon kanssa. Retkimaksu 15 €. Ilm. 7.6. mennessä Irmeli Nylander p. 050 599 7345 tai Päivi Mikkola ke-pe, p. 050 308 9401

Äitien punttis 15.8. klo 17–20 Aitolahden kirkossa. Sali on ilmainen eikä siellä ole ohjausta. Täytä kaavake paikan päällä, niin sinut kirjataan kävijälistalle. Tied. Ulla Keskinen p. 050 374 4363

Diakonian aamukahvit/kohtaamispaikka 17.8. klo 9 Atalan srk-kodissa, jatkuen parittomilla viikoilla. Yhdessäolaa ja ilmainen aamiainen. Tied. Irmeli Nylander p. 050 599 7345

Rakkaurel laki ensimmäinen Kansanlaulu-Tuomasmessu

Tampereen Tuomasmessun historiaa tehdään torstaina 4. elokuuta, kun Tapahtumien yössä toteutetaan ensimmäinen Kansanlaulu-Tuomasmessu. Aleksanterin kirkossa pidettävän messun nimi on ”tampereen kiälinen” eli ”Rakkaurel laki - helpompi sanoo kun tehrä”.

– Tampereen kieli ei ole mitenkään hallitsevassa muodossa mukana, mutta se saattaa putkahlalla joissain puheenvuoroissa. Jonkinlaisena innoittajana nimiasia oli **Jukka-Pekka Ruusukallion** Tamperelaisten katki+smus. Tampereen kiältä käytetty joskus aiemminkin, mutta se ei ole tämänkään messun pääjuonne, kertoo messun kokoaja **Kaija Jerkku**. Messun laulut ovat Kansanlaulukir-

kosta, jossa tuttujen kansanlaulujen sävelin mutta uusin sanoin hiljennytään rukoukseen ja ylistetään Jumalaa. Uudet sanat suomalaisiin kansanlauluihin riitteli joitain vuosia sitten **Anna-Mari Kaskinen**, ja sovitukset on tehnyt **Kaija Eerola**.

Aiemmin kansanlaulumessuja on pidetty esimerkiksi Harjun seurakunnassa. – Jotkut meistä olivat kuulleet tai osallistuneet Kansanlaulumessuun ja siitä lähti ajatus ”kesäisestä messusta”, Jerkku kertoo.

Messun rakenne noudattaa muita Tuomasmessuja. Musiikista vastaa lauluyhtye Mix’ette vahvistettuna kitaralla, haitarilla, bassolla ja lyömäsoittimilla. – Kirkossa jaetaan ovilla tulijoille Kansanlaulukirkko-laulukirja. Lisäksi annetaan käsiohjelma, josta voi seurata messun kulkua.

Messu alkaa kello 19 eli tuntia myöhemmin kuin tavallisesti. Messussa on lastenhoito, ja iloisen ehtoollisjuhlan päätyttyä elokuun iltaa voi viettää teetätkoilla kirkon Kryptassa.

Rippiäiti ja -isä ovat tavattavissa tuntia ennen messun alkua.

Tuomasmessun kesä alkaa jo 2.6. kello 18, Aleksanterin kirkossa Kristuksen taivaaseenastumisen teemalla.

Asta Kettunen

Pirkko Tuomisto

Suven sylissä Tuomasmessua vietetään Ilkon kurssikeskuksessa juhannusaattona 24.6. kello 16. Juhannuksen vietto Ilkossa (Ilkontie 8-10, Kangasala, bussi 70) alkaa jo kello 13.

HARJUN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset
Helatorstain messu 2.6. klo 10 Tesoman kirkossa, Teuvo Suurnäkki, avustaja Riitta Laankoski, kanttori Lasse Kautto
5.6. klo 10 Tesoman kirkossa, Riitta Laankoski, Arni Hukari, kanttori Tarja Laitinen
klo 11 ei messua (urkuremontin vuoksi) Pispalan kirkossa.
klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa, Peppi Sievers, Veli-Pekka Järvinen, kanttori Lasse Kautto
Iltaehtoollinen 9.6. klo 18 Lentävänniemen srk-koti Talentissa, Peppi Sievers, kanttori Ville Karhula
12.6. klo 10 Tesoman kirkossa, Miia Nokka, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Anne Nietosvaara
klo 11 ei messua Pispalan kirkossa
klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Kauko Kontinen

19.6. klo 10 Pättinniemen leirin konfirmaatio Tesoman kirkossa, Teuvo Suurnäkki, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Janne Salmenkangas
klo 11 Pispalan kirkossa ei messua
klo 12 kaupunkirippikoulun konfirmaatio Lielahden kirkossa, Arni Hukari, Riitta Laankoski, kanttori Lasse Kautto
klo 14 Rajalan leirin konfirmaatio Tesoman kirkossa, Pasi Hakkarainen, Miia Nokka, kanttori Ville Karhula
klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa, Riitta Laankoski, kanttori Ville Karhula
Juhannuspäivän jumalanpalvelus 25.6. klo 10 Gaddin kappelilla, Epilässä, puretun kirkon paikalla. Riitta Laankoski, Jukka-Pekka Ruusukallio, Tarja Laitinen. Messuun linja-autokuljetus:
1. linja: 9.15 Tahmelan kaupan edusta 9.25 Peurankallion palvelutalo 9.30 Pispalan tori 9.35 Pispalan palvelukeskus 9.45 Raholan vanhustentalot Gaddin kappeli 2. linja: 9.15

Talentti, Halkoniemenkatu 9.20 Lielahden Teboil-Lamminpään Siwa 9.30 Rauhanportti -Myllypuronkatu-Haukiluomantie Tuohikorventie 9.45 Kalkun srk-talossa 9.50 Tesoman Länsiportin pysäkki Gaddin kappeli. Paluu jumalapalveluksen ja juhannuskahvien jälkeen samaa reittiä
26.6. klo 10 Tesoman kirkossa. Messu radioidaan. Teuvo Suurnäkki, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttoreina Ville Karhula, Tarja Laitinen, Harjun Kamarikuoro, joht. Heikki Liimola
klo 11 ei messua Pispalan kirkossa
klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Teuvo Suurnäkki, kanttori Ville Karhula
3.7. pyöreäriippikoulun konfirmaatio klo 10 Tesoman kirkossa. Risto Korhonen, Tarvo Laakso, kanttori Lasse Kautto
klo 11 ei messua Pispalan kirkossa
klo 14 Taizé-rippikoulun konfirmaatio Tesoman kirkossa. Martti Lammi, Teuvo Suurnäkki,

Hervannassa oma hääyö

tonen ja Riitta Nääjärvi. Ilmoittautuminen paivi.kajander@evl.fi tai p. 03 219 0358 viimeistään 15.7.

Lisätietoa: sari.peltonen@evl.fi, p. 050 381 7177 ja www.tampereensinkut.fi

HERVANTAPÄIVÄNÄ 27. elokuuta Hervannan kirkossa järjestetään oma hääyö-tapahtuma kello 20 alkaen.

– Hervannan erikoispiirre on alusta asti ollut se, että asukkailla on ollut palvelut käytettävissä omassa asumisyhteisössä. Toki seurakunnan tulee olla linjassa ja hyödyntää kirkon uutta ”brändituotetta” myös Hervannassa, perustelee kirkkoherra **Juhani Räsänen**.

Vihkimisiä on puolen tunnin välein kirkkosalissa ja kappelissa.

– Laskimme, että kuusi pappia pitäisi riittää, Räsänen kertoo.

Hervantapäiväksi on luvasa myös Yhdessä ympäri – yhteisöllinen tapahtuma koko kansalle Hervannan keskustassa ja Ahvenisjärven ympäristössä, kunto-reitti Suolijärven ympäri Ilmoittautumiset Her-

vannan hääyöhön 3.8.–25.8. klo 9-15 p. (03) 219 0225

Molempien vihittävien tulee olla rippikoulun käyneitä kirkon jäseniä. Avio- liiton esteiden tutkinta on suoritettava 15.8. mennessä omassa seurakunnassa.

Kesäkuun hääyöhön tänään 1.6. Finlaysonin kirkossa oli viime perjantaihin mennessä ilmoittautunut 33 paria.

Äijäiltapala rannassa lähetyksen hyväksi

ILTAKIRKKOA VIETETÄÄN Teiskon kirkon vieressä, hautausmaan rannassa (Teiskon kirkkotie 114, Terälahti) sunnuntaina 24. heinäkuuta kello 18 alkaen.

Pastorina on **Anu Vaarnamo** ja kanttorina **Tuuli Muraja**. Äijänuotiolla on kirkkohetken jälkeen tarjolla makkaranpaistoa lähetyksen hyväksi.

kanttori Ville Karhula klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Tarvo Laakso, kanttori Janne Salmenkangas **Iltaehtoolinen 7.7.** klo 18

Lentävänniemen srk-koti Talentissa. Tarvo Laakso, kanttori Ville Karhula **10.7.** klo 10 Marttisen leirin

konfirmaatio Tesoman kirkossa. Jukka-Pekka Ruusukallio, Riitta Laankoski, kanttori Jonna-Mari Koikkalainen klo 11 ei messua Pispalan kirkossa

klo 14 Isosaaren leirin konfirmaatio Aleksanterin kirkossa. Peppi Sievers, Rainer Backström, kanttori Senni Valtonen klo 14 Marttisen leirin

konfirmaatio Tesoman kirkossa. Arni Hukari, Ritva-Leena Hirvonen, kanttori Ville Karhula klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Rainer Backström,

kanttori Ville Karhula **17.7.** klo 10 Tesoman kirkossa. Pättinniemen leirin konfirmaatio Veli-Pekka Järvinen, Pasi Hakkarainen, kanttori Tarja Laitinen klo 11 ei messua Pispalan kirkossa

klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Ritva-Leena Hirvonen, kanttori Janne Salmenkangas **24.7.** klo 10 Ilkon leirin konfirmaatio Tesoman kirkossa.

Riitta Laankoski, Ritva-Leena Hirvonen, kanttori Ville Karhula klo 11 ei messua Pispalan kirkossa klo 14 Rajalan leirin konfirmaatio Tesoman kirkossa.

Miia Nokka, kanttori Janne Salmenkangas klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Pasi Hakkarainen, kanttori Janne Salmenkangas **31.7.** klo 10 Ilkon leirin konfirmaatio Tesoman kirkossa.

Liisa Lindell, Tarvo Laakso, kanttori Jonna- Mari Koikkalainen klo 11 ei messua Pispalan kirkossa klo 14 Pättinniemen leirin konfirmaatio Tesoman kirkossa.

Timo Pöyhönen, kanttori Senni Valtonen klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Peppi Sievers, kanttori Jonna-Mari Koikkalainen **7.8.** klo 10 Pättinniemen leirin konfirmaatio Tesoman kirkossa.

Ville Aalo, avustaja Rainer Backström, kanttori Tarja Laitinen klo 11 ei messua Pispalan kirkossa remontin vuoksi klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Veli-Pekka Järvinen, kanttori Tarja Laitinen

11.8. klo 18 Iltaehtoolinen Lentävänniemen srk-kodissa Talentti. Rainer Backström, Tarja Laitinen **14.8.** klo 10 Tesoman kirkossa.

Pasi Hakkarainen, Ritva-Leena Hirvonen, kanttori Lasse Kautto klo 11 Pispalan kirkossa.

Lähetyssmessu, Eero Junkkaala saarna, Veli-Pekka Järvinen

ja Rainer Backström, kanttori Tarja Laitinen. Tansanian lähettimme Pirkko ja Eero Junkkaalan tulojuhla, lähetysslounas klo 14 Isosaaren leirin konfirmaatio Tuomiokirkossa. Tarvo Laakso, Peppi Sievers, kanttori Janne Salmenkangas klo 17 Varikkomessu Pispalan kirkossa klo 18 Iltamessu Lielahden kirkossa. Rainer Backström, kanttori Lasse Kautto

Muut tapahtumat Kesäraamattupiiri klo 14 Lentävänniemen srk-koti Talentissa **13.6. 11.7. ja 8.8.**

Lähetyksen kesäkerho klo 18 Lentävänniemen srk-koti Talentissa 15.6. ja 20.7.

Kouluun menevien siunaaminen 9.8. klo 18 Pispalan kirkossa. Ritva-Leena Hirvonen, Tarja Laitinen Tesoman kirkossa. Martti Lammi, Anna Arola Lielahden kirkossa. Tarvo Laakso, Hanna Kataja

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut Hervannan kirkossa klo 11 **Helatorstain sanajumalanpalvelus 2.6.,** Soile Rantavuori, Martti Syrjäniemi **5.6.** Hannu Vuorinen, Soile Rantavuori, Martti Syrjäniemi. Kirkonmäellä messun jälkeen lähetyssasiaa, Heidi Alajoki, uutisia Pohjois-Afrikasta **12.6.** Kaija Karvala, Jari Kuusi, Martti Syrjäniemi. Kirkonmäellä messun jälkeen lähetyssasiaa: Herätystä Pohjois-Afrikassa, Heidi Alajoki **19.6.** Ilmo Käki, Hannu Vuorinen, Martti Syrjäniemi **Juhannuspäivän sanajumalanpalvelus 25.6.** Jari Kuusi, Maria Koivisto **26.6.** Kaija Karvala, Jari Kuusi, Maria Koivisto **3.7.** Sami Mustakallio, Jari Kuusi, Päivi Vilpakka **10.7.** Jari Kuusi, Hannu Vuorinen, Maria Koivisto **17.7.** Saarna Soile Rantavuori, kanttori Maria Koivisto **24.7.** Hannu Vuorinen, Soile Rantavuori, Maria Koivisto **31.7.** Ilmo Käki, Jari Kuusi, Maria Koivisto **7.8.** konfirmaatiomessu, Ilmo Käki, Hannu Vuorinen, Martti Syrjäniemi. Kaupunkirippikoulun konfirmaatio klo 17 Toinen messu kirkossa. Hannu Vuorinen, messu tulkataan englanniksi **14.8.** konfirmaatiomessu Urho Koski, Kaija Karvala, Martti Syrjäniemi **Muut tapahtumat Lähetyk- ja raamattuluento** klo 9.30 kirkossa **5.6.** Kohtaamisia Etiopian vuorilla, nimikkolähetti

Annika Utriainen **12.6.** Afrikassa kuvausmatkalla koettua, YM Heidi Alajoki Raamattuluennot radioidaan Radio Dein, Tampere 97,2 kautta Sisä-Suomen kuuluvuusalueella kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 19.30

Raamattutunti klo 17.30 kirkossa **15.6.** kymmenen neitsyttä. Mihin näistä kolmesta joukosta sinä kuulut? Kari Kuusisto alustaa **22.6.** Oksina viinipuussa, Lauri Martikainen alustaa **29.6.** Kylväjä-vertaus. Oliko vika maaperässä, siemenessä vai kylväjässä? Kari Kuusisto alustaa **6.7.** Toinen käsky, Jari Kuusi alustaa **20.7.** Raamatun rukoileminen, Soile Rantavuori alustaa **27.7.** Isän lapsi, Lauri Martikainen alustaa. **10.8.** Raamatun naisia: Magdalan Maria, Kaija Karvala alustaa **17.8.** Miten Jumala puhuu profetian kautta, Soile Rantavuori alustaa **8.6.** Raamatun naisia: Hanna, Kaija Karvala alustaa

Kesälähetyspiiri 7.6. klo 18. Eeva Jussilalla, Tohtorinkatu 28, vieraana nimikkolähetti Annika Utriainen **5.7.** klo 18. Terttu Karilla, Orivedenkatu 22 C 49, vieraana Ulla Luukkanen kertomassa sairaalapapin työstään **Pihatapahtuma 10.6.** klo 10–13 Pelipuiston srk-kodissa. Ohjelmassa räisläleitä, kirpputori, hartaus, myyntinäyttely, ohjelmaa lapsille. Järj. Hervannan srk ja Hervannan Seudun Työttömät ry

Juhannusaatto 24.6. klo 18.30 juhannusjuhla kirkolla

Koulun aloittavien siunaaminen 9.8. klo 18 kirkossa, Kaija Karvala, Marja Koivisto

Pyhäkoulou 14.8. klo 11 kirkossa. Pyhäkoulun aloitus, jatkuu viikottain

Jumalan kämmenellä -ilta 16.8. klo 17.30 kirkossa. Jatkuu parittomien viikkojen ti

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut Härmälän kirkossa klo 10 **Helatorstain messu 2.6.** Mirja Rautkoski, Janne Salmenkangas **5.6.** Satu Saarela-Majanen, Janne Salmenkangas **12.6.** Helluntaipäivän messu Juha Heikkilä, Markku Ylipää **19.6.** Antero Eskolin, Anne Nietosvaara **Juhannuspäivän**

sanajumalanpalvelus 25.6. Satu Saarela-Majanen, Markku Ylipää **26.6.** konfirmaatiomessu Päivi Repo, Juha Heikkilä, Markku Ylipää **3.7.** konfirmaatiomessu Satu Saarela-Majanen, Antero Eskolin, Markku Ylipää **10.7.** Mirja Rautkoski, Päivi Vilpakka **17.7.** konfirmaatiomessu, Antero Eskolin, Satu Saarela -Majanen, Markku Ylipää **24.7.** Antero Eskolin, Markku Ylipää **31.7.** Antero Eskolin, Markku Ylipää. **7.8.** Mirja Rautkoski, Anna Arola **14.8.** Päivi Repo, Markku Ylipää

Muut tapahtumat Päihteetön kohtaamispaikka perjantaisin klo 12 Multisillan srk-kodilla 17.6. asti, jatkuu kesätaun jälkeen 12.8. Tied. Johanna Asikainen p. 050 560 6096

Ekaluokkalaisten koulun siunaaminen 9.8. klo 18 Härmälän kirkossa. Päivi Repo

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut Kalevan kirkossa klo 10 **Helatorstain messu 2.6.,** Kati Eloranta ja Veli-Pekka Ottman **5.6.** Veli-Pekka Ottman, Harri Luoma, Kari Nousiainen, Jukka Säilä - laulu klo 12 sanajumalanpalvelus Lapinniemen kappelissa. Veli -Pekka Ottman, Kari Nousiainen **12.6.** Sanna Erkanaho, Tapio Virtanen, Kari Nousiainen, Helsingin Työväen Naiskuoro Elegia, sekakuoro Fortis Pietarista **19.6.** konfirmaatiomessu, Elina Rautavirta, Sanna Erkanaho, Petra Perttula **Juhannuspäivän messu 25.6.** Kati Eloranta, Sanna Erkanaho, Kari Nousiainen **26.6.** sanajumalanpalvelus, Salla Häkkinen, Elina Rautavirta, Kari Nousiainen **3.7.** konfirmaatiomessu, Tapio Virtanen, Salla Häkkinen, Kari Nousiainen Auli Aaltonen ja Annikki ja Jari Luotonen **3.7.** klo 12 sanajumalan-palvelus Lapinniemen kappelissa. Sanna Erkanaho, Kari Nousiainen **10.7.** Sanna Erkanaho, Kati Eloranta, Eliina Lepistö **17.7.** Salla Häkkinen, Jukka Kuusisto, Eliina Lepistö **24.7.** Jukka Kuusisto, Sanna Erkanaho, Eliina Lepistö **31.7.** Veli-Pekka Ottman, Tapio Virtanen, Eliina Lepistö **7.8.** Elina Rautavirta, Veli -Pekka Ottman, Eliina Lepistö klo 12 sanajumalanpalvelus Lapinniemen kappelissa.

Elina Rautavirta, Eliina Lepistö **14.8.** konfirmaatiomessu, Jukka Kuusisto, Sanna Erkanaho, Kari Nousiainen

Muut tapahtumat Jumalan kämmenellä -perhepyhäkoulou 7.6. klo 17.30 Kalevan kirkon srk-salissa. Aiheena ”Jeesus lähettää”. Ollaan alttarin äärellä ja askarrellaan kirkkovuoden teeman mukaan, lapsille temppurata, yhteinen iltapala. Illat jatkuvat syksyllä **Sanan ja rukouksen ilta 14.6.,** 28.6., 12.7., 26.7. ja 9.8. klo 18.30 Kalevan kirkon srk-salissa. Rukouspalvelua

Eläkeikäisten virkistyspäivät Ilkossa 20.-22.6. ja 4.-6.7. Tiedustele vapaita paikkoja vetäjiltä. Kesäkuun leiri Susanna Laitinen p. 050 541 5790 ja heinäkuun leiri Anne Joronen p. 050 345 1162

Kesäkerho eläkeikäisille 6.-27.7. klo 13, kokoontuminen Kalevan kirkon ala-aulassa. Varaa mukaan kahviraha ja bussikortti. Kerhossa tehdään kävely- ja tutustumisretkiä lähialueille. Sadesäällä kokoontuminen kirkon salissa 1

Koulun aloittavien siunaaminen 9.8. klo 18 Kalevan kirkossa. Kati Eloranta

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut 2.6. helatorstain sanajumalanpalvelus klo 10 Messukylän kirkossa. Jari Pulkkinen, Juha Klaavu, Heikki Hinssa, Piccolon Kamarikuoro, bändi, rippikoulujen isosten siunaaminen **5.6.** klo 10 Messukylän kirkossa. Hannu Kilpeläinen, Pirjo Tuiskunen, Petri Karaksela, Viestiveljet klo 18 Kivikirkon messu Messukylän vanhassa kirkossa. Tii Syrjänen, Juha Klaavu, Anna-Julja Peippo **12.6.** klo 10 Messukylän kirkossa. Anne-Maarit Rantanen, Olavi Heino, Anna-Julja Peippo klo 18 Kivikirkon messu Messukylän vanhassa kirkossa. Touko Hakala, Anssi Pyykkönen **19.6.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Jussi Laine, Olavi Heino, Anssi Pyykkönen klo 13 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Tuula Haavisto, Janne Häkkinen, Anssi Pyykkönen klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Soittajan messu, Jari Pulkkinen, Anna-Julja Peippo, Kristillisen työväenyhdistyksen puhallinorkesteri

kirkossa. Jari Nurmi, Heikki Hinssa. **26.6.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Hannu Kilpeläinen, Juha Klaavu, Anssi Pyykkönen. klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Olavi Heino, Heikki Hinssa. **3.7.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Juha Klaavu, Olavi Heino, Petri Karaksela. klo 13 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Jari Pulkkinen, Pirjo Tuiskunen, Anssi Pyykkönen. klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Kaisa Yrjölä, Heikki Hinssa. **10.7.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Pirjo Tuiskunen, Juha Klaavu, Anna-Julja Peippo. klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Hannu Kilpeläinen, Petri Karaksela, Liisa ja Seppo Lindell. **17.7.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Janne Häkkinen, Pirjo Tuiskunen, Anna-Julja Peippo. klo 13 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Mervi Ulmanen, Kaisa Yrjölä, Anna-Julja Peippo. klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Aleksi Majuri, Anne-Maarit Rantanen, Anssi Pyykkönen **24.7.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Olavi Heino, Hannu Kilpeläinen, Anssi Pyykkönen. klo 13 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Touko Hakala, Anne-Maarit Rantanen, Petri Karaksela. klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Hannu Kilpeläinen, Anssi Pyykkönen. **31.7.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Kaisa Yrjölä, Janne Häkkinen, Anssi Pyykkönen. klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Olavi Heino, Anssi Pyykkönen. **7.8.** klo 10 konfirmaatiomessu Messukylän kirkossa. Jari Kuusi, Touko Hakala, Petri Karaksela. klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Jenni Repo, Tuula Haavisto, Anssi Pyykkönen. **14.8.** klo 10 Messukylän kirkossa. Ilkka Hjerppe, Jari Pulkkinen, Heikki Hinssa klo 17 Iltamessu Uudenkylän srk-talossa. Kaisa Yrjölä klo 18 Kivikirkon Messu Messukylän vanhassa kirkossa. Soittajan messu, Jari Pulkkinen, Anna-Julja Peippo, Kristillisen työväenyhdistyksen puhallinorkesteri

Muut tapahtumat Siioninvirsiseurat 13.7. klo 19 Messukylän vanhassa kirkossa. Sakari Suutala, Jaakko Löytty, Hannu Kilpeläinen

Motoristit messussa Kukkaisviikoilla

VIIME KESÄN Motoristimessu kokosi Tampereen Keskustorin täyteen. Nyt tapahtumaan 24. heinäkuuta odotetaan osallistujia vielä runsaammin.

Messua edeltää moottoripyörien kokoontuminen Tampereen linja-autoasemalla.

MotoRistimessu järjestettiin Tampereella ensimmäistä kertaa viime kesänä.

malle, mistä yhteisajo kohti Keskustoria lähtee kello 16. Tamperelainen Pispala Bill -orkesteri soittaa ja liikenteenohjaajat opastavat pyörät paikoilleen.

Kello 17 alkavan messun toteutuksesta vastaaivat **Jaakko Löytty** ja hänen Tammerfors Tre -orkesterinsa. Messussa saarnaa kenttärovasti **Jukka Lehto** ja kolehti kerätään RuokaNyssen hyväksi.

MotoRistimessun järjestävät Tampere Tunnetuksi ry, Tampereen ev.lut seurakunnat, Corona MC Club, Gospel Riders -moottoripyöräkerho ry, Rento Mc Kangasala, Trikers Club of Finland ja Sons of Abraham.

www.kukkaisviikot.fi
www.facebook.com/kukkaisviikot

Birgitan vaellus seitsemättä kertaa

BIRGITAN KIRKKOVAELLUKSELLE kokoonnutaan jälleen 27. elokuuta, jolloin eri pituisia päiväreittejä kävelen, soustaen tai meloen vaelletaan Lempäälän kirkolle.

Vaelluksen jälkeen tarjolla ovat ruokailu, näyttely ja iltamessu sekä Birgitan tulet kirkkorannassa.

Suosituksen vaelluksen järjestävät Lempäälän ja Tam-

pereen sekä muut ympäristöseurakunnat.

Lisätiedot ja ilmoittautumisen: www.lempaalanseurakunta.fi
Katso Birgitan Kirkkovaellus myös Facebookista.

Koulunsa aloittavien siunaaminen 9.8.

Messukylän kirkossa
klo 17 ja klo 18
Tuula Haavisto, Anssi Pyykkönen

”Elon iloa Eerolassa” ikäihmisten leiri Ilkon Eerolassa

8.-11.8. Hakemuksia leirille saa srk-kodeilta tai diakoniatyöntekijöiltä. Leirin hinta 70 € (2hh). Tied. Virpi Pohjanen 050 5702 038 tai Sinikka Leijo 050 599 7346. Hakemusten palautus 21.6. mennessä

Diakonian avoimet kesävastaanotot

kesä-elokuussa klo 9-11. Ti Kaukajärven srk-kodissa, ke Linnainmaan srk-keskuksessa. Päivystyspuhelin arkisin klo 9-15 p. 050 430 7820

Ruokatunnit jatkuvat 23.6. saakka.

Ma 20.6. klo 13.15 Uudessakylässä
Ti 21.6. klo 13.15 Kaukajärvellä
To 23.6. Messukylässä. Toiminta jatkuu kesätauon jälkeen 11.8.

Kirkontupien kevätkausi

loppuu viikolla 24. Syksyllä jatketaan seuraavasti: Uusikylä 15.8, Kaukajärvi 16.8 ja Linnainmaa 17.8.

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut

Aleksanterin kirkossa klo 10
Helatorstain messu 2.6. Jorma Pitkänen, Säte Siira, Liisa Ahlberg, Kirsi Mäki, Aleksanterin kirkon kuoro
5.6. Säte Siira, Jorma Pitkänen, Riikka Viljakainen ja Kirsi Mäki
12.6. Ari Rantavaara, Säte Siira, Riikka Viljakainen ja Kirsi Mäki, Solenne
19.6. konfirmaatiomessu Jorma Pitkänen, Kirsi Mäki Juhannuspäivän sanajumalanpalvelus 25.6. Ari Rantavaara, Riikka Viljakainen
26.6. Jorma Pitkänen, Sami Uusi-Rauva, Riikka Viljakainen
3.7. Sami Uusi-Rauva, Ari Rantavaara, Kirsi Mäki
10.7. Vesa Tuominen, Ari Rantavaara, Kirsi Mäki
17.7. Antti Punkari Säte Siira, Liisa Ahlberg
24.7. Säte Siira, Jorma Pitkänen, Liisa Ahlberg
31.7. Jorma Pitkänen, Säte Siira, Liisa Ahlberg
7.8. Hannu Hiipakka, Säte Siira, Riikka Viljakainen
14.8. Ari Rantavaara, Jorma Pitkänen

Muut tapahtumat Ehtoollishartaus

klo 17 Aleksanterin kirkossa
9.6. Säte Siira

16.6. Asko Peltonen
23.6. Ari Rantavaara
30.6. Asko Peltonen
7.7. Ari Rantavaara
14.7. Nona Lehtinen
21.7. Jorma Pitkänen
28.7. Nona Lehtinen
4.8. Säte Siira
11.8. Olli Hallikainen

Kesätuokio

klo 12.30 Aleksanterin kirkon kryptassa
8.6. Ari Rantavaara ja Kiri Mäki
15.6. Pirkko Tähti ja Kirsi Mäki
22.6. Laura ja Anwar Masih, Kirsi Mäki
29.6. Leena Hernesniemi, Kaisu-Leena Taulu ja Kirsi Mäki
6.7. Kirsi Mäki
13.7. Duo Markku Rinta ja Jorma Kettunen, Marja-Leena Pukema
20.7. Leena ja Reijo Pyykönen
27.7. Kansanlaulukirkko, Säte Siira ja Maija-Stina Uotila
3.8. Aulis Raunio
10.8. Olavi Salminen
17.8. Jorma Pitkänen ja Kirsi Mäki

Kesäraamattupiirit

klo 14.30 Aleksanterin kirkon kryptassa
9.6. Mark. 1, Säte Siira
16.6. Mark. 2, Ari Rantavaara
23.6. Mark. 3, Ari Rantavaara
30.6. Mark. 4, Ari Rantavaara
7.7. Mark. 5, Ari Rantavaara
14.7. Mark. 6, Säte Siira
21.7. Mark. 9, Jorma Pitkänen
28.7. Mark. 10, Jorma Pitkänen
4.8. Mark. 11, Säte Siira
11.8. Mark. 12, Ari Rantavaara

Pyynikin kirkontupa

Mustalahdenk. 21 A
Kirkontuvan toimintaa varttuneelle väelle. Pyynikin kirkontupa on avoinna 1.-14.6. ma, ti, ke ja pe klo 9-15. Voit vaihtaa kuulumisia, juoda aamukahvit, osallistua ohjelma- ja hartaushetkiin. Myös lounas mahdollinen. Retket ja matkat ovat osa toimintaamme. Lisät. Elvi Koskinen p. 219 0371 tai 050 337 1728. Kirkontupa on suljettu 15.6.-4.9. Toiminta jatkuu ma 5.9.

TEISKON SEURAKUNTA

Messut

Teiskon kirkossa klo 10
Helatorstain messu 2.6. Anu Vaarnamo, Anna Stina Nyman. Lähetksen ja diakoniatyön vapaaehtoisten sekä seurakuntapiiriväen kiitoskahvit Teiskon srk-kodissa
5.6. sanajumalanpalvelus, Tero Matilainen, kanttori Saija Siuko
12.6. Tero Matilainen, Anna Stina Nyman
19.6. konfirmaatiomessu, Anu Vaarnamo, Tero Matilainen, Anna Stina Nyman
Juhannuspäivän messu 25.6., Tero Matilainen, Anna Stina Nyman

26.6. klo 18 Iltakirkko hautausmaan rannassa Tero Matilainen, Anna Stina Nyman
3.7. kesäasukkaiden kirkkopyhä Anu Vaarnamo, kanttori Tuuli Muraja. Pyhäkoulun messun aikana Teiskon srk-kodissa. Srk-kodissa kirkkokahvit ja myyjäiset Keski-Teiskon srk-piirin järjestämänä
10.7. sanajumalanpalvelus, Anu Vaarnamo, kanttori Tuuli Muraja
17.7. Anu Vaarnamo, kanttori Tuuli Muraja
24.7. Iltakirkko hautausmaan rannassa, Anu Vaarnamo, kanttori Tuuli Muraja.
Äjänuotilla makkaranpaistoa lähetksen hyväksi
31.7. Tero Matilainen, Anna Stina Nyman
7.8. Tero Matilainen, Anna Stina Nyman
14.8. sanajumalanpalvelus

Muut tapahtumat Perheretki Pyhän Olavin kirkkoon ja Kiviniityn kotieläinpuistoon 8.6.

Lähtö Kaanaa klo 8.30, Terälahti klo 8.40, Kämnniemi klo 8.50. kirkolta jatketaan Kiviniityn kotieläinpuistoon Mouhijärvelle. Paluulähtö n. klo 16. Hintaan sis. bussikuljetus, sisäänpääsy ja keittolounas Kiviniityn kotieläinpuistossa. Hinta lapsilta 5 € ja aikuisilta 10 €. Ilm. 1.6. mennessä Pirjo Torikka p. 050 563 3724 tai Elina Tarkkala p. 050 540 5282

Eläkeläisten retki

Virroille 8.6. Lähtö linja-autolla Kämnniemi klo 9, minkä jälkeen kyytiin pääsee myös Terälähdosta ja Kaanaasta. Kohteina Matias-kappeli, Jäähdyshojan vanha kyläraitti, Kylätalo Jukola ja I.K. Inhan valokuvanäyttely 1800-1900 -lukujen vaihteesta, Toriseväjärvet ja Inkerinkallio, Virrat-kierras ja ostosalkaa Palmroth-Centerissä. Paluu klo 18 mennessä. Hinta 30 € sis. matkat, opastukset, lounaan ja iltapäiväkahvit. Tied. ja ilm. 050 501 2970

Hautojen hoitopäivän hartaus 11.6.

klo 11 Teiskon kirkossa. Tero Matilainen. Teiskon kirkon parkkipaikalla kukkamyyntiä ja Marttojen kahvio

Virkistyspäivä ikäihmisille

15.6. Ilkon kurssikeskuksessa. Yhdessä Aitolahden seurakunnan kanssa monipuolinen ohjelma. Vierailijoina Liisa Väliä sekä Pirkko ja Terttu Välimäki. Mukana Irmeli Nylander, Johanna Kohonen, Päivi Mikkola ja vapaaehtoistyöntekijöitä avustamassa. Hinta 15 €, sis. aamupäiväkahvit, lounaan ja iltapäiväkahvit. Tied. ja ilm. 6.6. mennessä. Johanna Kohoselle

p. 050 501 2970. Voit kysyä myös kuljetusta

Lähetksen rukousryhmä

6.6., 4.7. ja 1.8. klo 19. Ylä-Sääksissä, Sääksniementie 118 A

Kahvi- ja lauluhetki

7.6., 5.7. ja 9.8. klo 13. Kotilinnasäätiön pihalla, Ullakonvainio 5. Kahvit tarjoaa Etelä-Teiskon srk-piiri. Sateella kokoonnumme kerhohuoneessa

Kesäpyhäkoulu 10.7.

klo 15. Petäänrannassa, Petäjäjärventie 90. Teiskolaisten pyhäkoulujen yhteinen kesäpyhäkoulu. Uimapuvut mukaan

Jutilan seurakuntapiirin huutokauppa-myyjäiset

15.7. klo 18. Salminiementie 24. Myytävänä kotileivonnaisia, käsitöitä ja vihtoja, kirpputori kahvitarjoilu sekä arpajaiset

Kouluun lähtevien siunaaminen 9.8.

klo 18 Teiskon kirkossa. Saila Munukka, lastenohjaajat

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut

Tuomiokirkossa klo 10
Helatorstain messu 2.6., pappisvihkimyksiä, saarna piispa Matti Repo, apuliturgi Antero Niemi, avustaa Olli Hallikainen, Matti Hannula, Tuomas Laatu, Viialan Kirkkokuoro, joht. Heikki Ali-Löytty
5.6. Asko Peltonen, Olli Hallikainen, Matti Hannula, Tuomas Laatu
12.6. Marita Hakala, liturgia Merja Haliavaara, urkuri Matti Hannula, kanttori Tuomas Laatu, Vox Sonora, joht. Inka Kinnunen, Puellae et Pueri, Tsekkiläinen nuorisokuoro , Johtavat Josef Zajicek ja Karen Dostal
19.6. konfirmaatiomessu, kansainvälisen rippikoulun konfirmaatio Kari Soukka, Antero Niemi, Matti Hannula Juhannuspäivän messu 25.6., Antero Niemi, Matti Hannula
26.6. Nona Lehtinen, Matti Hannula
3.7. konfirmaatiomessu Ilkon leirin konfirmaatio saarna ja liturgia Nona Lehtinen, avustaa Antero Niemi, urkuri Matti Hannula
10.7. konfirmaatiomessu, Havsgårdenin rippikoulun konfirmaatio saarna ja liturgia Marita Hakala, avustaa Asko Peltonen, urkuri Matti Hannula
17.7. Asko Peltonen, Nona Lehtinen, Tuomas Laatu
24.7. Merja Haliavaara, Nona Lehtinen, Matti Hannula, Tuomas Laatu
31.7. Esa Eerola, Matti Hannula, Tuomas Laatu
7.8. saarna piispa Matti Repo,

Perinteinen Astu Suveen -tapahtuma ma 6. kesäkuuta! ❤️

Finlaysonin kirkossa

Jo joutui armas aika
-musiikkihartaudet (25 min)

klo 10 Lapsityönohjaaja Raija-Liisa Vuorio ja Katedraalin kesämuusikot

klo 12 Kanttori Tuomas Laatu, säestäjä Stephen Evans

klo 14 Kansanlaulukirkon lauluja, Matti Sammal, kesto 45 min, Kolehdi ovilla!

Tallipihalla klo 10.30-14

Avaussanat	Kuoroesitys
Yhteislaulua	Yhteislaulua
Los Dententitos	ETY:n Mieslaulajat
Kantritasiesitys	Ahaa Teatteri
Siru ja Make	Itämainen tanssi
Istumatanssi	Mieskuoro Kelot
Kröönruuskan tervehdys	Tilaisuuden järjestää Elonpolkuja-verkosto

❤️ *Mummon Kammarin Leskien Klubi -kahvila saa vieraakseen Porin Leskien Klubin. Tapaaminen kirkon rapulla klo 10 alkavan kirkkotilaisuuden jälkeen. Kirkkokahvit yhdessä Tallipihalla.*

Olli Hallikainen, Matti Hannula, Tuomas Laatu
14.8. Olli Hallikainen, Marita Hakala, Matti Hannula

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut

Viinikan kirkossa klo 10

Helatorstain messu 2.6.

Jorma Satama, Ismo Kunnas, Veikko Myllyluoma
5.6. Ismo Kunnas, Jussi Mäkinen, Veikko Myllyluoma
12.6. Jussi Mäkinen, Jorma Satama, Veikko Myllyluoma
19.6. konfirmaatiomessu, Ilkon rippikoululeirin konfirmaatio, Ismo Kunnas, Jussi Mäkinen, Veikko Myllyluoma
Juhannuspäivän messu 25.6. Jussi Mäkinen, Jorma Satama, Janne Salmenkangas
26.6. konfirmaatiomessu, Pättinniemen rippikoululeirin konfirmaatio, Jorma Satama, Jussi Mäkinen, Senni Valtonen
3.7. Daniel Hukari, Jorma Satama, Petra Perttula
10.7. Jorma Satama, Daniel Hukari, Senni Valtonen
17.7. Jorma Satama, Senni Valtonen
24.7. konfirmaatiomessu, Torpan rippikoululeirin konfirmaatio, Daniel Hukari, Jorma Satama, Senni Valtonen
31.7. Ismo Kunnas, Senni Valtonen
7.8. Jussi Mäkinen, Ismo Kunnas, Veikko Myllyluoma
14.8. Ismo Kunnas, Daniel Hukari

Muut tapahtumat Aamurukoussolu Koivistonkylän srk-kodissa

klo 5.30-7. Kesäkuussa ma ja ke 15.6. asti ja 22.6.-10.8. vain keskiviikkoisin. 15.8. alkaen jatkuu jälleen maanantaisin ja keskiviikkoisin. Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010

Perhekerho 6.6.

klo 9.30 Viinikan kirkossa.

Tarkoitettu äideille ja isille, mummoille ja papoille, perhepäivähoitajille, kummeille yhdessä lasten kanssa. Yhdessäoloa, hiljentymistä, yhteistä ohjelmaa, kahvittelua ja mehuttelua. Tied. Eveliina Ruokola p. 050 464 8089. Perhekerho jatkuu 27.6. asti. Syyskausi alkaa 5.9.

Työttömien ruokailu 9.6.

klo 12-13 Nekalan srk-talossa. Työttömien ruokailu torstaisin 2 €. Seuraavat kerrat: 16.6., 11.8. Tied. Sirpa Lemmetti p. 050 591 8699

Nekalan pysäkki 10.6.,

17.6. ja 12.8. klo 11-13 Nekalan srk-talossa

Tiekirkko 13.6.–12.8

Viinikan kirkossa. Katso kesäliite

Koulunsa aloittavien siunaaminen 9.8.

klo 18. Ismo Kunnas, Veikko Myllyluoma

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Kaleva Church (from April till September), every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection

5.6. Rupert Moreton
12.6. Ville Aalo
19.6. Risto Korhonen
26.6. Emmanuel Eneh
3.7. Rupert Moreton
10.7. Kati Eloranta
Huom! Seurakuntien talossa, Näsilin salissa, Näsilinnank. 26
17.7. Teuvo Suurnäkki
24.7. Emmanuel Eneh
31.7. Emmanuel Eneh
7.8. Rupert Moreton
14.8. Kati Eloranta

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Gamla kyrkan får ny fasad och vi firar därför gudstjänst varje

Lasten kesäkuva-näyttely netissä

KESÄLLÄ ON hauska tutkia luonnon ihmeitä. Ota valokuvia ötököistä, kasveista, kivistä tai muusta kesäisestä. Lähetä se Lastenkirkon taidenäyttelyyn. Näyttely löytyy pyhäkoulumajan omat kuvat -seinältä. Kryptan videoseinältä voi kuunnella tuoreen Pyörällä kirkkoon -viisun.

www.lastenkirkko.fi

Parisuhdetta voi parantaa

AIKANA, JOLLOIN avioero nähdään helpompana ratkaisuna kuin parisuhteeseen satsaaminen, on joskus hyvä kurkistaa itseensä. Tähän tähtää Samassa Veneessä -avioparityön leiri Karkussa 28.6.–2.7.

Sen järjestävät Pyynikin seurakunta, Tuomion kirkkoseurakunta ja Kansan Raamattuseura.

Parisuhdeosuuksien aikana on lapsille oma ohjelma.

Täysihoitohinta 430 €/pari, lapset 1-3 v. 90 €, 3- 15 € 140 €. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 10.6. mennessä p. (03) 223 1771 tai anneli.rautakorpi@sana.fi www.avioliitto.fi www.keokarkku.fi

Mari Tienäsu

Partio seilaa

PARTIOALUS m/s Isosaari tarjoaa kesän ajan meripartioaktiviteetteja ja lähtee syksyllä kunnostettavaksi telakalle.

Seuraa kesän aikana toimintaa osoitteista www.tampereenseurakunnat.fi/juttugalleria ja http://isosaari.info/partio/index.html

Partiolaiset Elina Nuutila, Tytti Kuusela, Milla Ala-Lahti ja Jenna Paajanen kuuntelevat kippari Mari Zakrzewskin ohjeita venematkaa varten.

söndag kl 10.30 i Finlaysons kyrka fr.o.m. 1.4. till den 2.10.2011 Välkommen! För annan verksamhet se Kyrkpressen eller ring oss på (03) 219 0298

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkkoon avoinna arkisin ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16–18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17.

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten kesäkuussa juhannukseen asti arkisin ma–to klo 8–15, heinäkuun suljettu. Kappeli avautuu jälleen 15.8.

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Kauppakatu 13, puh. 2190 420. Avoinna ma–pe klo 10–17 (heinäkuussa klo 10–14). Yksilöllisiä lahjoja ja käsintehtyjä kortteja kesän juhliin. Kauniita käsitöitä mökille ja tuliaisiksi. Laaja valikoima isoäidin kutomia saapassukkia

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto Kytälänk. 1 A, P. 219 0281 Avoinna kesä-elokuu ma–pe klo 9.30–15 Laaja valikoima uskonnollista kirjallisuutta, musiikkia, elokuvia ja havaintomateriaaleja. Meiltä löydät myös luonto- ja retkeilyoppaita

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus - Kyläpaikka kaikenikäisille Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 219 0711 ma-to klo 8.30–11.30, pe 8.30–10.30 Toimisto p. 219 0455 ma 9–17, ti-to 9–15

6.6. Elonpolkuja-verkoston Astu Suveen -tapahtuman musiikkihartaudet Finlaysonin kirkossa klo 10, 12 ja 14. Katso tarkemmin ilmoituksesta sivulta 16

HUOM! Mummon Kammari suljettu 3. ja 6.6. Kesätauko juhannuksesta 7.8. asti. Kyläpaikka avoinna elokuussa 15.8. alkaen. Toiminnan syyskausi alkaa ma 5.9.

Hyvää kesää t. Mummon Kammarin väki ww.mummonkammari.fi Otavalankatu 12 A (Rautatienkadun risteys)

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaank. 17 G, p. 219 0372 Avoinna ma-to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30 Vaatepalvelu auki ma-to 7.30–12, pe klo 7.30–11 Ilmainen puuro tai keitto asiakaskortilla ma-to 10–12 ja pe 9.30–11

Musta Lammas avoinna koko kesän

7.6. Vapaaehtoisten kesäretki Helsinkiin

Juhannuksen jälkeisellä viikolla päiväretki Viikinsaareen

Lauantaiaukiolo ja Pullakirkko kesätauolla. Lauantaiaukiolot jatkuvat lokakuussa 8.10. alkaen ja Pullakirkot 9.10. alkaen

Keskiviikkohartaudet jatkuvat syyskuussa 7.9. alkaen

Keskiviikkoklubi jatkaa kesän tauotta keskiviikkoisin klo 13.00–14.45 Hengellinen avoin keskusteluryhmä päihteistä eroon pyrkiville naisille ja miehille

MYÖTÄTUULI

Yhteinen vammaistyö Näkövammaistyö

Myötätuuli, Ilmarinkatu 10 Avoin kesätapaaminen Torstaisin klo 11–14 9.6, 16.6 ja 23.6.

Omaishoitajien virkistyspäivä Luhtaanrannassa Luhtaanranta 62 **ke 22.6. 29.6. ja 10.8.** klo 10–15 Yhdessäoloa, kahvia, sauna ja makkarapaistoa. Ilm. edeltävän viikon loppuun mennessä p. 050 413 1909

Pe 10.6. klo 10–15 Kesäpäivä Kangasalla Ilkon kurssikeskus, Ilkontie 8–10 Tervetuloa viettämään kesäpäivää hyvässä seurassa. Tarjolla jumalanpalvelus, askartelua, ulkoilua ja hyvää ruokaa. Päivän hinta on 8 €. Ilm. viim. ma 6.6. toimistoon p. (03) 219 0252 tai anita.kuusela@evl.fi

Kuurojentyo Ti 14.6. klo 11 Pyynikin kirkontuvan messu Aleksanterin kirkossa. Tulkkaus viittomakielelle

Kesäkahvila Myötätuulessa klo 10–13, Ilmarink. 10 keskiviikkoisin 29.6. 6.7., 13.7., 20.7., 27.7. ja 3.8.

Terttu Riihimaa vuosilomalla 15.6.–18.7 **Ti 16.8.** klo 16–20 Iltaetki Torpan kurssikeskukseen. Kesäistä ohjelmaa, sauna, uintia, makkarapaistoa, kahvia. Retken hinta 10 €. Kyyti järjestetään sitä tarvitseville. Ilm. 3.8. saakka Tertulle p. 050 561 1028

Su 28.8. Retki Ävikin 100-vuotisjuhliin Hyvinkäälle. Lähtö Tampereelta Vanhan kirkon edestä klo 8, paluu n. klo 18.30. Retken hinta 20 €, sis. matkat ja aterian. Tied. ja ilm. Terttu Riihimaalle 14.6. saakka p. 050 561 1028

KUNTOUTUSKURSSI SOTIEMME VETERAANEILLE

6.-13.9.11 Ilkon kurssi-keskuksessa, Kangasalla. Hakukaavakkeita saa Tampereen Sotaveteraanien

Huoltoyhdistyksen toimistosta ja seurakuntien toimipaikoista, Näsilinnankatu 26 ja Otavalankatu 12 B. Lisätietoja kurssista ja ilmoittautumisesta antaa diakonissa Helena Kuisma 050 561 1027

PERHELEIRI

Pidetään yhtä perheleiripäivä la 10.9. Heinäkallion leirikodissa Kangasalla. Etusijalla tiukassa elämäntilanteessa olevat perheet. Ohjelmassa maittavaa ruokaa ja iloista yhdessäoloa. Pieni osallistumismaksu. Kuljetus järjestetty. Järj. Härmälän, Viinikan, Kalevan ja Tuomion kirkkoskr:n diakonityö Ilmoittaudu oman alueesi diakanityöntekijöille 19.8. mennessä Härmälä, diakoni Johanna Asikainen p. 050 560 6096 Kaleva, diakoni Susanna Laitinen p. 050 541 5790 Tuomiokirkko, Pijro Heikkinen p. 050 322 1398 Viinikka, diakoni Eveliina Ruokola, p. 050 464 8089

RETRIITTEJÄ

Katso retriitit kesäliittestä

RUKOUKSEN TALO

Keskusta, Kytälänk. 1 Rukouksen talon toiminta jää kesätauolle, toiminta jatkuu 5.9. alk.

Hervanta Hervannan kirkko, Lindforsink. 7 **Marian aamu** ti ja to 9–10 Cafe Olohuone **Aamurukous** ke klo 8–9 Cafe Olohuone **Rukouskävely** Hervannassa to klo 14 (lähtö kirkolta) **Rukousta kodeissa ja luonnossa** Kysy lisää Teijalta, p. 050 574 4941

Haukiluoma Haukiluoman kerhohuone, Tyvik. 11 **Rukouksen talon** toiminta jää kesätauolle, toiminta jatkuu 1.9. alk.

VARHAISAAMUN RUKOUSHETKET

Koivistonkylän srk-kodissa Viikoilla 25 – 32 kokoontumiset ke 5:30–7

Viikko 33 -> jälleen ma ja ke 5:30–7. Tied. Anne Tuhkanen p. 044 218 0010

Kissanmaan srk-kodissa: Viikoilla 25 – 32 ei kokoontumisia

Viikko 33 -> jälleen ma klo 7–8 Tied. Kirsti Jokihaara p. 040 590 3256

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26 PL 226, 33101 Tampere Puhelin (03) 219 0111 (vaihde),

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

EVANKELINEN LÄHETYSYHDISTYS – ELY Siionin Kanteleen mökkiseurat 29.6. klo 17 Juupajoella Toiskassa Tervalan-tie 146. Ajo-ohje löytyy www.toiska.fi

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Siioninvirsiseurat ke 13.7. klo 19 Messukylän vanhassa kirkossa, Jaakko Löytty, Sakari Suutala ym. **Herättäjäjuhlat Oulussa 8.–10.7.** Matka-avustusta nuorille ja opiskelijoille.Tied. 044-377 3870 Seppo Lehtinen.

KANSAN RAAMATTUSEURA Satakunnankatu 28, p. 223 1771 www.kansanraamattuseura.fi **Sanan Suvipäivät 17.-19.6.** Ikaalisissa. Ohjelma www.suvipaivat.fi **Avioliittoleiri 28.6.-2.7.** Karkun evankelinen opisto. Tarkemmat tiedot nettisivuiltamme. Ilm. ja tied. p. 223 1771 tai anneli.rautakorpi@sana.fi **Isovanhempien ja lastenlasten leiri 19.-21.8.** Karkun evankelinen opisto. Ilm. ja tied. toimisto@keokarkku.fi tai

avoinna 8.30–15.45 Katutason asiakaspalvelupiste - Keskusrekisterin asiakaspalvelu - Hautaustoimen asiakaspalvelu Avoinna arkisin klo 8.30–15, torstaisin klo 17 asti

SILMUKKA

Pispalanvaltat. 16 C (kirkon yhteydessä, sisäänkäynti länsipäädystä) avoinna 2.6.-31.8. ma-to klo 9–13 ja pe suljettu. Kesätauko 4.-29.7. Aamupalatarjoilu 23.6. asti ja jatkuu syksyllä 11.8 klo 9.30. Tied. Satu Tahlo-Jortikka, p. 050 558 0231. Tervetuloa avoimeen kahvilaan!

Lue kesän tapahtumista: www.tampereenseurakunnat.fi/juttugalleria

p. 513 4151. Tarkemmat tiedot netistä www.keokarkku.fi

SLEY Luther-talo Pellavatehtaank. 19 **Messu** to 2.,5., su 12. ja 26.6., 10. ja 24.7. klo 11. **Kesäraamattupiiri** (Toimelank 135) ke 1.6.-31.8 klo 18.30. Tervetuloa! www.sley.fi/tampere

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS Nekalankulma 1 www.tampereenrauhanyhdistys.fi **Seurat** sunnuntaisin kesä-heinäkuussa klo 18, elokuussa klo 16, sekä keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19. Heinäkuussa ei lauantaiseuroja. **To 2.6.** klo 18 helatorstain seurat. **Su 19.6.** klo 10 messu, ja klo 13 seurat Sahalahden kirkossa. **La 25.6.** klo 18 juhannusseurat. **29.6.-3.7.** ei seuroja (suvisseurat) **Su 10.7.** klo 10 jumalanpalvelus Luopioisten kirkossa ja klo 12 seurat srk-kodissa. Tervetuloa!

Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi

55. vuosikerta

♦ **Kustantaja:**

Kustannus-Osaakeyhtiö Kotimaa

♦ **Päätoimittaja:** Marja Rautanen, marja.rautanen@evl.fi

♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, kirsi.airikka@evl.fi ja Asta Kettunen, asta.kettunen@evl.fi
♦ **Toimitus:** Tampereen ev. lut. seurakuntien viestintä, toimitus@tampereenkirkkosanommat.fi, puh. 219 0324 ja 219 0275 Jakelu: fax: 219 0388. Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Marita Lyyra, p. 014-641 481, gsm 040 729 2119, fax: 014-616 035, marita.lyyra@kotimaa.fi.
♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi. Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat

♦ **Taitto:** Kustannus-Osaakeyhtiö Kotimaa
♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi, puh. 020 754 2333, fax: 020 754 2342.
♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
♦ **Painopaikka:** Sanomapaino Oy, Hämeen Paino Oy, Forssa
♦ **ISSN:** 1237-9603, **äänite:** 1237-959X
♦ **Seuraavat lehdet ilmestyvät:** 17.8. aineisto 3.8. mennessä, 31.8., aineisto 17.8. mennessä

HEINÄKALLION LEIRIKODISSA TAPAHTUU

Kaikille avoimet leirit ja tapahtumat:
6.–9.7. ja 12.–15.7. Lastenleirit
3.–6.8. Perheleiri
 Isäntäparina lähetystyöntekijät Maria ja Jukka Repo
9.–12.8. Eläkeläisten leiri

Heinäkallion leirikoti sijaitsee Kangasalla Heposelän rannalla. Ilmoittautumis- ja hintatiedot sekä ohjelmat www.uusherays.fi/heinakallio.

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

*Tammerkosken
Kukka- ja
Hautauspalvelu*

Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyyni
Puh. (03) 211 0331

Kun suru koskettaa...

tai on aihetta juhlaan

Tiloissamme
asiakaspaiikkoja
70 hengelle

JUHLAKESKUS
Manchester
Kun on aihetta juhlaan...

Pitopalvelua
myös
haluamiinne
tiloihin

• muistotilaisuudet • perhejuhlat • ristiäiset

Kalevan puistotie 7, 33500 TAMPERE, p. 010 421 2888 tai 0408 290 626
 sähköposti: juhlakeskus@manchester.net www.manchester.net

Kotihoitoa ikäihmisille

Lähimmäispirti ry

Kotihoitoa ja Toivonpirtin viriketoimintaryhmiä

Puh. 03 253 5310

APU VIRTSAKARKAILUUN

MediSet-tuotteet

- Varmuusalusasut
- Vuodesuojat
- Uimahousut
- Irtosuojat

- Ympäristöystävälliset
- Kestävät yli 200 pesukertaa
- Mukavat
- Huomaamattomat

Jälleenmyynti Tampereella; PIATEEKKI,
 Näsilinnankatu 27, 33200 Tampere, 03-212 1711

Tilaa ilmainen esite 0400 223 446
www.divisa.fi

LAADUKKAAT SIIVOUSPALVELUT

- Kotisiivoukset, myös allergiasivoukset
- Ikkunanpesut, sohvien yms. pesut
- Yrityssiivoukset, liiketilasivoukset
- Loppusiivoukset, suursiivoukset
- Vahaukset, kiillotukset, kristalloinnit

Muista kotitalousvähennys!

CLIINEX

gsm 050 38 222 50

www.clinex.fi asiakaspalvelu@clinex.fi

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
 RONGANKATU 4 D,
 33100 TAMPERE
 PUH. (03) 2633 500

Juhlat tulossa?

*Syntymäpäivät, muisto-
tilaisuudet, kokoukset,
koulutukset...
yksityisille, yrityksille ja
yhteisöille ammatti-
taitoisesti maistuvien
tarjoilujen kera.
Ravintolassamme
on A-oikeudet.*

*Edulliset rybmäruokailut
esim. ennen teatteriesitystä.*

kahvila & ravintola
WILLA VIOLA

Tampellan esplanadi 4
 33100 Tampere
 Puh. (03) 3141 5360
marja.hietala@viola-koti.fi

NUKU HYVIN, VOI PAREMMIN

Kunnon vaahtomuovipatjat
(joista helppo nousta)

Eterlon – Relax – Formax
Hygieniapöytä

**Perinteiset, hiostamattomat
puuvillapeitot, petauspatjat, tynnyt**
Lapsille omat patjat ja petauspatjat

**Kevyttä verhoilua,
istuinten, korokepatat ym.**
ERIKOISKOOTKIN onnistuvat

**Askarteluun mm.
vanut, kankaat ym.**

SOITA TAI TULE KÄYMÄÄN
 (Kysy kotiinkuljetusta)

(03) 364 5055

HEPOLAMINKATU 36 B, TRE
 MA-PE 8-15.30 tai sop. mukaan
www.laatupeite.fi

Virrassa

Ruokakassibarometri

HELSINGIN SANOMISSA oli pari viikkoa sitten pieni uutinen, jota tervehdin ilolla. Suomi on pudonnut tuloerojen kasvua OECD-alueella mittaavan tilaston kärjestä. Suomi on johtanut tätä tilastoa 15 vuotta. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että meillä tuloerot ovat kasvaneet tuon 15 vuotta nopeammin kuin missään muussa kehittyneessä maassa. Suomi ei tosin pudonnut kovin kauaksi kärjestä.

Tuloerojen kasvun näkevät kaikki arjen katukuvassa. EU:n köyhyyskriteerien mukaan suomessa on jo 900 000 köyhää. Se on paljon. Perussosiaaliturvan taso on kahdenkymmenen vuoden takaa, vaikka hinnat ovat nousseet tänä aikana roimasti. Toimeentulotuella ei yksinkertaisesti tule toimeen.

Aikakautemme ilmapuntari köyhyyteen ovat ruokakassijonot. Nykyajan häpeäpaalu, jossa julkisesti nöyrytetään niitä, jotka eivät muuten tule toimeen. Asiakkaideni kertomukset asiointista toimeentuloturva myöntävien viranomaisten luona ovat pahimmillaan puistattavaa kuunneltavaa. Voidaan-ko enää puhua hyvinvointivaltiosta?

Toimeentulotuen alhaista tasoa ja korottamisen lykkäämistä on perusteltu 1990-luvun ja 2000-luvun alun ajan talouden tiukkuudella sekä kuntien ja valtion menojen vähentämistarpeella. Sosiaaliturvan saattaminen ajantasaiseksi on kuitenkin kohtuullinen, jopa pieni menoerä. Herää kysymys, onko takana köyhät kyykkyyt -asenne. Kuten suomalaisessa yhteiskunnassa yleensä, sinänsä hyvien perusteluiden taakse kätetään oman viiteryhmän ahneus.

Tällä hetkellä tulonsiirrot suosivat hyvin toimeentulevia. Otan yhden esimerkin. Tavallisen ihmisen oikeustajua nakertaa se, että lapsilisä otetaan huomioon tulona toimeentulotukea myönnettäessä. Asian tila on ollut tiedossa pitkään. Kummaa on, että asiaan ei ole tartuttu.

Luterilainen etiikka tässä asiassa on oikeastaan hyvin kirkas. Hyvinvointi jaetaan tarpeen mukaan, ei ansioiden mukaan.

Tuloerojen kasvua on seurannut myös kahtiajako ihmisten terveydessä. Köyhyys on heijastunut Suomessa vahvasti sairastavuuteen ja mahdollisuuteen käyttää terveydenhuollon palveluja. OECD muuten on antanut Suomelle useita huomautuksia terveyserojen kasvusta.

Syrjäytyneet ovat entistä ahtaammalla. Toivoisin, että jokainen meistä tuntisi jonkun, joka on elänyt perussosiaaliturvan varassa vuosikaudet, jotta näkisimme ja ymmärtäisimme, kuinka ahtaalla he ovat. Minulla on pari tällaista ystävää, ja kokemus on ollut ainakin avartava.

Yhteiskunnan kannalta on perimmältään kyse siitä, halutaanko ne, jotka eivät pysty hankkimaan toimeentuloaan omalla työllään, pitää mukana yhteiskunnan täysivaltaisina jäseninä ja toimijoina sitä rakentamassa. Tämän artikkelin kirjoittamisen ja ilmestymisen välillä päätyvät luultavasti hallitusneuvottelut, jotka näyttävät tässä kohden suuntaa.

Esitin tuossa aiemmin kysymyksen, voidaanko tässä tilanteessa enää puhua hyvinvointivaltiosta. Mielestäni ei voida!

Juha Mattila

Kirjoittaja on työpaikkapappi ja työnohjaaja.

Hannu Jukola

SANAN SUVIPÄIVÄT KOHTAAMISIA IKAALISISSA 17.-19.6.

OHJELMASSA MM.

Pe 20.00 Aidosti läsnä
 Maija Nyman, Jyrki Talonen, Anne Kähkönen, Esa-Matias Talonen, Kari Salo, Tempelmannit, Houseband
Pe 21.30 Ainutlaatuinen
 Johanna Kurkela, konsertti kirkossa, ohjelma 10 e

La 13.00 Yhdessä samalla tiellä
 Miikka Ruokanen, Juha Tapio, Kalle Virta, Ulla Saunaluoma ym.

La 15.30 Koko Perheen Konsertti
 Kaemo, Jukka Salminen, Valtteri

La 17.00 Onnen etsijät - onnellisuudesta, sen etsimisestä ja löytämisestä Päivi Niemi

La 18.00 Armon kohtaamana
 raamattutunti, Ulla Saunaluoma

La 19.00 Kohtaamisia
 piispa Matti Repo, Jukka Tolonen, Marzi Nyman, Juha Tapio, Hannu Nyman ym.

Su 10 Koko Perheen Messu
 liturgia Esko Mattila, saarna Virpi Nyman, mukana myös Valtteri

Su 12.30 Rohkaistuna elämään
 raamattutunti, Kalevi Lehtinen

Su 13.30 Pidä minusta kiinni
 Andrew Gulle, Kalle Virta, Kari Koivu, Olli Karhi, Minna ja Jussi Pyysalo

Musiikkivieraat mm. Juha Tapio, Johanna Kurkela, Elina Vettenranta, Jukka Tolonen ja Marzi Nyman.

Oma ohjelma lapsille. Mukana mm. Jukka Salminen ja Valtteri.

Koko ohjelma www.suvipaivat.fi

Kansan Raamattuseura

IKAALISTEN SEURAKUNTA

Parturi-kampaamo Marian
palvelee os. Kyllikinkatu 9
(Tammelan torin laidalla)
Puh. 03212 1166 ja 0400-159 553.
Opiskelija- ja eläkeläisalennus 10 %
Tervetuloa t. Maarit

NELKO
KEITTIÖREMONTTI
Kerralla kuntoon.
Ilmainen suunnittelu.
Soitto riittää!
Matti Saari 0400 631 128
Jarmo Lahti 0400 867 855
puh. 010 321 2400
www.nelko.fi

LAKITOIMISTO
RAJAMÄKI
Kaikki lakiasianne
Maksuton puhelin- ja
sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenk. 2, 33100 Tre
010 666 4433
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

SUURET VALIKOIMAT
Kaihtimet • Markiisit • Screenit
• Parveke- ja terassikaihtimet
• Verhokiskot- ja tangot
• Paneeli-rolla- ja laskosverhot
• Liuku- ja taiteovet, ym.

Kaihdin
Pukkila

Viinikankatu 36, 03-3122 0900
www.kaihdinpukkila.fi

Kuunteleva puhelin
Aamukorva
03/213 3533
joka aamu klo 5-9.
Kun olet yksinäinen tai
kaipaavat luotettavaa
keskustelukumppania,
Aamukorva on kuulolla
vuoden jokaisena
päivänä.
TAMPEREEN
KAUPUNKILÄHETYS RY
Paikallispuhelin hinnalla.

Kesätarjous Kirkkosanomien lukijoille
1 tunnin juridinen konsultointi 120 euroa (sis alv 23 %)
Varatuomari Pirkka Lappalainen
Pellavatehtaankatu 19 A, p. 050 517 6902
www.pirkkalappalainen.fi

PERUNKIRJAT
Kauppakirjat. Testamentit ym.
ASIOINTIPALVELU
PEKKA VALTONEN
P. 375 3218, 0400 335 443

Joustavasti asiakkaan luona.
Myös iltaisin ja viikonloppuisin
Ilmainen puhelinneuvonta

ASIANAJOTOIMISTO KNUUTINEN KY

Asianajaja, varatuomari Pauliina Knuutinen
* perhe- ja perintöoikeusasiat * asuntokauppa- ja kiinteistöriidat ym.
Härmälänkatu 6-8 D, TAMPERE. Puh. (03) 343 9700
www.talotaitokeskus.fi

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

HAUTAKIVET JA KAIVERRUKSET
Messukylän
KIVI
Padustaipaleentie 6, 34260 Terälahti
Puh. 363 2354 gsm 040 580 8713

KOTIPALVELUA yksilöllisen palvelusuunnitelman
mukaisesti, kun palvelun tarve on
1 - 2 kertaa viikossa tai satunnaisesti.
Vanka kokemus dementiatyöistä

Kunnon Kotihoiva Elina Westergren-Erkkilä
050 - 325 1654
www.kunnonkotihoiva.fi

HAUTAKIVIKAIVERRUS JA HUOLTO
PEKKA VIRSIHEIMO
PIRKANMAA P. (03) 377 0445.
• HAUTAKIVIKAIVERRUKSET • ENTISIÖINTITYÖT
• VANHOJEN KIVIEN ETUPINTOJEN HIONTATYÖT &
TEKSTIEN UUELLEEN SUUNNITTELU JA KAIVERRUKSET

*Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi
- palveleva perheyriityksemme*

Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanttila
Mika Leinonen

Leena Mäkipää-Koivumäki

Meillä on yhteensä yli 70v. hautausalan kokemusta Tampereella.
PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690
Kalevan puistotie 17 • (03) 255 4102 | Kauppakatu 12 • (03) 253 1720
Aleksanterinkatu 15 • (03) 212 2137
www.tampereenhautauspalvelu.fi

Evankeliset kesäjuhlat Tampereella 6.-7.8.2011

Juhlilla mukana mm. piispa Matti Repo, tuomio-
rovasti Olli Hallikainen, rehtori Petri Välimäki

Lisätiedot:

www.evankeliset.net

Juhlat järjestää: Tampereen Tuomiokirkkoseurakunta
ja Evankelinen lähetysyhdistys - ELY ry

Evankelinen
lähetysyhdistys ry

Pyhän Mikaelin kappeli
Härkilevontie 77, 33480 Yläjärvi
Häihin, hartauksiin, konsertteihin,
ristiäisiin, ryhmille max. 70 henk.
Tiedustelut/varaukset
arkisin klo. 9.00-16.00
puh. (03) 314 08 110
www.huurreviipale.fi/17
pyhanmikaalinkappeli@gmail.com

www.kylmamuseo.fi/palvelut.shtml Avoinna su 29.5 klo 12.00-16.00

Välitämme.

Kotimaa-yhtiöt ilmoitusmarkkinointi
toivottaa kaikille hyvää kesää
Marita Lyyra, marita.lyyra@kotimaa.fi

KOTIMAA-YHTIÖT

Lupasin Sinulle, että tänä kesänä...

Hallituskatu 7, Tampere
☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

- Kellot
- Kihlat
- Tilaustyöt
- Korut
- Jalokivet
- Lahjaesineet

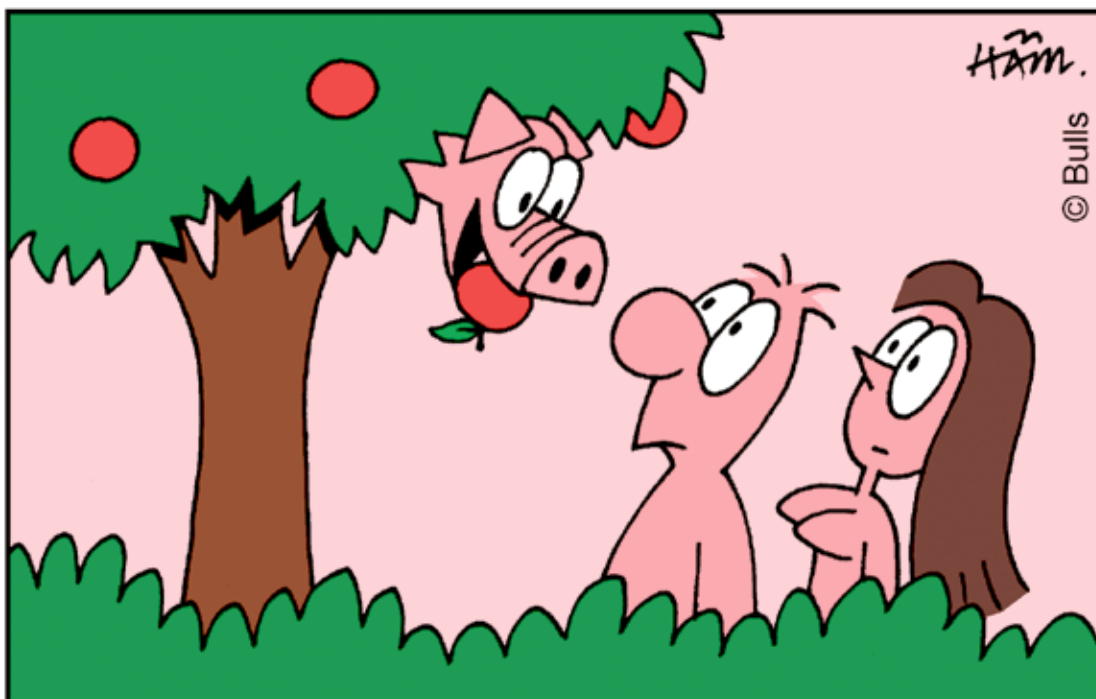
TAMPEREEN SÄVEL 8.-12.6.2011

Tampereen Tuomiokirkossa 10.6.2011 klo 20, liput 20/15 €

EESTI FILHARMOONIA KAMMERKOOR johtaa Daniel Reuss
Lisäksi: 1730 esiintyjää. 51 kuoroa. 18 lauluyhtyettä.

KOKO OHJELMA: WWW.TAMPEREMUSICFESTIVALS.FI/VOCAL
LIPPUPISTE: P. 0600 900 900 (1,97 €/MIN+PVM, KLO 7-22, PALVELUMAKSU VÄH. 2,50 €/LIPPU)
TAMPERE-TALON LIPPUKASSA: P. 0600 94500 (1,40 €/MIN+PVM)
TIEDUSTELUT: MUSIC@TAMPERE.FI, PUH. (03) 5656 6172

**-Käärme on kesälomalla. Minä olen
lomasijainen.**

Pumpulienkelit TEATTERI
LYSTI

*Kotimainen uutuus-
näytelmä. 1800-luvun
puolenvälän Wanhon
Tampereen Wabriikista.*

Käsikirjoitus: Päivi Abid
Ohjaus: Seppo Heinola

Esiytykset Hervannan laskettelukeskuksella,
os. Turtolankatu 50, Tampere

Liput: aik. 17€, eläk. opisk. 15€, lapset 10€
Ryhmät: (väh.20 henk.) alennus 1€/henk.

Ensi-ilta
pe 1.7. klo 18.00 su 17.7. klo 19.00
su 3.7. klo 15.00 ke 20.7. klo 19.00
ti 5.7. klo 19.00 pe 22.7. klo 18.00
pe 8.7. klo 18.00 su 24.7. klo 15.00
su 10.7. klo 15.00 su 31.7. klo 15.00
pe 15.7. klo 18.00 ke 3.8. klo 19.00
su 17.7. klo 15.00 pe 5.8. klo 18.00

Liput: Ennakkolippu.com
tiedustelut: www.lysti.fi
p. 040 7769401 (myös varaukset)

ENNAKKO LIPPU

Opastetulla hautausmaakävelyllä Marjatta Kulku kierrättää ryhmän muun muassa kirjailija Lauri Viidan haudalle.

Kaupan ja teollisuuden vaikuttajana tunnetun K.F. Hjortin haudan joka kulmassa on hauli, kuten Pispalan haulitornin rakennuttajalle tietysti sopiikin.

Juhani Juice Leskisen viimeinen leposija näkyy heti Kalevankankaan pääportilta sisään astuttaessa. Ihailijoita käy haudalla ympäri vuoden.

Opastetut hautausmaakävelyt vetävät vuodesta toiseen väkeä niin Tampereella kuin monilla muilla paikkakunnilla. Ryhmä lähdössä kiertämään Kalevankangasta.

Kuolleitten kaupunki kiinnostaa

Ihmiset haluavat käydä tunnettujen henkilöiden haudoilla, ja niitä Kalevankankaalla riittää. Hautakivistä voi lukea Tampereen historiaa, nimiin kätkeytyy kiehtovia tarinoita kaupunkilaisista. Taiteen ystävä ihailee muistomerkkejä ja patsaita. Joisakin vanhoissa hautakivissä tarkkasilmäinen huomaa jälkiä kiväärinluodeista ja tykin-kuulista, arpina vuoden 1918 tapahtumista ja talvisodan pommituksista.

Kesällä silmää hivelevät kukat ja vehreä luonto. Kalevankankaalla kasvaa yli 500 puuta, kymmeniä eri lajeja. Ne taas ovat omiaan houkuttelemaan lintuja, ja hyvällä tuurilla kiikariin saattaa osua viirupöllö, pähkinänakkeli tai taigauunilintu.

Opastettu kierros kestohitiksi

Vuonna 1880 käyttöön vihitylle Kalevankankaalle on haudattu yli 100 000 vainajaa. Tampereen oppaat vetävät kävelykierroksia Kalevankankaan lisäksi Pyynikin kirkkopuistossa, Lamminpäässä, Vatialassa ja Messukylässä. Kierroksista on tullut vuodesta toiseen väkeä vetävä kestohitti.

Opettaja, matkailuopas **Marjatta Kulku** muistelee omaa lapsuuttaan, jolloin perhe liikkui autolla pitkin Suomea. Vanhemmat halusivat joka pitäjässä poiketa hautausmaalle, ja pikkutyttö tuskaili, mitä ihmettä sieltä nyt taas haetaan ja mitä aikuiset siellä oikein näkevät.

Nyt Kulku on yli 20 vuotta luotsannut ihmisiä Kalevankankaalla, Lamminpäässä ja Aleksanterin kirkkopuistossa, ja hän ymmärtää hyvin, mikä kohteisiin vetää.

– Hautausmaat ovat kiinteä osa meidän historiaamme, siinä varmaan yksi suosion syy. Ja ehkä taustalla on jonkinlaista uteliaisuuttakin: mennään katsomaan, millaisia hautoja eri paikkakunnilla on.

Kulku on myös huomannut, että moni tulee opastetulle kierrokselle, kun asia on itselle ajankohtainen. Lähipiiristä on joku hil-

jakkoin kuollut ja sen jälkeen uskaltaudutaan hautausmaalle, ikään kuin osana omaa surutyötä.

Tuttuja pääkäytävän molemmin puolin

Taiteilija **Juice Leskisen** viimeinen leposija on ehkä Kalevankankaan suosituin yksittäinen hauta. Se on vastassa heti pääportista sisään astuttaessa. Ympäri vuoden ihailijat muistavat Suomi-rockin legenda kukkanäköisenä ja kynntilöinä. Muusikko, sanoittaja, säveltäjä, runoilija, kirjailija Leskisen massiivisen, virtaavasta vedestä ideansa saaneen paaden on suunnitellut kuvanveistäjä **Timo Hannunen**.

Marjatta Kulku arvelee, että vieraiden virta haudalla jatkuu.

– Juice elää niin vahvasti suomalaisten sydämissä. Hänen laulunsa eivät koskaan kuole.

Kivenheiton päässä Leskisestä lepää näyttelijä **Veikko Sinisalo**, jonka hautakivi on niin ikään Timo Hannusen käsialaa. Lähellä on vielä kolmas tunnettu tamperelainen, kirjailija **Väinö Linna**.

Kohti siunauskappelia käveltyäessä pääkäytävän molemmin puolin on paljon katseltavaa. Alueelta löytyvät muun muassa nimet **Kustaa Hiekka**, **Lauri Viita**, **Sara Hildén**, **Yrjö Jylhä**, **Eeva-Liisa Manner**, **Eila Pennanen** ja **Wivi Lönn**.

Sama alue on oiva oppitunti Tampereen historiaan. Käy ihailemassa vaikkapa **J.W. Enqvistin** hautaa. Aikanaan Enqvist omisti muun muassa sahan, joka sijaitsi nykyisen Särkänniemen alueella. **Adolf Aarnon** suunnittelema muistomerkki kuuluu Kulkun mielestä Kalevankankaan vaikuttavimpiin, koska siinä on niin paljon symboliikkaa. Raakapintaista graniittilohkareista koottu ”kehys” tuo mieleen Jeesuksen kalliohaudan, naishahmo edustalla vie ajatukset Jerusalemin itkeviin naisiin. Kuvanveistäjä Aarno muistetaan Suomen ensimmäisestä moottorilentoyrityksestä Pyhäjärven jäällä keväällä 1911.

Sara Hildén oli tamperelainen kulttuurivaikuttaja, joka tunnetaan taidemuseostaan, mutta myös menestyvä liikemies.

Omin päin tai oppaan johdolla

Tampereella Pyynikin kirkkopuisto oli kaupunkilaisten hautuumaan 1880-luvulle asti. Hautakivellisten sukuhautojen lisäksi siellä on tavallisen väen merkitsemättömiä rivihautoja ja sen lisäksi niin sanottu murhamulta, murhaajille ja itsemurhaajille tarkoitettu alue. Kun Aleksanterin kirkkopihalla aloitettiin opastukset, Kulku muistaa, kuinka ensimmäisenä kesänä paikalle saapui 220 kuulijaa.

– Seisoin penkillä ja huusin niin että ihmiset takanakin olisivat kuulleet. Kiinnostus hautausmaita kohtaan on aika tasaista, mutta suosiota lisää, kun esiteltävänä on jokin uutta.

Yksittäiset kävijät saattavat lähteä etsimään jonkun tietyn henkilön hautaa. Omin nokkineenkin voi kiertää, ja Kalevankankaasta julkaistun kartan avulla merkkien-kieltojen leposijat on helppo löytää.

Kulku uskoo, että opastetuille kävelyille vetää kokonaisuus. Ihmiset haluavat kuulla tarinoita paljosta, ei vain tietoa yhdestä henkilöstä tai muutamasta haudasta.

– Kierrokset ovat valmiita paketteja, joita varten oppaat ovat pitkään tehneet työtä ja perehtyneet perusteellisesti aiheeseen. Niillä tuodaan esiin Tampereen historiaa, taidehistoriaa, teollisuuden historiaa, henkilöhistoriaa. Vaikka perusasiat ovat samat, silti jokainen opas vetää tilaisuudet omalla persoonallisella tavallaan.

Kalevankankaalla vanhimmat haudat ja monenlaista tutustumisen arvoista on pääkäytävän molemmin puolin, matkalla portista siunauskappelille. Kulku vinkkaa kävelämään myös ylös sankarihaudoille.

– Sieltä avautuu lähes henkeäsalpaava näkymä eteläiseen Tampereeseen.

Ihan erilainen alue on 1918 punaisten muistomerkkin läheltä alkava urnalehto kolmion- ja neliömuotoisine paasineen ja mustine rautaristeineen. Pohjoinen urna-alue lähinnä Kalevantietä on myös oma maailmansa.

Lue lisää: www.tampereenkirkkosanommat.fi

Pirjo Silveri

Lisää tietoa

Moro-lehti ja Tampereen seurakunnat ovat tuottaneet Kalevankankaan muistomerkkeistä ja tunnettujen henkilöiden haudoista hautapaikkakartan.

Sähköinen versio: www.aamulehti.fi/moro/kalevankangas.

Kalevankankaalla kasvavista puulajeista on tehty oma karttansa: www.tampereenseurakunnat.fi/hautaus/hautausmaat/kalevankangas

Tietoa opastetuista hautausmaakierroksista: www.tampereenseurakunnat.fi/hautaus/hautausmaaopastukset. Sieltä voit tulostaa myös hautausmaakartan. Painettua hautapaikkakarttaa on jaossa Kalevankankaan pääportin ja Kalevantien puoleisen portin postilaatikoissa sekä seurakuntien asiakaspalvelupisteissä (Näsilinnankatu 26)

Kirjallisuutta. Voitto Silfverhuth: Kalevankangas. Tampereen ev.lut. seurakunnat, 1993.

Tunnettujen henkilöiden hautapaikkoja eri puolilla Suomea on koottu Viimeiset leposijat ja muistojen puistot -sivustolle <http://evl.fi/viimeisetleposijat>